

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Diplomová práce

Problematika veřejných zakázek ve zdravotnictví

Bc. Jaroslav Malý

© 2021 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Jaroslav Malý

Hospodářská politika a správa
Podnikání a administrativa

Název práce

Problematika veřejných zakázek ve zdravotnictví

Název anglicky

Issues of public procurement in healthcare

Cíle práce

Hlavním cílem je, na základě provedené analýzy, vytvořit návrh strategie rozvoje v oblasti zadávání a administrace veřejných zakázek ve zdravotnictví, s důrazem na přímo řízené organizace ministerstva zdravotnictví.

Hlavní cíl práce bude konkretizován pomocí dílčích cílů. Prvním dílčím cílem práce je teoreticky definovat oblast veřejných zakázek v České republice, a to formou literární rešerše v celé své šíři, do které tato oblast zasahuje.

Druhým dílčím cílem je následně provést analýzu a zhodnocení veřejných zakázek ve zdravotnictví.

Metodika

Práce bude rozdělena na teoretickou a praktickou část.

Teoretická část bude založena na studiu odborné literatury a odpovídajících dokumentů.

Praktická část bude dále rozdělena do dvou částí. První část se bude zabývat analýzou a zhodnocením současného stavu veřejných zakázek ve zdravotnictví, tato analýza bude provedena na základě vlastního výzkumu pomocí sběru dat v konkrétních přímo řízených organizacích ministerstva zdravotnictví.

Druhou částí bude vytvoření návrhu strategie rozvoje zadávání a administrace veřejných zakázek ve zdravotnictví, který bude vycházet z vytvořené analýzy současného stavu.

Doporučený rozsah práce

60 – 80 stránek

Klíčová slova

veřejná zakázka, dodávky, služby, stavební práce, zadavatel, dodavatel, zadávací řízení, zadávací dokumentace, profil zadavatele, hodnocení nabídek, zdravotnictví, nemocnice, zákon o zadávání veřejných zakázek

---

Doporučené zdroje informací

- BALÝOVÁ, Lucie. Veřejné zakázky. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2020. 175 s. ISBN 978-80-7400-805-4.
- GRAELLS, Albert Sánchez. Public Procurement and the EU Competition Rules. Oxford: Hart Publishing, 2011. 480 p. ISBN 978-1-8494-6066-8.
- KRČ, Robert. Jak uspět při výběrovém řízení podle nového zákona o zadávání veřejných zakázek. Praha: Leges, 2017. 207 s. ISBN 978-80-7502-182-3.
- KRČ, Robert. Přezkum veřejných zakázek. Praha: C.H. Beck, 2018. 160 s. ISBN 978-80-7400-694-4.
- MAAYTOVÁ, Alena, OCHRANA, František, PAVEL, Jan, a kolektiv. Veřejné finance v teorii a praxi. Praha: Grada Publishing, a.s., 2015. 208 s. ISBN 978-80-247-9949-0.
- MACEK, Ivo. Zákon o zadávání veřejných zakázek: praktický komentář s judikaturou. Praha: Leges, 2017. 848 s. ISBN 978-80-7502-171-7.
- PAVEL, Jan. Veřejné zakázky a efektivnost. Praha: Ekopress, 2013. 123 s. ISBN 978-80-87865-04-0.
- PODEŠVA, Vilém, a kolektiv, 2016. Zákon o zadávání veřejných zakázek. Zákon o registru smluv – komentář. Praha: Wolters Kluwer. 1108 s. ISBN 978-80-7552-290-0.
- POREMSKÁ, Michaela. Veřejné zakázky stručně a prakticky. Praha: Wolters Kluwer, 2017. 328 s. ISBN 978-80-7552-698-4.

Předběžný termín obhajoby

2020/21 LS – PEF

Vedoucí práce

doc. Ing. Irena Benešová, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 24. 3. 2021

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 24. 3. 2021

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 25. 03. 2021

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Problematika veřejných zakázek ve zdravotnictví" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 25. března 2021

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval vedoucí mé diplomové práce paní doc. Ing. Ireně Benešové, Ph.D. za její odbornou pomoc, ochotu a cenné rady v průběhu psaní práce. Dále bych chtěl poděkovat mé rodině a přátelům za nesmírnou trpělivost a podporu po celou dobu studia.

Problematika veřejných zakázek ve zdravotnictví

Abstrakt

Diplomová práce se zaměřuje na problematiku veřejných zakázek ve zdravotnictví a je rozdělena na dvě části. Teoretická část se zabývá právní úpravou a vysvětluje všechny podstatné pojmy z oblasti veřejných zakázek, zejména druhy a režimy veřejných zakázek, zásady zadávání nebo druhy zadávacího řízení.

Praktická část se skládá ze dvou dílčích částí, analýzy veřejných zakázek ve zdravotnických zařízeních a návrhu strategie rozvoje zadávání a administrace veřejných zakázek ve zdravotnictví. V první části je provedena analýza konkrétních veřejných zakázek v nemocnicích, včetně porovnávání a zjišťování možných pochybení. Zásadním zjištěním této analýzy jsou velké rozdíly v jednotkových cenách konkrétních předmětů, a s tím spojená velká potenciální úspora v případě, že by se všechny zakázky vysoutěžily za nejnižší cenu na trhu. Na základě těchto skutečností byl vytvořen návrh strategie, který obsahuje několik základních bodů. Nejdůležitějším bodem je vytvoření centrálního zadavatele, který by soutěžil vybrané druhy léčiv, zdravotnického materiálu a medicínálních plynů pro všechny nemocnice dohromady. Dalšími body jsou novela zákona č. 134/2016 o zadávání veřejných zakázek, provedení průzkumu trhu a vytvoření nového softwaru na zadávání veřejných zakázek ve zdravotnictví.

Klíčová slova: veřejné zakázky, dodávky, služby, zadavatel, zadávací řízení, profil zadavatele, zdravotnictví, nemocnice, léčiva, zdravotnický materiál, medicínální plyny

Issues of public procurement in healthcare

Abstract

The master thesis is focused on the issues of public procurement in healthcare and consists of two parts. The theoretical part deals with legal regulations and explains all substantial concepts of public procurement, especially types and regime of public procurement, principles in the public procurement or types of tender procedure.

The practical part consists of two sub-parts, analysis of public procurement in medical institutions and proposal of a strategy for development tender procedure and administration of public procurement in healthcare. In the first period is made an analysis of specific public procurement in hospitals, including comparisons and identifying possible errors. The main findings of this analysis are the large differences in the unit prices of specific items and the associated large potential savings in the event that all contracts would compete at the lowest price on the market. Based on these facts was developed proposal of a strategy, which contains several basic points. The most important point is the creation of a central contracting authority that would compete with selected types of medicines, medical materials and medical gases for all hospitals. Other points are amendment to the Act No. 134/2016 Coll. On Public Procurement, conducting market research and create a new software for public procurement in healthcare.

Keywords: public procurement, supplies, services, contracting authority, tender procedure, profile of contracting authority, healthcare, hospitals, medicines, medical material, medical gases

Obsah

1	Úvod.....	12
2	Cíl práce a metodika	13
2.1	Cíl práce	13
2.2	Metodika.....	13
3	Teoretická východiska	14
3.1	Pojem veřejná zakázka	14
3.2	Právní úprava veřejných zakázek	14
3.3	Zadavatel	16
3.4	Dodavatel.....	17
3.5	Zásady zadávání veřejných zakázek.....	18
3.5.1	Zásada transparentnosti.....	18
3.5.2	Zásada přiměřenosti	19
3.5.3	Zásada zákazu diskriminace.....	19
3.5.4	Zásada rovného zacházení	20
3.5.5	Zásada sociálně a environmentálně odpovědného zadávání a inovací	20
3.6	Druhy a režimy veřejných zakázek	21
3.6.1	Druhy VZ dle předmětu plnění	21
3.6.2	Režimy VZ dle předpokládané hodnoty	22
3.7	Životní cyklus veřejných zakázek	25
3.8	Veřejné zakázky z pohledu principů 3E.....	26
3.9	Příprava veřejné zakázky.....	27
3.9.1	Seznámení s trhem	28
3.9.2	Průzkum trhu.....	28
3.9.3	Předběžné tržní konzultace	28
3.10	Zadávací dokumentace	29
3.10.1	Předmět veřejné zakázky a jeho specifikace.....	29

3.10.2	Kvalifikace.....	31
3.10.3	Hodnocení nabídek	33
3.11	Zadávací řízení	34
3.11.1	Druhy zadávacího řízení	35
3.11.2	Lhůty v zadávacím řízení.....	37
3.11.3	Formy ukončení zadávacího řízení	39
3.12	Zveřejňování informací o VZ.....	39
3.12.1	Profil zadavatele	43
3.13	Kontrolní orgány	43
4	Praktická část	45
4.1	Vývoj veřejných zakázek v ČR.....	45
4.1.1	Vývoj veřejných zakázek ve zdravotnictví.....	48
4.2	Analýza veřejných zakázek ve zdravotnictví	48
4.2.1	Analýza léčiv	52
4.2.2	Analýza zdravotnického materiálu a prostředků	63
4.2.3	Analýza medicínálních plynů	67
4.2.4	Celková potenciální úspora.....	70
5	Výsledky a návrh strategie.....	72
5.1	Výsledky	72
5.2	Návrh strategie	76
6	Závěr	81
7	Seznam použitých zdrojů.....	83
8	Přílohy.....	88

Seznam grafů

Graf č. 1 – Druhy veřejných zakázek dle předmětu plnění.....	21
Graf č. 2 – Životní cyklus veřejné zakázky	25
Graf č. 3 – Průběh zadávacího řízení	34
Graf č. 4 – Schéma propojení NIPEZ a dalších systémů	42
Graf č. 5 – Podíl VZ na HDP	45
Graf č. 6 – Podíl evidovaných VZ v ISVZ na celkovém trhu VZ	47
Graf č. 7 – Vývoj podílu VZ ve zdravotnictví na celkovém objemu VZ	48
Graf č. 8 – Vývoj podílu vybraných zadavatelů na celkovém objemu ve zdravotnictví	50
Graf č. 9 – Přehled nákladů nemocnic v roce 2018	51
Graf č. 10 – Vývoj nákladů nemocnic na léčiva	53
Graf č. 11 – Výsledek veřejných zakázek na dodávky účinné látky Alteplasa	55
Graf č. 12 – Ceny za 1 ks injekční lahvičky účinné látky Dexmedetomidine	58
Graf č. 13 - Předpokládaná hodnota VZ na dodávky úč. látky Dexmedetomidine přepočtena na 1 ks injekční lahvičky.....	59
Graf č. 14 – Potenciální celkové ceny úč. látky Dexmedetomidine při využití nejnižší jednotkové ceny FN Motol	60
Graf č. 15 – Rozdíl mezi cenou předpokládanou a výslednou.....	62
Graf č. 16 – Vývoj nákladů nemocnic na zdravotnický materiál.....	64
Graf č. 17 – Cena jedné rukavice	66
Graf č. 18 – Cena za 1 kg kyslíku v rámci vybraných veřejných zakázek	68
Graf č. 19 – Potenciální úspora při snížení jednotkové ceny na nejnižší vysoutěženou.....	69
Graf č. 20 – Průměrné potenciální úspory v jednotlivých oblastech analýzy	70

Seznam tabulek

Tabulka č. 1 – Limity jednotlivých režimů veřejných zakázek	22
Tabulka č. 2 - Lhůty pro podání nabídky nebo žádosti o účast	38
Tabulka č. 3 – 12 vybraných zadavatelů seřazených dle finančního objemu zadaných VZ49	
Tabulka č. 4 – Seznam nemocnice a jejich profil zadavatele	51
Tabulka č. 5 – Způsob soutěže veřejné zakázky na dodávky účinné látky Alteplasa.....	54
Tabulka č. 6 – Výsledek veřejných zakázek na dodávky účinné látky Dexmedetomidine .57	
Tabulka č. 7 – Veřejné zakázky na dodávky účinné látky Pantoprazol.....	61
Tabulka č. 8 – Veřejné zakázky na dodávky nitrilových vyšetřovacích rukavic.....	64

Tabulka č. 9 – Důvody rušení zadávacího řízení na dodávky nitrilových rukavic.....	67
Tabulka č. 10 – Veřejné zakázky na dodávky kyslíku – vybraní zadavatelé	68
Tabulka č. 11 – Potenciální úspora při centrálním zadání veřejných zakázek	70

Seznam použitých zkratk

VZ	- Veřejné zakázky
ZZVZ	- Zákon č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek
NKÚ	- Nejvyšší kontrolní úřad
ÚOHS	- Úřad ochrany hospodářské soutěže
MMR	- Ministerstvo pro místní rozvoj
MPSV	- Ministerstvo práce a sociálních věcí
MZ	- Ministerstvo zdravotnictví
ČR	- Česká republika
NIPEZ	- Národní infrastruktura pro elektronické zadávání veřejných zakázek
VVZ	- Věstník veřejných zakázek
ISVZ	- Informační systém o veřejných zakázkách
VPÚ	- Věcně příslušný útvar
HDP	- Hrubý domácí produkt
ČTK	- Česká tisková kancelář
FN	- Fakultní nemocnice
VFN	- Všeobecná fakultní nemocnice v Praze
KN	- Krajská nemocnice
DNS	- Dynamický nákupní systém
IKEM	- Institut klinické a experimentální medicíny
PH	- Předpokládaná hodnota
ÚZIS	- Ústav zdravotnických informací a statistiky
ZM	- Zdravotnický materiál
SÚKL	- Státní ústav pro kontrolu léčiv

1 Úvod

Veřejné zakázky (dále též VZ) jsou nedílnou součástí každého státu. Tvoří jeden ze základních kamenů veřejného sektoru, veřejné ekonomiky, veřejných financí. Mají také velice významný dopad na fungování trhu, úroveň hospodářské soutěže a tím i na konkurenceschopnost celé, nejen české, ekonomiky. Například v České republice (dále též ČR) měly veřejné zakázky v roce 2019 podíl na HDP 11,78 %, za roky 2009 až 2018 to bylo v průměru 12,62 %. Je to výrazný segment, který do velké míry ovlivňuje trh, je tedy důležité, jak stát veřejné zakázky, nejen právně upravuje, ale také, jak kontroluje jejich správné zadávání a efektivní vynakládání prostředků na ně použitých. Nejednou jsme totiž v minulosti slyšeli, v souvislosti s VZ, o korupčním jednání.

Různorodost poptávaného plnění veřejných zakázek je veliká, od kancelářských potřeb, přes lektorské služby, až po výstavbu budov či nákup dopravních prostředků. Jedním z oborů, kde je poptávka nejrozmanitější, je zdravotnictví. Nemocnice a zdravotnická zařízení se snaží pomocí veřejných zakázek získat, mimo klasických komodit jako jsou jídlo, stavby či IT, také to nejdůležitější pro provoz a tím jsou dodávky léků a zdravotnického vybavení a materiálu. Vzhledem k šíři soutěžených komodit jsou zdravotnická zařízení, zřejmě na čele pomyslného žebříčku státní správy. Především pak v uplynulých měsících, kdy se v rámci pandemie SARS-CoV-2 staly nákupy ochranných prostředků velice sledované a mediálně propírané. Veřejné zakázky ve zdravotnických zařízeních administruje a připravuje oddělení veřejných zakázek. Toto oddělení ale není schopno samo veškeré VZ vytvořit od A až do Z, nadmíru důležitá je spolupráce s věcně příslušnými útvary, které mají detailní přehled o soutěžených komoditách a musí tak dodat veškeré relevantní informace. Nejen ve zdravotnických zařízeních je tedy důležitá kooperace jednotlivých odborů, útvarů a oddělení, tak aby bylo přesně určeno, jaký je cíl veřejné zakázky, čeho se má díky ní dosáhnout.

Tato práce by měla mimo jiné přinést odpovědi na to, jakých chyb by se měli zadavatelé vyvarovat, jak co nejvíce zjednodušit proces zadávání veřejné zakázky, co by se mělo všechno změnit v zadávání veřejných zakázek a vůbec jakým směrem by se měla problematika veřejných zakázek ubírat. Všechny tyto otázky a mnohé další budou namířeny především přímo na oblast veřejných zakázek ve zdravotnictví, ale mnohé z nich budou aplikovatelné také na veřejné zakázky jako celek.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem je, na základě provedené analýzy, vytvořit návrh strategie rozvoje v oblasti zadávání a administrace veřejných zakázek ve zdravotnictví, s důrazem na přímo řízené organizace ministerstva zdravotnictví.

Hlavní cíl práce bude konkretizován pomocí dílčích cílů. Prvním dílčím cílem práce je teoreticky definovat oblast veřejných zakázek v České republice, a to formou literární rešerše v celé své šíři, do které tato oblast zasahuje.

Druhým dílčím cílem je následně provést analýzu a zhodnocení veřejných zakázek ve zdravotnictví.

2.2 Metodika

Práce bude rozdělena na teoretickou a praktickou část.

Teoretická část bude založena na studiu odborné literatury a odpovídajících dokumentů, metodicky se jedná o analýzu dokumentů, která zahrnuje vědecké publikace, odborné publikace a články, zákony a nařízení, mimo to bude spoluvytvořena také na základě praktických zkušeností autora s veřejnými zakázkami.

Praktická část bude dále rozdělena do dvou částí. První část se bude zabývat analýzou a zhodnocením současného stavu veřejných zakázek ve zdravotnictví, tato analýza bude provedena na základě vlastního výzkumu pomocí sběru dat v konkrétních zdravotnických zařízeních. Analyzovány budou druhy a režimy zadávacího řízení veřejných zakázek, jejich objemy, formy soutěže, předpokládané hodnoty i vysoutěžené ceny apod. Metodicky se jedná o popis použitý při analýze současného stavu, měření pomocí běžných statistických metod na základě údajů získaných z profilů zadavatele a komparace mezi jednotlivými zdravotnickými zařízeními.

Druhou částí bude vytvoření návrhu strategie rozvoje zadávání a administrace veřejných zakázek ve zdravotnictví, který bude vycházet z vytvořené analýzy současného stavu.

Závěr práce představuje syntézu zjištěných výsledků a shrnuje jednotlivé výstupy, problematické body a návrhy ke zlepšení pro získání nových poznatků ve vzájemné souvislosti.

3 Teoretická východiska

Tato část diplomové práce se zabývá definováním základních pojmů a popisem celého procesu zadávání veřejných zakázek. Jsou zde shrnuty poznatky získané z různých odborných zdrojů, které mohou být následně využity v praktické části práce.

3.1 Pojem veřejná zakázka

Na veřejnou zakázku můžeme nahlížet z právního hlediska, jak ji definuje zákon č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek (dále též ZZVZ), který v § 2 říká, že jde o zakázku, která je uzavírána na základě smlouvy mezi zadavatelem veřejné zakázky a dodavatelem, který za úplatu poskytne dodávky, služby či stavební práce. O veřejnou zakázku tedy půjde jen tehdy, je-li přítomen smluvní vztah mezi zadavatelem a dodavatelem a zároveň tento vztah nevyplyvá přímo ze zákona. Dále půjde o veřejnou zakázku jen ve chvíli, pokud zadavatel poskytuje peněžité či nepeněžité plnění výměnou za určité dodání zboží, poskytnutí služeb nebo provedení stavebních prací, o veřejnou zakázku se tak například nejedná, pokud jde o poskytnutí daru nebo dotace. (Pavel, 2009, Graells, 2011, Balýová, 2020)

Podíváme-li se z ekonomického hlediska, pak veřejnou zakázkou rozumíme „účelnou alokaci zdrojů, která byla realizována na základě veřejné soutěže. Účelnost této alokace spočívá zejména v tom, že použité zdroje jsou využity ekonomicky vhodně, čili racionálně se zřetelem na očekávané užitky plynoucí z předmětného plnění veřejné zakázky“ (Ochrana, 2008).

Tak abychom naplno porozuměli problematice veřejných zakázek, musíme si nejprve vysvětlit několik základních pojmů a názvosloví a také samotný proces zadávání veřejných zakázek, podstatná je rovněž právní úprava VZ, která nám mimo jiné určuje pravidla a podmínky zadávání VZ.

3.2 Právní úprava veřejných zakázek

Veřejné zakázky právně upravuje především zákon č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů, který od 1. října 2016 nahradil zákon č. 137/2006 Sb. K této změně, tedy k vytvoření zcela nového zákona přistoupilo Ministerstvo pro místní rozvoj (dále též MMR) ze dvou důvodů. Tím prvním je zjednodušení, zefektivnění a odstranění zbytečné administrativy, nový zákon například posílil odpovědnost zadavatele či zjednodušil formuláře pro uveřejňování. Tím druhým důvodem je návaznost na právní

předpisy Evropské unie (dále též EU), kdy v únoru 2014 Rada EU schválila tři nové směrnice, které regulují oblast veřejného investování a ze kterých vyplynula povinnost do 2 let transponovat nová pravidla do vnitrostátního právního řádu každého členského státu EU.

Zároveň vešla v platnost od 1. ledna 2021 novela zákona č. 134/2016 Sb. Jedním z hlavních důvodů novelizace je odstranění nedostatků transpozice směrnic EU, které byla vytýkána Evropskou komisí již v roce 2018. I tato novela pokračuje ve snižování administrativní zátěže jak pro zadavatele, tak pro dodavatele. Změny by se například měly týkat poskytování originálů dokumentů, kdy by nově mohly postačit prosté kopie, což bude na zadavateli, jak si to sám v zadávací dokumentaci stanoví. Další důležitou změnou zákona č. 134/2016 od 1. ledna 2021 je doplnění § 6 o pátou zásadu zadávání veřejných zakázek, která zohledňuje princip sociálně a environmentálně odpovědného zadávání a inovací. (ZZVZ)

K zákonu č. 134/2016 Sb. také náleží následující vyhlášky a nařízení vlády:

č. 168/2016 Sb. – Vyhláška o uveřejňování formulářů pro účely zákona o zadávání veřejných zakázek a náležitostech profilu zadavatele

č. 169/2016 Sb. – Vyhláška o stanovení rozsahu dokumentace veřejné zakázky na stavební práce a soupisu stavebních prací, dodávek a služeb s výkazem výměr

č. 170/2016 Sb. – Vyhláška o stanovení paušální částky nákladů řízení o přezkoumání úkonů zadavatele při zadávání veřejných zakázek

č. 172/2016 Sb. - Nařízení vlády o stanovení finančních limitů a částek pro účely zákona o zadávání veřejných zakázek

č. 173/2016 Sb. - Nařízení vlády o stanovení závazných zadávacích podmínek pro veřejné zakázky na pořízení silničních vozidel

č. 248/2016 Sb. - Vyhláška o náležitostech obsahu žádosti o předchozí stanovisko k uzavření smlouvy a ke změně závazku ze smlouvy podle zákona o zadávání veřejných zakázek

č. 260/2016 Sb. - Vyhláška o stanovení podrobnějších podmínek týkajících se elektronických nástrojů, elektronických úkonů při zadávání veřejných zakázek a certifikátu shody

č. 405/2017 Sb. - Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb, ve znění vyhlášky č. 62/2013 Sb., a vyhláška č. 169/2016 Sb., o stanovení rozsahu

dokumentace veřejné zakázky na stavební práce a soupisu stavebních prací, dodávek a služeb s výkazem výměr

č. 471/2017 Sb. - Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 172/2016 Sb., o stanovení finančních limitů a částek pro účely zákona o zadávání veřejných zakázek.

3.3 Zadavatel

Prvním z důležitých pojmů je zadavatel. Volně by se dalo říci, že zadavatelem je právnická či fyzická osoba, která vynakládá na určité plnění veřejné prostředky. Je to klíčová osoba při zadávání veřejné zakázky. Úplný výčet, kdo je zadavatelem, nalezneme v zákoně.

Dle zákona č. 134/2016 Sb. může být zadavatelem:

- “a) Česká republika; v případě České republiky se organizační složky státu považují za samostatné zadavatele,*
- b) Česká národní banka,*
- c) státní příspěvková organizace,*
- d) územní samosprávný celek nebo jeho příspěvková organizace,*
- e) jiná právnická osoba, pokud*
  - 1. byla založena nebo zřízena za účelem uspokojování potřeb veřejného zájmu, které nemají průmyslovou nebo obchodní povahu, a*
  - 2. jiný veřejný zadavatel ji převážně financuje, může v ní uplatňovat rozhodující vliv nebo jmenuje nebo volí více než polovinu členů v jejím statutárním nebo kontrolním orgánu.*
- f) Zadavatelem může být také osoba, která k úhradě nadlimitní nebo podlimitní veřejné zakázky použije více než 200 000 000 Kč, nebo více než 50 % peněžních prostředků, poskytnutých z*
  - 1. rozpočtu veřejného zadavatele,*
  - 2. rozpočtu Evropské unie nebo veřejného rozpočtu cizího státu s výjimkou případů, kdy je veřejná zakázka plněna mimo území Evropské unie.“ (§ 4, ZZVZ)*

Dle bodu f) se jedná o příjemce různých dotací, tzv. **dotované zadavatele**, subjekty, které by jinak nebyly zadavatelem, ale považují se za ně díky příjmům peněžních prostředků z veřejných zdrojů. (Balýová, 2020)

Za zadavatele se může považovat také osoba, která zahájila zadávací řízení, i když k tomu ze zákona nebyla povinna. Tohoto zadavatele můžeme označit za tzv. **dobrovolného**.

Ovšem i zde je postup zadávání přezkoumatelný kontrolním orgánem a pokud jednou zahájí zadávací řízení, pak musí podle něj postupovat až do jeho ukončení. Taková „dobrovolnost“ může být i na základě povinností ze strany dotačních orgánů. (Balýová, 2020)

Zadavatel může být také tzv. centrální, pak mu říkáme „**centrální zadavatel**“, a je ten, který pořizuje služby nebo dodávky a následně je přenechává jiným zadavatelům za cenu stejnou nebo nižší, než za kterou byly pořizeny. (§ 9, ZZVZ)

Zadavatel svým počínáním významně ovlivňuje dění na trhu, ve kterém poptává plnění. Toto dění samozřejmě ovlivňují také subjekty, které zadavatelem nejsou, tedy subjekty, které zajišťují své potřeby pomocí svých vlastních (soukromých) finančních zdrojů. Tyto subjekty jsou samy motivovány pro hospodárné vynakládání svých financí. Jenže zadavatel vynakládá na zajištění svých potřeb veřejné prostředky, prostředky, které v podstatě pocházejí od každého z nás, jeho motivace k hospodárnosti není zcela vždy automatická. Zadavatel je proto právně regulován, nemůže si při zajišťování svých potřeb dělat co chce. Reálně to znamená, že subjekt, který vynakládá své vlastní finanční prostředky, si může pořídit defacto cokoliv od kohokoliv. Oproti tomu zadavatel může vynaložit veřejné prostředky pouze pomocí veřejné soutěže, do které se zapojí ideálně co nejvíce dodavatelů a vítězem takové soutěže by měl být ten, který nabízí plnění nejvýhodněji. Zadavatel by měl vždy ctít zákon a v rámci soutěže by měl dodržovat zásady, tak aby, i třeba nevědomky, neupřednostňoval konkrétní dodavatele. Jakýkoliv neopodstatněný, i třeba nevědomý, předvýběr dodavatelů může mít negativní následky jednak na soutěž, ale také na celkové odvětví. (Pavel, 2009, Ochrana, 2008, Balýová, 2020, Informační list, ÚOHS, 2019)

3.4 Dodavatel

Dle § 5 ZZVZ se „*dodavatelem rozumí osoba, která nabízí poskytnutí dodávek, služeb nebo stavebních prací, nebo více těchto osob společně*“. Za dodavatele se považuje i pobočka závodu; v takovém případě se za sídlo dodavatele považuje sídlo pobočky závodu.

Dodavatelé podávají nabídky a zároveň musí splnit určité podmínky, které zadavatel uvede v zadávacím řízení, tak aby se ho mohli vůbec účastnit, ve většině případů musí například splnit kvalifikační podmínky, které si zadavatel stanoví. Existují dva seznamy, Seznam

kvalifikovaných dodavatelů¹ a Seznam systémů certifikovaných dodavatelů², které vede MMR, a ze kterých si mohou zadavatelé nechat zobrazit výpis nebo odkaz na internetovou adresu registru certifikovaných dodavatelů. Takový výpis může nahradit jiné požadované dokumenty jako například výpis z obchodního rejstříku nebo doklad oprávnění k podnikání. Současně mají dodavatelé právo během zadávacího řízení podávat požadavky na vysvětlení zadávací dokumentace (dále též ZD) a po ukončení zadávacího řízení podávat námitky, čímž mohou zvrátit výsledek zadávacího řízení.

3.5 Zásady zadávání veřejných zakázek

Při veškerých úkonech spojených se zadáváním a administrací veřejné zakázky musí zadavatel postupovat dle ZZVZ a dalších právních předpisů, a tím pádem je povinen postupovat podle několika základních pravidel, které je nutné zachovat ve všech fázích při zadávání veřejné zakázky, a to i v případě, kdy ZZVZ, ani evropské směrnice, určitý způsob zadávání přímo neregulují. Tato pravidla označujeme jako základní zásady a nalezneme je v § 6 odst. 1 a 2 zákona č. 134/2016 Sb. Od 1. 1. 2021 je nově pět základních zásad zadávání veřejných zakázek a jsou jimi zásada transparentnosti, přiměřenosti, zákazu diskriminace, rovného zacházení a zásada sociálně a environmentálně odpovědného zadávání a inovací. Jedná se o základní principy férové soutěže, které musí zadavatel dodržovat po celou dobu zadávacího řízení, a to i po jeho skončení. (Macek, 2017, Havel & Partners, 2020)

3.5.1 Zásada transparentnosti

Základem této zásady je přehlednost, průhlednost a přezkoumatelnost jednotlivých kroků zadavatele, tak aby bylo na první pohled zřejmé, proč k těmto krokům přistoupil. Pro všechny subjekty zapojené do veřejné soutěže musí být pochopitelné jaké úkony a proč je zadavatel činí. Po přezkumu zadávacího řízení musí být možno jednoznačně určit, zda zadavatel postupoval dle zákona či nikoliv, pokud toto možno není, pak se nejednalo o transparentní zakázku. Pokud si jednotlivé podmínky a součásti zadávacího řízení může potenciální dodavatel vyložit různě, tak nejenže je to netransparentní, ale především to ovlivní proces zadávání i v dalších fázích a dodavatelé mohou podat nabídky odlišného plnění, což může znemožnit vyhodnocení. (ÚOHS, 2019, Halonen, Caranta, Graells, 2019)

---

¹ Seznam kvalifikovaných dodavatelů je dostupný online z: http://www.isvz.cz/ISVZ/SKD/ISVZ_SKD_text.aspx

² Seznam systémů certifikovaných dodavatelů je dostupný online z: http://www.isvz.cz/ISVZ/SSCD/ISVZ_SSCD_text.aspx

Transparentnost je nutné dodržovat po celou dobu zadávacího řízení, kdy uchazeči i třetí osoby jsou informováni o průběhu tohoto řízení. Zadavatel musí uveřejňovat konkrétní informace, pořizovat písemné záznamy a na závěr také například uveřejnit uzavřenou smlouvu vč. ceny plnění. (Balýová, 2020)

Zásada transparentnosti plní klíčovou roli v podpoře důvěry veřejnosti ve správné fungování veřejné správy a zadávání veřejných zakázek. (Bogojević et al., 2019)

3.5.2 Zásada přiměřenosti

Zásada přiměřenosti vychází z toho, že by zadavatel měl při sestavování zadávací dokumentace, v jednotlivých krocích, a především při stanovení požadavků na dodavatele, vycházet z aktuální situace na trhu v daném odvětví, brát ohled na zvyklosti na tomto trhu a v neposlední řadě mít požadavky v dokumentaci patřičně spjaté s veřejnou zakázkou, aby se neodchýlily od samotné podstaty zakázky. Podstatou této zásady je také fakt, že stanovené podmínky v zadávací dokumentaci nesmí vytvářet nepřiměřené bariéry pro vstup do soutěže mezi dodavateli, kteří tak mohou být bezdůvodně vyřazeni z možnosti úspěšně se účastnit zadávacího řízení. Podmínky, které stanovuje zadavatel pro účast v zadávacím řízení nesmí nepřiměřeně úzce profilovat skupinu možných dodavatelů, jelikož by to bylo nejen v rozporu se zásadou přiměřenosti, ale také v konečném důsledku i v rozporu se zásadou zákazu diskriminace. (Dvořák a kol., 2017, Podešva a kol., 2016, Kouřilová, 2017)

Tato zásada by se dala shrnout slovy Podešvy a kol. (2016): „*postup v souladu se zásadou přiměřenosti primárně spočívá v tom, že na jedné straně zadavateli poskytuje dostatečné záruky výběru dodavatele, který skutečně bude schopen veřejnou zakázku kvalitně a v požadovaných termínech realizovat, na druhou stranu se bude jednat o postup, který nad rámec garance výše uvedeného cíle nebude dále nedůvodně omezovat hospodářskou soutěž.*“

3.5.3 Zásada zákazu diskriminace

Zásada zákazu diskriminace znamená, že zadavatel nesmí žádného z dodavatelů znevýhodňovat oproti svým konkurentům. Zadavatel musí zajistit, aby žádný z dodavatelů, kteří jsou schopni splnit dané podmínky a jsou ochotni nabídnout svá plnění, nebyli diskriminováni či přímo vyřazeni ze zadávacího řízení. Zadavatel si musí dát pozor, aby příliš velkým množstvím až zbytečných zadávacích podmínek nezúžil okruh potenciálních dodavatelů. Diskriminaci lze rozdělit na přímou a nepřímou. Přímou nebo také zjevnou

diskriminací můžeme nazvat situaci, kdy zadavatel zcela zjevně stanoví takové podmínky a požadavky, které nejsou nezbytné a tím znemožní určité skupině dodavatelů účastnit se zadávacího řízení. Nepřímá neboli skrytá diskriminace nemusí být na první pohled zřejmá, ale přesto způsobuje některému dodavateli nemožnost se zúčastnit zadávacího řízení. Ať se jedná o přímou či nepřímou diskriminaci, vždy jde o porušení zákona. (Podešva a kol., 2016)

3.5.4 Zásada rovného zacházení

Zásada rovného zacházení říká, aby zadavatel zacházel se všemi dodavateli stejně, aby měl každý srovnatelnou příležitost při ucházení se o veřejnou zakázku, stejnou příležitost na úspěch v soutěži v průběhu zadávacího řízení i po něm. Základní princip této zásady tedy spočívá v tom, že oproti ostatním nesmí být žádný z dodavatelů jakkoliv zvýhodňován nebo preferován, a toto musí být dodržováno po celou dobu zadávacího řízení. (Maaytová, Ochrana, Pavel a kol., 2015, Podešva a kol., 2016)

3.5.5 Zásada sociálně a environmentálně odpovědného zadávání a inovací

Tato zásada začala platit až po novele ZZVZ od 1. 1. 2021, kdy do § 6 přibyl nový odstavec 4, který stanovuje: *„Zadavatel je při postupu podle tohoto zákona, a to při vytváření zadávacích podmínek, hodnocení nabídek a výběru dodavatele, povinen za předpokladu, že to bude vzhledem k povaze a smyslu zakázky možné, dodržovat zásady sociálně odpovědného zadávání, environmentálně odpovědného zadávání a inovací ve smyslu tohoto zákona. Svůj postup je zadavatel povinen řádně odůvodnit.“* (§ 6, ZZVZ)

Jak píše Novák (2018), tak: *„odpovědné veřejné zadávání je proces, při kterém zadavatel nakupuje produkty, služby a stavební práce, které potřebuje. Přitom získává maximální hodnotu za peníze vytvářením prospěchu pro společnost a ekonomiku, a minimalizací negativních dopadů na životní prostředí.“*

Mnoho zadavatelů již před touto novelou přijalo a začlenilo příslušné postupy odpovědného veřejného zadávání. Těm, kteří s implementací této nové zákonné povinnosti vyčkávají, poskytuje Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jen MPSV) podporu formou metodiky, uvádění příkladů dobré praxe, konzultace, poradenství, e-learning nebo vzorové textace. Speciálně pro tuto problematiku byla vytvořena webová stránka pro odpovědné veřejné zadávání www.sovz.cz. MPSV poskytuje podporu v rámci projektu „Odpovědný přístup k veřejným nákupům – Strategické zadávání veřejných zakázek“ reg. č.:

CZ.03.4.74/0.0/0.0/15_025/0015727, který je spolufinancován Evropskou unií. (Deník veřejné správy, 2020)

3.6 Druhy a režimy veřejných zakázek

Existují druhy členění veřejných zakázek. Jednak z pohledu předmětu plnění, kdy se díváme na soutěženou komoditu a z druhého pohledu členíme VZ podle předpokládané hodnoty plnění, tímto členěním rozdělíme veřejné zakázky na tzv. režimy. Správné určení druhu a režimu VZ je naprosto zásadní pro přípravu zadávací dokumentace, jelikož se jednotlivé druhy a režimy řídí ze zákona jinými pravidly. (Jurčík, 2011)

3.6.1 Druhy VZ dle předmětu plnění

Podle předmětu plnění se veřejné zakázky dělí na tři základní druhy, jak je možné vidět v grafu č.1, a to veřejné zakázky na stavební práce, dodávky a služby. Zadavatel musí vždy určit druh VZ, jelikož každý druh má svá specifika při postupu zadávání veřejné zakázky. (Jurčík, 2011)

Graf č. 1 – Druhy veřejných zakázek dle předmětu plnění

Zdroj: ÚOHS, 2019

Ne vždy je jednoznačně možné určit o jaký druh zakázky se jedná. Reálně se může stát, že bude zadavatel soutěžit jak pořízení věci (dodávky), tak poskytnutí činností (služby, ale možné i stavební práce), pak se druh veřejné zakázky určí podle převládajícího plnění, a to buď dle vyšší předpokládané hodnoty nebo podle primárního účelu zakázky.

VZ na stavební práce

Veřejné zakázky na stavební práce jsou veškeré práce spojené se stavebnictvím, spadají sem všechny činnosti okolo výstavby budov, rekonstrukcí, pozemních staveb a inženýrských sítí, instalatérské a montážní práce a další. Pokud přímo souvisí se stavebními pracemi, tak sem patří také projektová činnost. (Balýová, 2020)

VZ na dodávky

Veřejné zakázky na dodávky jsou pořízení věci, zvířat nebo ovladatelných přírodních sil, pokud nejsou součástí veřejné zakázky na stavební práce. Může jít o nákup, nájem či jiný druh dohody. Dodávky mohou být pravidelné či nepravidelné, mohou se opakovat nebo být jednorázovými. Příkladem mohou být vysoutěžené dodávky léků do nemocnice, které se budou dodávat po dobu dvou let, podle spotřeby. (Balýová, 2020)

VZ na služby

Veřejnými zakázkami na služby se rozumí všechny ostatních činnosti, které nejsou stavebními pracemi. Samozřejmě službou není ani poskytnutí dodávek. Veřejné zakázky na služby mohou být dvojího typu, sociální a jiné zvláštní služby, které jsou zadávány ve zjednodušeném režimu a druhým typem jsou všechny ostatní služby, které se zadávají standardním režimem. (Podešva a kol., 2016, Balýová, 2020)

3.6.2 Režimy VZ dle předpokládané hodnoty

Zadavatel je povinen stanovit režim veřejné zakázky. Režimy veřejné zakázky se určí v návaznosti na stanovenou předpokládanou hodnotu. Existují tři režimy veřejné zakázky, a to režim veřejné zakázky malého rozsahu (dále též VZMR), režim podlimitní a režim nadlimitní.

Tabulka č. 1 – Limity jednotlivých režimů veřejných zakázek

	Kategorie zadavatele	Veřejná zakázka na dodávky a služby		Veřejná zakázka na stavební práce	
		Předpokládaná hodnota v Kč bez DPH od	do	Předpokládaná hodnota v Kč bez DPH od	do
Veřejná zakázka malého rozsahu	-	> 0	2 000 000	> 0	6 000 000
Podlimitní veřejná zakázka	Česká republika, ČNB, státní příspěvkové organizace	> 2 000 000	3 568 000	> 6 000 000	137 366 000
	Územní samosprávný celek, jiná právnická osoba	> 2 000 000	5 494 000		
	Sektorový zadavatel, zakázky v oblasti obrany a bezpečnosti	> 2 000 000	10 989 000		
Nadlimitní veřejná zakázka	Česká republika, ČNB, státní příspěvkové organizace	> 3 568 000	neurčeno	> 137 366 000	neurčeno
	Územní samosprávný celek, jiná právnická osoba	> 5 494 000	neurčeno		
	Sektorový zadavatel, zakázky v oblasti obrany a bezpečnosti	> 10 989 000	neurčeno		

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů z webové stránky www.tenderarena.cz, 2020

Určit režim je zcela zásadní, jelikož režim, který si vybere na samém začátku, musí dodržovat po celou dobu zadávacího řízení. Zadavatel si může vybrat přísnější režim, ale nikdy ten mírnější, jestliže například veřejná zakázka spadá do podlimitního režimu, může si vybrat buď podlimitní nebo nadlimitní režim, nikdy ale ne VZMR. (Jurčík, 2011)

Jak je vidět v tabulce č. 1, zadavatele můžeme dle předpokládané hodnoty dělit na ČR, ČNB a statní příspěvkové organizace, které mají nejnižší limit, dále Územní samosprávné celky a jiné právnické osoby s o něco vyššími limity, a nakonec sektorové zadavatele a zakázky v oblasti obrany a bezpečnosti. Limity výše platí od 1.1.2020, přičemž předcházející byly vyšší. Tyto limity jsou upravovány směrnici EU.

Veřejná zakázka malého rozsahu

Jedná se o jediný režim veřejných zakázek, který není upraven zákonem. Zadavatel se u tohoto režimu zakázek nemusí držet zákona, povinnosti, které musí dodržovat u zbylých režimů, tu jsou jen jakousi berličkou pro sestavení zadávací dokumentace. Zadavatel není povinen zadat VZMR v zadávacím řízení. Pravda, i přesto, že VZMR není upravena zákonem, přeci jen se minimálně zásadami zadávání VZ obsaženými v zákoně, řídit musí. Dle předpokládané hodnoty jde o zakázky, které jsou nižší než 2 mil. Kč bez DPH u VZ na dodávky a služby a u VZ na stavební práce je tím limitem 6 mil. Kč bez DPH. VZMR mají nejméně svázaná pravidla zadávání VZ, zadavatel nemusí například dodržovat lhůty pro podání nabídek, může i v průběhu měnit zadávací podmínky bez prodloužení lhůty pro podání nabídek, kdykoliv může ukončit soutěž, a to i bez udání důvodu a také po skončení soutěže není povinen uzavřít smlouvu nebo jiný právní vztah s vítězem. (Krč, Dovolil, 2017, Balýová, 2020)

Podmínky pro zadávání VZMR se zdají býti pro zadavatele ideálními, a tak se mnohdy zadavatelé snaží vtěsnat pod limity, tak aby se u VZ jednalo ještě o VZMR. Často může zadavatele napadnout rozdělit větší zakázku na několik dílčích a soutěžit každou jako VZMR, ovšem to je nezákonné. Veřejná zakázka, která se týká jednoho předmětu plnění nemůže být rozdělena do více zakázek, které se budou soutěžit zvlášť jako VZMR. Za jistých podmínek v zákoně lze rozdělit VZ do několika částí, každá tato část ale musí být soutěžena podle režimu, který přísluší hodnotě všech částí dohromady.

Podlimitní veřejná zakázka

Podlimitní veřejnou zakázkou jsou zakázky na dodávky nebo služby s předpokládanou hodnotou nad 2 mil. Kč a zakázky na stavební práce s předpokládanou hodnotou nad 6 mil. Kč. Maximální částky, kdy se ještě jedná o podlimitní VZ, respektive kdy se už jedná o nadlimitní VZ, stanovují směrnice Evropského parlamentu, které se v ČR zohledňují v nařízení vlády č. 172/2016 Sb. (Krč, Dovolil, 2017, Balýová, 2020)

Nadlimitní veřejnou zakázku

Evropská unie právně upravuje pouze režim nadlimitních veřejných zakázek, jak již bylo napsáno výše, stanovuje proto limity plnění v tomto režimu. To, že si ČR právně upravuje i podlimitní režim je jen čistě na ní, například v Německu mají zákonem upravený pouze nadlimitní režim a u ostatních zakázek, s nižší předpokládanou hodnotou, si zadavatelé určují podmínky sami. ČR je tedy co se týče práva, v rámci EU, spíše přísnější zemí, upravující ve větší míře zadávací řízení.

Obecně je nadlimitní zakázka s limity u stavebních prací nad 137 366 600 Kč a u dodávek či služeb je nejnižším limitem 3 568 964 Kč, který se dále zvyšuje v závislosti na druhu zadavatele či druhu veřejné zakázky. (Krč, Dovolil, 2017)

Předpokládaná hodnota

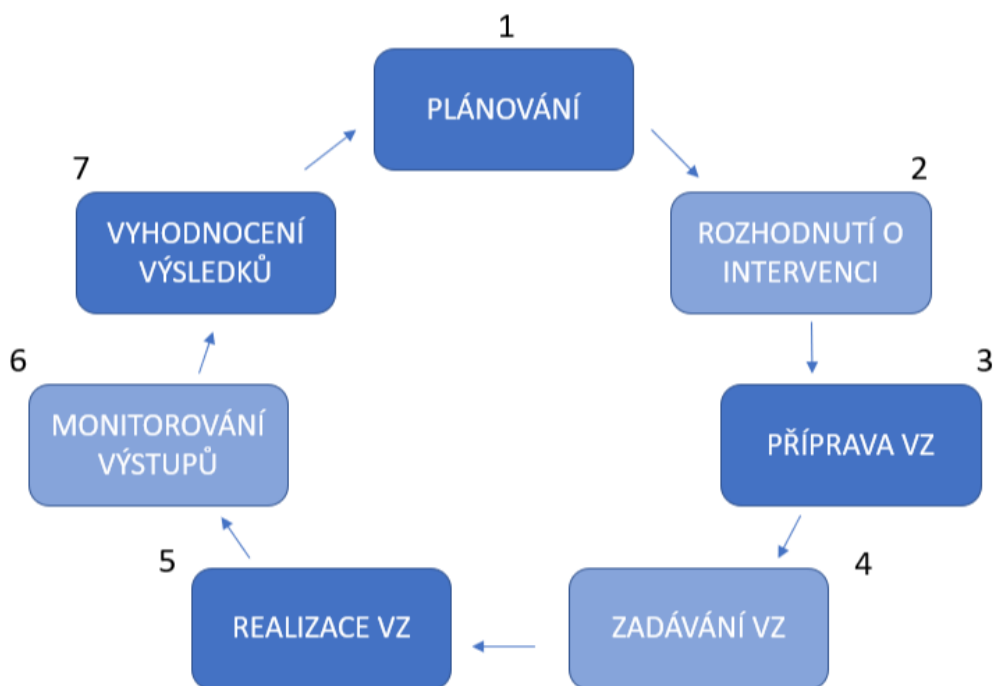
Úplně zásadní pro výběr správného režimu a tím zvolení správného postupu v zadávacím řízení je stanovení předpokládané hodnoty. Jedná se o předpokládanou výši úplaty za plnění veřejné zakázky, která bývá vyjádřena penězi. Do předpokládané hodnoty VZ se nezapočítává DPH. Předpokládaná hodnota se stanoví k okamžiku zahájení zadávacího řízení nebo na základě výjimky podle §30 zákona může zadavatel stanovit k okamžiku zadání veřejné zakázky. Způsoby, jak zadavatel tuto hodnotu stanoví, je hned několik. Zadavatel může vycházet z údajů o zakázkách stejného či obdobného předmětu plnění, a to buď na základě svých vlastních, minulých zakázek nebo podobných zakázek u jiného zadavatele. Dalším způsobem stanovení předpokládané hodnoty může být provedení průzkum trhu, či předběžné tržní konzultace. V zákoně se ještě uvádí, že stanovení předpokládané hodnoty může být provedeno i jiným vhodným způsobem. Možnosti stanovení hodnoty je čistě na zadavateli, předpokládaná hodnota však musí být přiměřená a odpovídající a zároveň jakýkoliv způsob musí být zadavatel schopen doložit, a to i zpětně, tedy jej archivovat. (Podešva a kol., 2016, Krč, Dovolil, 2017)

3.7 Životní cyklus veřejných zakázek

Jako skoro každý časově náročnější ekonomický proces, mají i zakázky svůj životní cyklus, který můžeme vidět v grafu č. 2. Vždy je dobré vědět, v jaké fázi cyklu se veřejná zakázka nachází. V praxi se často zapomíná například na propojení plánování celého subjektu s konkrétní zakázkou, či se některé fáze nedostatečně zpracovávají.

Graf č. 2 – Životní cyklus veřejné zakázky

Zdroj: NKÚ, 2013

- 1) **Plánování** – jde o fázi, která je naprosto zásadní, a u které nejsou zadavatelé vždy úplně pečliví. Tato fáze není jen o plánování samotné veřejné zakázky, ale o navržení plánu, strategie v krátkodobém či střednědobém horizontu v rámci rozvoje celé organizace. Pomocí plánování jsou realizovány všechny změny v organizaci. Na základě plánu zadavatel rozhodne, na co své prostředky vynaloží, tedy jaké veřejné zakázky se budou soutěžit. Bez důkladně připraveného plánu, na který naváže VZ, nemusí výsledky veřejné soutěže přinést kýžený efekt.
- 2) **Rozhodnutí o intervenci** – na základě vytvořeného plánu se zadavatel rozhodne, které veřejné zakázky začne připravovat, do kterých se pustí. Vždy musí vycházet z kontextu vytvořeného plánování.
- 3) **Příprava VZ** – jde o fázi příprav samotné veřejné zakázky. Stanoví se tým, který se přípravou VZ bude zabývat, obvykle jde o oddělení veřejných zakázek ve spolupráci

s věcně příslušnými útvary a odborníky. Tento tým získává potřebné podklady, relevantní data, technické specifikace, zkrátka veškeré informace, kterou jsou potřebné pro sestavení zadávací dokumentace.

- 4) **Zadávání VZ** – v této fázi dojde k sestavení zadávací dokumentace, zahájení zadávacího řízení, a nakonec k výběru dodavatele. Probíhají práce, pro co nejefektivnější vynaložení finančních prostředků. Důležitá je cena i kvalita vybraná veřejnou soutěží. Zadavatel zde klade různé podmínky na potenciální dodavatele. Kvalitní zadávací dokumentace = kvalitní veřejná zakázka.
- 5) **Realizace VZ** – při samotné realizaci veřejné zakázky plní, vybraný dodavatel a jeho případní subdodavatelé, podmínky stanovené zadavatelem. Veřejná zakázka se realizuje v kvalitě, ceně a čase odpovídající zadávací dokumentaci. Realizace probíhá pod dohledem zadavatele.
- 6) **Monitorování výstupů** – jak již bylo zmíněno výše, zadavatel, již v průběhu realizace a také po ní, monitoruje výstupy, které z veřejné zakázky plynou. Zadavatel kontroluje průběh veřejné zakázky a její výsledky. V případě odchýlení dodavatele například od stanovených postupů, materiálů nebo používané techniky, zadavatel tento proces usměrňuje a dává podněty k nápravným pracem.
- 7) **Vyhodnocení výsledků** – závěrečná fáze se zabývá vyhodnocením výstupů a výsledků z pohledu celého procesu od plánování až po ukončení veřejné zakázky. Na tuto fázi často zadavatelé zapomínají, nebo jí nevěnují dostatečnou pozornost, ovšem díky pečlivému zhodnocení všech jednotlivých miniprocesů, se při dalším plánování a realizaci VZ mohou eliminovat zjištěné chyby a nepřesnosti.
(ÚOHS, 2019, Balýová, 2020)

3.8 Veřejné zakázky z pohledu principů 3E

Na veřejné zakázky, respektive na nakupování z veřejných prostředků, je nutné nahlížet také z širšího pohledu tzv. principů 3E. 3E je zkratkou pro anglické termíny effectiveness economy, efficiency a v překladu znamenají ve stejném pořadí účelnost, hospodárnost, efektivita. Dodržování principů 3E se zabývá zákon č. 320/2001 Sb. o finanční kontrole. (Kameník, Plhoň, Šanc, 2012). Definice těchto principů je hned několik, takovým průsečíkem mezi všemi mohou být následující.

Účelnost

Dosažení takových výsledků, které odpovídají stanovené potřebě a zároveň naplňují cíle celé organizace. Účelnost se na veřejnou zakázku dívá z pohledu, jak byla přínosná pro dosažení chtěných výsledků, tedy naplnění cílů ve společnosti. Dodržet princip účelnosti mimo jiné znamená, důkladně zpracovat přípravné fáze před zahájením veřejné soutěže, tak aby vznikl reálný záměr veřejné zakázky. Tento záměr bude sloužit ke stanovení potřeby, kterou by měla veřejná zakázka naplnit. (Ochrana, 2008, Kameník, Plhoň, Šanc, 2012, Metodika veřejného nakupování, 2016)

Hospodárnost

O hospodárném vynakládání mluvíme tehdy, jsou-li pořízené zdroje z veřejných prostředků využity ve správnou dobu, v optimálním množství, v dostatečné kvalitě a za co nejvýhodnějších cenových podmínek. Jinými slovy, zda je zboží, služba či dodávka k dispozici ve správnou dobu, v kvalitě, kterou zadavatel požadoval a za cenu přiměřenou dané zakázce. (Ochrana, 2008, Kameník, Plhoň, Šanc, 2012, Metodika veřejného nakupování, 2016)

Efektivita

Tento princip nám říká, v jakém poměru jsou k sobě vynaložené veřejné prostředky a dosažené výsledky zakázky. Přínosy z vynaložených prostředků by měly být co největší. Při hodnocení tohoto principu je podstatné, zda poptávaná věc v konečném důsledku skutečně přispěla či přispívá k naplnění předem stanovených cílů, a to v takové míře, která odpovídá úsilí a prostředkům vynaloženým na pořízení této věci. (Pavel, 2013, Metodika veřejného nakupování, 2016)

3.9 Příprava veřejné zakázky

Příprava veřejné zakázky je velice důležitou fází, která navazuje na fáze Plánování a Rozhodnutí o intervenci, které byly stručně popsány v kapitole 4.5.3. Důkladnou přípravou by měl zadavatel výrazně snižovat možná rizika spojená se zadáváním, aby po vyhlášení veřejné zakázky bylo co nejméně změn, ideálně žádné. Přípravou se rozumí vymezení předmětu veřejné zakázky, seznámení se s trhem, na který veřejná zakázka cílí, dále požadavky na dodavatele, určení podmínek a pravidel pro celý průběh zadávacího řízení. Na přípravnou fázi navazuje zadávací řízení a s tím spojená zadávací dokumentace.

3.9.1 Seznámení s trhem

Než zadavatel přistoupí ke stanovení požadavků, pravidel, podmínek a dalších náležitostí zadávání veřejné zakázky, musí se nejprve seznámit s trhem, do kterého veřejná zakázka spadá. Jak již bylo dříve řečeno, zadavatel pomocí veřejných zakázek může velice významně ovlivňovat dění na trhu, a tak je důležité, aby si zjistil zákonitosti a specifika daného trhu. Metod, jak se seznámit s trhem, či s částí trhu, je hned několik, my se však zaměříme na dvě nejčastěji používané, a to na Průzkum trhu a Předběžné tržní konzultace, které mohou být provázané a vzájemně na sebe navazovat, tedy není vyloučeno využít obě pro stejnou VZ. Hlavním úkolem těchto metod je stanovit předpokládanou hodnotu zakázky a specifika pro daný trh. (Pavel, 2009, Podešva a kol., 2016)

3.9.2 Průzkum trhu

Průzkum trhu je základní pomůckou pro většinu zadavatelů při seznámení s trhem daného odvětví a při stanovení předpokládané hodnoty. Jedná se o zjišťování hodnoty a kvality předmětu veřejné zakázky v místě a čase obvyklém prostřednictvím internetových stránek, cenových katalogů, oslovením dodavatelů či jiným způsobem. Na základě průzkumu trhu se také zjišťuje okruh potenciálních dodavatelů, tedy těch, které může zadavatel následně v zadávacím řízení oslovit.

V rámci průzkumu trhu by měl zadavatel prověřit co možná nejvíce dodavatelů, tak aby následné stanovení předpokládané hodnoty bylo objektivní, a zároveň aby mohl oslovit větší okruh dodavatelů. Celý proces průzkumu trhu a stanovení předpokládané hodnoty veřejné zakázky by měl být zdokumentován a následně archivován, tak aby mohl zadavatel zpětně prokázat důvody stanovení této hodnoty. (Balýová, 2020)

3.9.3 Předběžné tržní konzultace

V rámci předběžných tržních konzultací jde především o komunikaci s odborníky a dodavateli, tak aby byl zadavatel schopen co nejlépe specifikovat předmět plnění veřejné zakázky a připravit podmínky pro zadávání. Důležité je, aby během konzultací nenarušoval hospodářskou soutěž, a aby také stále dodržoval zásady zadávání VZ, především zásadu transparentnosti a zákazu diskriminace. Pomocí předběžných tržních konzultací může zadavatel lépe pochopit situaci na trhu a tím připravit podmínky, které by nejlépe vyhovovaly jeho potřebám a zároveň měly i přínos pro trh jako takový. Předběžné tržní konzultace mohou mít také vedlejší pozitivní vliv na větší šíři a různorodost budoucí účasti

dodavatelů v zadávacím řízení, včetně malých a středních podniků. (Zárybnický, 2017, Balýová, 2020)

3.10 Zadávací dokumentace

Jedná se o stěžejní prvek celého průběhu zadávání veřejné zakázky. Je to soubor dokumentů, údajů, informací a požadavků, které jsou důležité pro vytvoření nabídky. Zadávací dokumentace by měla sloužit pro jasnou představu, jaké plnění zadavatel poptává a za jakých konkrétních podmínek. Všechny potřebné dokumenty musí být veřejně dostupné, aby každý z uchazečů měl stejné podmínky pro zpracování a podání nabídky. (Ochrana, 2008, Poremská, 2017)

Minimálními informacemi, které musí zadávací dokumentace obsahovat jsou:

- identifikace zadavatele
- předmět veřejné zakázky
- technické specifikace a požadavky
- kvalifikace a její prokázání
- lhůta pro podání nabídek
- způsob podání nabídek
- pravidla pro hodnocení nabídek.

Kromě těchto základních údajů může samozřejmě zadávací dokumentace obsahovat i další informace, vždy podle charakteru předmětu veřejné zakázky. Na některé povinné, ale i nepovinné body zadávací dokumentace se podíváme blíže.

3.10.1 Předmět veřejné zakázky a jeho specifikace

Předmět veřejné zakázky by měl mít vždy návaznost, a tedy vycházet z prvotní fáze plánování a stanovení cílů celé organizace a současně by měl být v souladu s výsledky průzkumu trhu či předběžných tržních konzultací, pokud byly tyto učiněny. Předmět plnění by měl být důkladně popsán, zároveň by ale popis neměl být zase až zbytečně příliš konkrétní, tak aby nedošlo k omezení počtu dodavatelů. U specifických a na získání informací náročných předmětů plnění, kde ani po průzkumu trhu nebo předběžných tržních konzultací není zadavatel schopen přesně popsat, co požaduje, bude muset být zvoleno takové zadávací řízení, které umožňuje i během zadávání vzájemný dialog a případné upřesňování mezi zadavatelem a dodavateli. Pro tyto případy jsou vhodná jednací řízení

s uveřejněním nebo řízení se soutěžním dialogem. (Balýová, 2020) U těch předmetů, které jdou snáze popsat se na definici předmětu plnění podílí věcně příslušný útvar (dále také VPÚ) v organizaci, tedy útvar, který je odborně a profesně způsobilý vůči předmětu a v rámci zadávací dokumentace také administrátor veřejné zakázky, který je obvykle součástí oddělení veřejných zakázek v organizaci zadavatele, a který požadavky VPÚ přetaví na papír.

Technická specifikace a požadavky na předmět veřejné zakázky by měly být stanovovány jako minimální požadavky, místo přesně daných hodnot. Obecně lze říci, že zadáním minimálních požadavků nebo alespoň intervalu s větším rozptylem, by nemělo docházet k omezení hospodářské soutěže, a tím k porušení zásad rovného zacházení a zákazu diskriminace. Samozřejmě je někdy nutné striktně trvat na konkrétní hodnotě, vždy by ale měl zadavatel takový požadavek zdůvodnit. Základním principem je, že by měl zadavatel připustit všechna možná řešení, která uspokojí jeho potřeby.

Při sestavování specifikace předmětu plnění je zakázáno používat přímé odkazy na konkrétní výrobky, služby nebo dodavatele. Takovým odkazem by se zadavatel nejen dopouštěl protizákonného jednání, ale vlastně by tím dával najevo, že ho nezajímá nic jiného, přestože jiné výrobky či služby by jeho potřeby uspokojily stejně dobře. Nutné je si dát také pozor na tzv. nepřímé odkazování, kdy v textu není zmíněn konkrétní výrobek, ale popis předmětu do nejmenšího detailu přesně odpovídá konkrétnímu výrobku, a tím vlastně zamezuje výběr jakéhokoliv jiného řešení. Ovšem i zákon pamatuje na určité výjimky, kdy zadavatel může v zadávacích podmínkách uvést odkaz na konkrétní výrobek, službu nebo výrobce. Jedním důvodem může být odkazování na konkrétní výrobek, který zadavatel již vlastní, a se kterým má být nový poptávaný výrobek kompatibilní. Druhým a posledním důvodem je fakt, že bez uvedení odkazu nemůžou být podmínky stanoveny dostatečně přesně a srozumitelně, zároveň ale u takového řešení musí zadavatel výslovně připustit i jiné, rovnocenné řešení. (Ochrana, 2008, Balýová, 2020)

Zadavatel musí být vždy schopen zdůvodnit své požadavky, tak aby bylo zřejmé, že bezdůvodně neomezoval soutěž a možný přístup dodavatelů, kteří by byli schopni předmět veřejné zakázky řádně a kvalifikovaně plnit.

3.10.2 Kvalifikace

Jedná se o požadavky zadavatele na dodavatele, který bude veřejnou zakázku plnit. Jen ti dodavatelé, kteří zároveň splní požadavky na technickou specifikaci a zároveň požadovanou kvalifikaci, mohou se zadavatelem uzavřít smlouvu. Stanovením kvalifikačních požadavků se zadavatel ujistí, zda bude dodavatel schopen zdárně realizovat veřejnou zakázku, zda je finančně stabilní, odborně způsobilý, disponuje potřebnou technikou a zda má již zkušenost s obdobnou zakázkou. Ovšem vždy by měla být kritéria kvalifikace objektivně doložitelná a jasně prokazatelná. Není možné, aby zadavatel stanovil taková kritéria, která může svévolně vyhodnocovat, jak se mu hodí. Kvalifikační podmínky, které může zadavatel stanovit dle § 37 ZZVZ, lze rozdělit do čtyř skupin, a to základní způsobilost, profesní způsobilost, ekonomická kvalifikace a technická kvalifikace. (Ochrana, 2008, Jurčík, 2011, Caranta, Edelstam, Trybus, 2013)

Základní způsobilost

Prokazování základní způsobilosti je stanoveno zákonem, každý zadavatel musí prověřit bezúhonnost a důvěryhodnost dodavatele. ZZVZ se na základní způsobilost dívá z pohledu negativy, tedy určuje, za jakých podmínek dodavatel není způsobilý. Dodavatel nemůže být způsobilým, byl-li v zemi svého sídla v posledních pěti letech před zahájením zadávacího řízení pravomocně odsouzen pro trestný čin uvedený v příloze č. 3 k ZZVZ nebo obdobný trestný čin podle právního řádu země sídla dodavatele. Nezpůsobilým je také dodavatel, má-li v ČR nebo v zemi svého sídla splatný nedoplatek, takovým nedoplatkem může být daňový nedoplatek nebo nedoplatek na pojistném či penále na veřejné zdravotní pojištění, sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. Pokud je dodavatel v likvidaci, úpadku nebo proti němu byla nařízena nucená správa je opět shledán nezpůsobilým. Tyto podmínky se nevztahují pouze na území ČR, ale také na území státu, kde má zahraniční dodavatel sídlo. V případě bezúhonnosti, likvidace, úpadku a nucené správy se dodavatel prokazuje pouze k jednomu území, může si vybrat. Vždy to platí pro konkrétní pobočku závodu, který se hlásí do výběrového řízení. (Dvořák, 2017, Balýová, 2020)

Základní způsobilost se prokazuje pomocí výpisu z Rejstříku trestů, potvrzení příslušného finančního úřadu, potvrzení příslušné okresní správy sociálního zabezpečení, výpisu z obchodního rejstříku a čestných prohlášení.

Profesní způsobilost

Profesní způsobilostí zadavatel ověřuje, že je dodavatel oprávněn vykonávat činnost, která je předmětem plnění veřejné zakázky. Povinným požadavkem je výpis z obchodního rejstříku nebo jiné obdobné evidence, pokud je ovšem dodavatel povinen v takové evidenci být zapsán. Další požadavky již nejsou povinné, záleží jen na zadavateli, zda je bude chtít. Takovými nepovinnými požadavky jsou doklad o oprávnění podnikat, doklad o členství v profesní samosprávné komoře či jiné profesní organizaci a doklad o odborné způsobilosti. (Macek, 2017, Dvořák, 2017, ÚOHS, 2019)

Ekonomická kvalifikace

Touto kvalifikací zadavatel zjišťuje ekonomickou situaci dodavatele. Zadavatel může, ale nemusí po dodavateli požadovat celkový roční obrat nebo obrat vztahující se k předmětu zakázky, avšak nejdéle za tři účetní období. Dokladem prokazujícím tuto kvalifikaci je výkaz zisku a ztrát nebo obdobný doklad. (Dvořák, 2017, ÚOHS, 2019)

Technická kvalifikace

Vzhledem k naplnění cíle veřejné zakázky je tato kvalifikace podstatnou součástí zadávací dokumentace, která může přispět k větší důvěryhodnosti dodavatele v očích zadavatele. Kontrolují se zde odborné schopnosti a zkušenosti dodavatele zohledňující technickou a personální stránku. Může tak jít nakonec o nejdůležitější část ZD, která rozhodne o výběru vítězné nabídky. Výčet všeho, co může zadavatel požadovat nalezneme v § 79 ZZVZ, počet let, který je u jednotlivých kritérii, je minimální a může být zadavatelem stanoven i vyšší. Kritéria, která může zadavatel požadovat jsou následující:

“a) seznam uskutečněných stavebních prací za posledních pět let vč. osvědčení objednatele o řádném plnění těchto prací

b) seznam významných dodávek nebo služeb za poslední 3 roky vč. uvedení ceny a doby jejich poskytnutí

c) seznam techniků nebo technických útvarů, které se budou podílet na plnění veřejné zakázky

d) osvědčení o vzdělání a odborné kvalifikaci

e) popis technického vybavení

f) přehled o řízení dodavatelského řetězce

g) provedení kontroly technické kapacity zadavatelem

- h) opatření v oblasti řízení z hlediska ochrany životního prostředí*
  - i) průměrný roční počet zaměstnanců dodavatele*
  - j) přehled nástrojů nebo pomůcek, provozních nebo technických zařízení*
  - k) vzorky, popisy nebo fotografie výrobků určených k dodání*
  - l) doklad o shodě výrobku s požadovanou technickou normou“*
- (§ 79 ZZVZ)

Dodavatelé mohou, kromě výše zmíněných dokumentů, prokázat svou způsobilost pomocí Výpisu ze seznamu kvalifikovaných dodavatelů, čímž mohou prokázat základní a profesní způsobilost a také Certifikátem vydaným v rámci systému certifikovaných dodavatelů, kterým mohou prokázat a splnit všechna kritéria kvalifikace.

Při podání nabídky postačí, když dodavatel předloží prosté kopie potřebných dokladů, ovšem pakliže se stane vybraným dodavatelem pro plnění veřejné zakázky, tak musí předložit originály nebo ověřené kopie.

Minimální úroveň pro prokázání technické kvalifikace by měla vycházet z předmětného plnění a finančního rozsahu veřejné zakázky. Požadavky na technickou kvalifikaci stanovené zadavatelem by neměly výrazně převyšovat náročnost samotného plnění zakázky. (Podešva a kol., 2016)

3.10.3 Hodnocení nabídek

Jestliže dodavatel splnil veškeré kvalifikační předpoklady může být připuštěn do závěrečné fáze hodnocení a výběru vítěze. Hodnotící kritéria, stejně jako způsob zasílání nabídek a jejich otevírání, musí být stanoveno již před zahájením zadávacího řízení. Dále musí být určena komise o minimálně pěti členech, která bude hodnocení provádět. Zadavatel v zadávací dokumentaci stanoví hodnotící kritéria tak, aby byl dopředu zřejmý způsob hodnocení podle těchto kritérií. Hodnocení může probíhat podle jediného kritéria, zpravidla to bývá cena nebo podle více kritérií, kterým se tak musí přiřadit váhy, které dají v součtu 100 %. Existují tedy dva způsoby hodnocení, a to nejnižší nabídková cena nebo ekonomická výhodnost, která v sobě zahrnuje více kritérií. Dílčí kritéria mohou být kvantitativní a kvalitativní. Kvantitativní kritéria jsou přímo měřitelná, tedy dobře vyhodnotitelná, oproti tomu kvalitativní kritéria se obtížně interpretují, a pokud to jde, tak se musí převést na měřitelné veličiny. U kvalitativních kritérií může docházet k neobjektivnímu hodnocení

členů hodnotící komise. Jedním z moderních a efektivních způsobů hodnocení může být elektronická aukce. (Ochrana, 2008, Balýová, 2020)

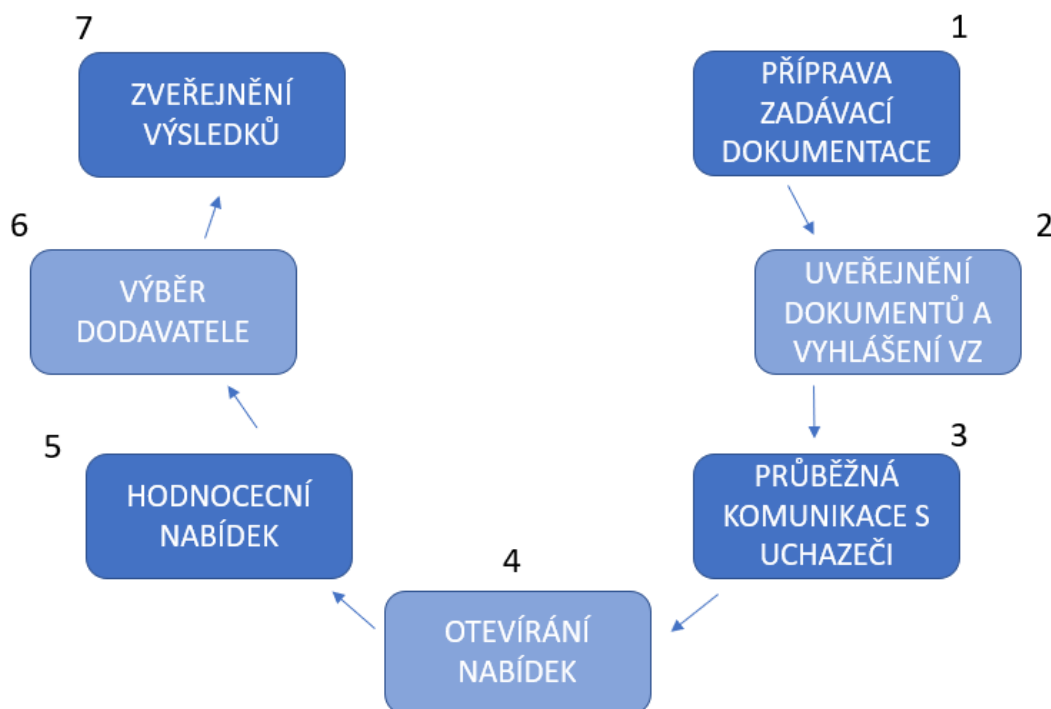
Jak píše Pavel (2009): „Správná volba hodnotícího kritéria je klíčovým předpokladem pro využití pozitivních efektů institutu veřejných zakázek. Pokud zadavatel poptává statek, u kterého potřebuje mít zajištěny minimální užité charakteristiky, a je schopen je popsat, je vhodné použití hodnotícího kritéria nejnižší nabídkové ceny“.

„Kritérium ekonomické výhodnosti je vhodné použít v situaci, kdy jednotlivé nabídky vykazují odlišné vlastnosti relevantních pro plnění sledovaných cílů. Mělo by být tedy aplikováno zejména v těch případech, kdy veřejná zakázka slouží k realizaci celého veřejného projektu“. (Pavel, 2009)

3.11 Zadávací řízení

Nebavíme-li se o VZMR či výjimkách stanovených v ZZVZ, pak má zadavatel povinnost postupovat při zadávání VZ dle konkrétního druhu zadávacího řízení. Druhů je hned několik a zadavatel má možnost si vybrat podle sebe (kromě zjednodušeného podlimitního řízení, které může použít pouze pro podlimitní zakázky). Všechny druhy ale mají podobný průběh řízení, který je znázorněn v grafu č. 3.

Graf č. 3 – Průběh zadávacího řízení

Zdroj: vlastní zpracování, 2020

3.11.1 Druhy zadávacího řízení

Pro zadání veřejné zakázky v podlimitním režimu může zadavatel zvolit všechny druhy zadávacího řízení, kdežto u nadlimitního režimu nelze zvolit zjednodušené podlimitní řízení.

Otevřené řízení

Jedná se o univerzální typ zadávacího řízení, který lze použít pro podlimitní i nadlimitní zakázky. Jde o druh řízení, který je otevřen všem dodavatelům. Zadavatel zahajuje řízení odesláním oznámení o zahájení zadávacího řízení do Věstníku veřejných zakázek a v případě nadlimitní zakázky také do věstníku Evropské unie (TED). Od dne zahájení začíná běžet lhůta pro podání nabídek a prokázání kvalifikace. Na základě nabídek se následně zadavatel rozhoduje. (ÚOHS, 2019, Balýová, 2020)

Užší řízení

V užším řízení se stejně jako u otevřeného řízení zahajuje odesláním oznámení o zahájení zadávacího řízení do Věstníku veřejných zakázek a v případě nadlimitní zakázky také do věstníku Evropské unie (TED). Na rozdíl od otevřeného řízení, ale zadavatel v užším řízení dnem zahájení vyzývá dodavatele k podání žádostí o účast, nikoliv podání nabídek. Teprve po stanovené lhůtě pro podání žádosti zadavatel posoudí kvalifikace a vyzve k podání nabídky ty zájemce, kteří splnili kvalifikační předpoklady. (ÚOHS, 2019, Balýová, 2020)

Jednací řízení s uveřejněním

Jednací řízení s uveřejněním je podobné užšímu řízení, také se jedná nejprve o výzvu k podání žádosti o účast, ovšem po splnění kvalifikačních podmínek zadavatel s příslušnými uchazeči dále jedná, zkoumá jejich předběžné nabídky a snaží se zlepšit tyto nabídky v jeho prospěch. Tímto způsobem zadavatel soutěží takové komodity, u kterých bez úpravy dostupného plnění na trhu není schopen své potřeby uspokojit. (ÚOHS, 2019, Balýová, 2020)

Jednací řízení bez uveřejnění

V jednacím řízení bez uveřejnění může zadavatel zahájit řízení odesláním výzvy k jednání nebo k podání nabídky jednomu konkrétnímu dodavateli nebo omezenému počtu. Veškeré podmínky, za jakých může být použito toto řízení jsou vypsány v § 63 – 66, obecně lze ale říci, že zadavatel k řízení bez uveřejnění může přistoupit, pokud v předchozím řízení nebyly

podány žádné nabídky, podané nabídky nesplňovaly požadavky nebo účastníci nesplnili podmínky účasti. Dále lze toto řízení využít, pokud VZ může být splněna pouze určitým dodavatelem (jedinečné umělecké dílo či výkon, kvůli neexistenci hospodářské soutěže nebo z důvodu ochrany výhradních práv). Zadavatel také může použít jednací řízení bez uveřejnění, pokud došlo ke krajně naléhavé okolnosti, pro kterou nelze dodržet lhůty. (ÚOHS, 2019, Balýová, 2020)

Soutěžní dialog

Se soutěžním dialogem zadavatel začíná, jestliže není schopen pro plnění VZ přesně stanovit požadavky, a kde bez úpravy stávajícího řešení na trhu, nelze splnit cíl VZ, je to tedy částečně podobné řízení jako jednací řízení s uveřejněním. Zde ale zadavatel vede s vybranými dodavateli, kteří splnili kvalifikační požadavky, dialog s cílem najít nejlepší řešení pro danou zakázku. Každý z dodavatelů předkládá a případně upravuje svá originální řešení. Po ukončení soutěžního dialogu vyzve zadavatel každého z účastníků k podání nabídek na nalezená řešení a vybere to nejlepší. (ÚOHS, 2019, Balýová, 2020)

Zjednodušené podlimitní řízení

Jedná se typ řízení, který může zadavatel použít pouze pro zakázky, jejichž předpokládaná hodnota u VZ na dodávky a služby odpovídá podlimitnímu režimu a u VZ na stavební práce nesmí přesáhnout 50 000 000 Kč. Zjednodušené podlimitní řízení je podobné otevřenému řízení, ale zjednodušení spočívá v zahájení řízení uveřejněním výzvy k podání nabídek na profil zadavatele, neplatí tedy zahájení až s odesláním do Věstníku veřejných zakázek. Zadavatel může po uveřejnění tuto výzvu odeslat a oslovit tím přímo některé dodavatele, nicméně je nutné takto oslovit nejméně 5 subjektů. §38 ZVZ se výzva podání nabídky a k prokázání splnění kvalifikačních požadavků zasílá přímo nejméně 5 dodavatelům, zároveň musí být výzva uveřejněna na profilu zadavatele, a to až do skončení lhůty pro podání nabídek. Okruh oslovovaných dodavatelů se nesmí opakovat, s výjimkou zvláštních okolností, nebo pokud to vyžaduje předmět plnění veřejné zakázky. (ÚOHS, 2019, Balýová, 2020)

Řízení o inovačním partnerství

Jedná se partnerství v rámci výzkumu a vývoje takového plnění, které nelze získat z použití existujících dodávek, služeb nebo stavebních prací pro řešení potřeb zadavatele. Zadavatel

si může vybrat na základě kvalifikačních podmínek i více partnerů. V zadávací dokumentaci se stanovují postupné cíle výzkumu, tedy jednotlivé fáze, které musí být splněny. Na základě výsledků může zadavatel inovační partnerství ukončit nebo například snížit počet partnerů. Jak již z názvu vyplývá, vždy by se mělo jednat o inovace, tedy významné změny, vylepšení, nalezení nových způsobů a technik. (ÚOHS, 2019, Balýová, 2020)

Dynamický nákupní systém

V tomto případě nejde o druh zadávacího řízení, není obsažen v § 3 ZZVZ, jako předešlé druhy, přesto dynamický nákupní systém (dále též DNS) lze zařadit do této kapitoly. Jedná se o plně elektronický nástroj, systém pro zadávání veřejných zakázek, kterými se pořizují běžné a dostupné služby, zboží nebo stavební práce. DNS musí nejdříve zadavatel zavést v zadávacím řízení, přiměřeně dle pravidel pro užší řízení. Předpokládaná hodnota pro zavedení DNS je zcela zásadní, tato hodnota odpovídá VZ, které mají být v DNS zadány. Pokud se zavede DNS v nadlimitním režimu, tedy předpokládá se, že součet všech zakázek bude odpovídat tomuto režimu, musí být pak každá zakázka soutěžena v tomto režimu, i když by samostatně spadala např. do VZMR. Po zavedení DNS již může docházet k zadávání konkrétních veřejných zakázek. Dodavatelé pro účast na takto zadaných zakázkách musí podat žádost o zařazení do DNS, pokud jsou jednou takto zařazeni, tak při dalších zakázkách žádost podávat již nemusejí. (§138 ZZVZ, Arrowsmith, 2014)

3.11.2 Lhůty v zadávacím řízení

Lhůty pro podání žádostí o účast nebo podání nabídky jsou vždy na zadavateli, zákon ale stanovuje minimální počty dnů těchto lhůt, jakožto i další lhůty pro řádný průběh zadávacího řízení. Lhůty u jednotlivých zadávacích řízení, stejně jako u režimu zakázky, se mohou lišit, jak je vidět v tabulce č. 2. Zároveň mají ještě zadavatelé povinnost přiměřeně prodloužit příslušné lhůty, pokud došlo ke změně zadávacích podmínek. (Arrowsmith, 2014)

Tabulka č. 2 - Lhůty pro podání nabídky nebo žádosti o účast

	Minimální délka lhůty pro podání nabídky/žádosti o účast	Minimální délka lhůty pro podání nabídky/žádosti o účast	Neumožnění podání elektronických nabídek
	Nadlimitní veřejné zakázky	Podlimitní veřejné zakázky	
Otevřené řízení	30 pracovních dnů pro podání nabídky	15 pracovních dnů pro podání nabídky na veřejnou zakázku na dodávky / služby	+ 5 pracovních dnů
		20 pracovních dnů pro podání nabídky na veřejnou zakázku na stavební práce	
Užší řízení	30 pracovních dnů pro podání žádosti o účast	15 pracovních dnů pro podání žádosti o účast	+ 5 pracovních dnů
	25 pracovních dnů pro podání nabídky	15 pracovních dnů pro podání nabídky	
Jednací řízení s uveřejněním	30 pracovních dnů pro podání žádosti o účast	15 pracovních dnů pro podání žádosti o účast	-
	25 pracovních dnů pro podání předběžné nabídky	15 pracovních dnů pro podání předběžné nabídky	
Zjednodušené podlimitní řízení	-	11 pracovních dnů pro podání nabídky	+ 5 pracovních dnů
Soutěžní dialog	30 pracovních dnů pro podání žádosti o účast		+ 5 pracovních dnů
Řízení o inovačním partnerství	30 pracovních dnů pro podání žádosti o účast		+ 5 pracovních dnů

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů z webové stránky businessinfo.cz. (Doleček, 2020)

Kromě lhůt pro podání nabídek či žádostí o účast, máme také pevně dané lhůty, ať už se jedná o jakékoliv zadávací řízení.

Vysvětlení zadávací dokumentace

Pokud je dodavateli v zadávací dokumentaci něco nejasného, může požádat o vysvětlení, u nadlimitních zakázek 8 pracovních dnů před koncem lhůty pro podání žádosti o účast nebo nabídky a u podlimitních 7 pracovních dnů taktéž. Na základě tohoto požadavku musí zadavatel do 3 pracovních dnů uveřejnit vysvětlení na profilu zadavatele. Pokud by snad zadavatel nestihl tuto lhůtu 3 pracovních dnů, musí prodloužit lhůtu pro podání žádosti či nabídek o kolik přesáhla doba uveřejnění vysvětlení tyto 3 dny. (Arrowsmith, 2014, Galář, 2019, § 98, ZZVZ)

Prohlídka místa plnění

Pokud je nezbytné nebo alespoň vhodné umožnit prohlídku místa plnění, musí zadavatel tak učinit nejpozději 10 pracovních dnů před koncem lhůty pro podání žádosti o účast nebo nabídky, a v případě podlimitních zakázek je to 5 pracovních dnů. (§ 97, ZZVZ)

Zadávací lhůta

Zadávací lhůta není zákonem povinná, ale zadavatel ji může využít jako jednu z podmínek v zadávacím řízení. Jedná se o lhůtu, po kterou dodavatelé nemohou odstoupit ze zadávacího řízení. Tato lhůta začíná platit ihned po ukončení lhůty pro podání nabídek a stanovuje ji zadavatel. (§ 40, ZZVZ)

3.11.3 Formy ukončení zadávacího řízení

Zadávací řízení může skončit dvěma způsoby, zadáním veřejné zakázky, tedy zadavatel vybere nejvýhodnější nabídku nebo dojde ke zrušení zadávacího řízení.

V případě ukončení způsobem výběru nejvýhodnější nabídky, je toto ukončení stvrzeno uzavřením smlouvy, rámcové dohody nebo zavedením dynamického nákupního systému. Zadavatel musí odeslat oznámení o výsledku zadávacího řízení k uveřejnění do 30 dnů.

Druhým způsobem ukončení je zrušení zadávacího řízení. ZZVZ v § 51 stanovuje důvody, kvůli kterým může zadavatel zadávací řízení zrušit a mimo tyto nejsou jiné důvody možné.

Zadávací řízení lze například zrušit:

- a) pokud po uplynutí lhůty pro podání žádostí o účast či nabídek není žádný účastník
- b) pokud je počet účastníků nižší než minimální počet stanovený v zadávací dokumentaci
- c) když vybraný dodavatel musí být následně vyloučen
- d) pokud nastala podstatná změna okolností, která nastala po zahájení zadávacího řízení, a kterou nemohl zadavatel předvídat ani ji nezpůsobil – např. zrušení přístavby pavilonu chirurgie, když tento pavilon po zahájení lehl popelem
- e) pokud nastaly v průběhu zadávacího řízení důvody hodné zvláštního zřetele, například nedostatek financí
- f) když zadavatel neobdrží dotaci z EU fondů, která měla veřejnou zakázku pokrýt
- g) pokud je v zadávacím řízení pouze jediný účastník (§ 51, ZZVZ)

3.12 Zveřejňování informací o VZ

Zveřejňování informací o veřejných zakázkách na internetu je povinné od roku 2000. Povinně se musí zveřejňovat informace o těch zakázkách, které se řídí ZZVZ. Cílem zveřejňování je především transparentnost, aby informace o zakázce byly přístupné jak široké veřejnosti, tak všem potenciálním uchazečům o zakázku. (Poremská, 2013) Povinnost

zveřejňovat informace o veřejných zakázkách je ukotvena v ZZVZ, která platí pro nadlimitní a podlimitní veřejné zakázky. Zveřejňování informací k zakázkám malého rozsahu není upraveno ZZVZ. Částečně se VZMR dotýká zákon č. 340/2015 o registru smluv, který stanovil od 1. července 2016 povinnost zveřejňovat smlouvy s plněním nad 50 000,- Kč bez DPH, tedy u VZMR je alespoň povinnost zveřejnit výslednou smlouvu. Právně ještě zveřejňování upravuje vyhláška č. 171/2015 Sb. o uveřejňování vyhlášení pro účely zákona o veřejných zakázkách a náležitostech profilu zadavatele.

Většinu informačních systému o veřejných zakázkách má pod záštitou MMR. V rámci elektronizace veřejné správy a strategie elektronického zadávání veřejných zakázek vytvořilo Ministerstvo pro místní rozvoj tzv. NIPEZ-Národní infrastruktura pro elektronické zadávání veřejných zakázek. *NIPEZ je soustava informačních systémů podporující procesy elektronizace zadávání veřejných zakázek. NIPEZ v sobě sdružuje systémy, které umožňují služby od uveřejňování informací až po elektronickou komunikaci mezi zadavatelem a dodavatelem. Některé ze systémů NIPEZ jsou ve správě Ministerstva pro místní rozvoj, jiné jsou ve správě soukromých poskytovatelů.* (Portál o veřejných zakázkách, 2020)

NIPEZ obsahuje následující informační systémy:

a) Věstník veřejných zakázek (VVZ)

- je vymezen v ustanovení § 224 a 225 ZZVZ
- místo pro všechny zadavatele pro uveřejňování základních informací o veřejných zakázkách, které se řídí zákonem
- vedení seznamu profilů zadavatele
- zároveň s uveřejněním zakázky ve věstníku se může automaticky tato zakázka uveřejnit i v Úředním věstníku Evropské unie, tzv. TED (Tenders Electronic Daily), uveřejnění v TEDu je povinné u nadlimitních zakázek
- dostupný z webové stránky vestnikverejnychzakazek.cz/
- je ve správě MMR

b) Informační systém o veřejných zakázkách (ISVZ)

- je vymezen v části 11 ZZVZ
- obsahuje statistické informace o trhu veřejných zakázek
- vede seznam kvalifikovaných dodavatelů
- vede seznam systémů certifikovaných dodavatelů

- vede seznam číselníků a klasifikací
- obsahuje rejstřík koncesních smluv
- dostupný z webové stránky isvz.cz
- je ve správě MMR

c) **Národní elektronický nástroj (NEN)**

- jedná se o jeden z elektronických nástrojů dle § 28 a 223 ZZVZ
- všem uživatelům je poskytován zdarma
- slouží jako profil zadavatele
- elektronická realizace zadávacího řízení
- dynamický nákupní systém
- rámcové dohody
- elektronický katalog
- je ve správě MMR
- dostupný z webové stránky nen.nipez.cz

d) **Individuální elektronické nástroje (IEN)**

- jedná se o jeden z elektronických nástrojů dle § 28 a 223 ZZVZ
- je ve správě soukromých poskytovatelů
- je zpoplatněn
- slouží jako profil zadavatele
- elektronická realizace zadávacího řízení
- může nabízet stejné funkce jako NEN i mnohé další
- IEN je až několik desítek, zadavatel si může vybrat
- IEN může být využíván pouze po udělení výjimky ze strany MMR, jinak musí zadavatel využívat NEN
- příklady: tenderarena.cz, e-zakazky.cz, vhodne-uverejneni.cz

e) **E-tržště**

- webová aplikace zaměřená především na zadávání VZMR
- stejně jako IEN i zde je spousta soukromých poskytovatelů
- celková realizace zadávacího řízení
- efektivní v opakovaných, stejných soutěžích
- příklady: tendersystems.cz, e-zakazky.cz, eaukce.cz, gemin.cz

f) **E-government**

- správa věcí veřejných za využití elektronických nástrojů
- stěžejní nástroje pro NIPEZ a obecně veřejné zakázky jsou především: registr smluv a registr skutečných majitelů

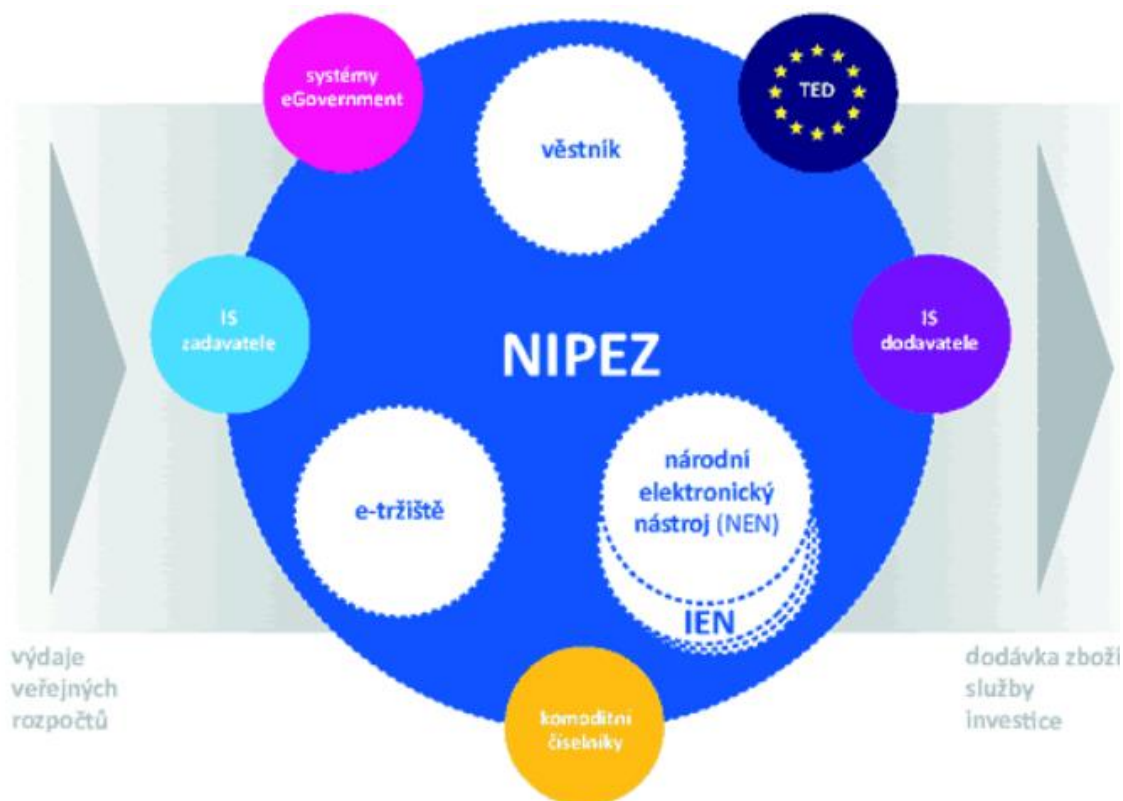
g) **Komoditní číselník NIPEZ**

- obsahuje číselníky (kódy), kterou jsou určeny ke klasifikaci a identifikaci dodávek, služeb a stavebních prací
- každá veřejná zakázka by měla obsahovat číslo NIPEZ, občas uváděno také jako CPV-kódy, pomocí kterých se zakázka zařadí pod určitou oblast
- pomáhá ke statistickým výstupům o veřejných zakázkách
- je dostupný z webové aplikace ciselnik.nipez.cz

(Portál o veřejných zakázkách, 2020)

Celé schéma propojení informačních systémů je znázorněno v grafu č. 4 níže. Veškerá data shromažďuje MMR na webu portal-vz.cz, odkud směřuje pomocí odkazů na další systémy.

Graf č. 4 – Schéma propojení NIPEZ a dalších systémů

Zdroj: Deník veřejné správy, 2011

3.12.1 Profil zadavatele

Podívejme se blíže ještě na profil zadavatele. Musí ho mít každý zadavatel. Jedná se o elektronický nástroj, prostor, kde zadavatel uveřejňuje dle zákona všechny podstatné informace a dokumenty ke svým veřejným zakázkám. Musí být uveřejněn ve Věstníku veřejných zakázek. Pomocí tohoto nástroje zadavatel, kromě uveřejnění informací, může zahájit zadávací řízení a odstartovat tím soutěž mezi potenciálními dodavateli, kteří mohou následně přímo přes tento nástroj, pokud je tak v zadávacím řízení stanoveno, podávat své nabídky. Veškerý průběh zadávání VZ, od zahájení zadávacího řízení, přes nabídky dodavatelů, hodnocení těchto nabídek, až po ukončení a vyhlášení vítěze, se může procesovat a administrovat právě přes profil zadavatele. (Poremská, 2013, Balýová, 2020)

Bohužel existuje celá řada webových portálů zajišťující profil zadavatele. Zadavatelé nejsou ničím vázáni používat jeden jediný typ. Usnesení vlády ze dne 21. června 2017 č. 467 o uložení povinnosti využívat Národní elektronický nástroj (NEN) při zadávání veřejných zakázek sice ukládá povinnost některým úřadům využívat NEN, ale zároveň umožňuje výjimku z této povinnosti. O sjednocení informací z jednotlivých profilů zadavatele se snaží „portal-vz.cz“, avšak tento nástroj MMR není jediným místem sjednocených informací o VZ, a tak stále chybí jediné místo, jediná webová stránka či aplikace sdružující veškeré VZ.

3.13 Kontrolní orgány

Vzhledem ke skutečnosti, že jsou veřejné zakázky financovány z veřejných zdrojů, je důležité a potřebné, aby vynakládání s těmito zdroji mohly kontrolovat nějaké nezávislé instituce. Jednou z takových institucí je Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS) nebo také Nejvyšší kontrolní úřad (NKÚ). Kontroly mohou provádět také další orgány veřejné správy, především jednotlivá ministerstva. (Nemec, Ochrana, Pavel, Šagát, 2010)

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže je nezávislým orgánem zajišťujícím férovou hospodářskou soutěž. Jeho posláním je vést soutěžitele, aby se chovali v souladu s principy soutěžního práva, zasahovat v případech narušení hospodářské soutěže a vydávat nápravná opatření. Mimo jiné dohlíží právě na dodržování pravidel pro zadávání veřejných zakázek, tento dozor vykonává od roku 1995. V rámci agendy veřejných zakázek přezkoumává úkony

zadavatelů VZ, provádí kontroly u zadavatelů a podílí se na tvorbě a úpravě legislativy. (ÚOHS, 2020)

Podnět k ÚOHS většinou podává fyzická či právnická osoba, která má podezření na nesprávný postup zadavatele. Po prostudování dokumentace může ÚOHS zahájit správní řízení se zadavatelem z moci úřední nebo právě na návrh dodavatele. Závěrem správního řízení může být stanovisko, zda zadavatel postupoval v souladu se ZZVZ, vydání předběžného opatření nebo, v případě porušení pravidel, uložení nápravných opatření a sankcí. (Krč, 2018)

Nejvyšší kontrolní úřad

I zde se jedná o nezávislý a samostatný orgán, jehož existence je zakotvena v Ústavě ČR. NKÚ kontroluje hospodaření se státním majetkem a finančními prostředky. U veřejných zakázek kontroluje především jejich hospodárnost, účelnost a efektivnost, k čemuž mu pomáhá kontrola účetní dokumentace. (Ochrana, 2008)

4 Praktická část

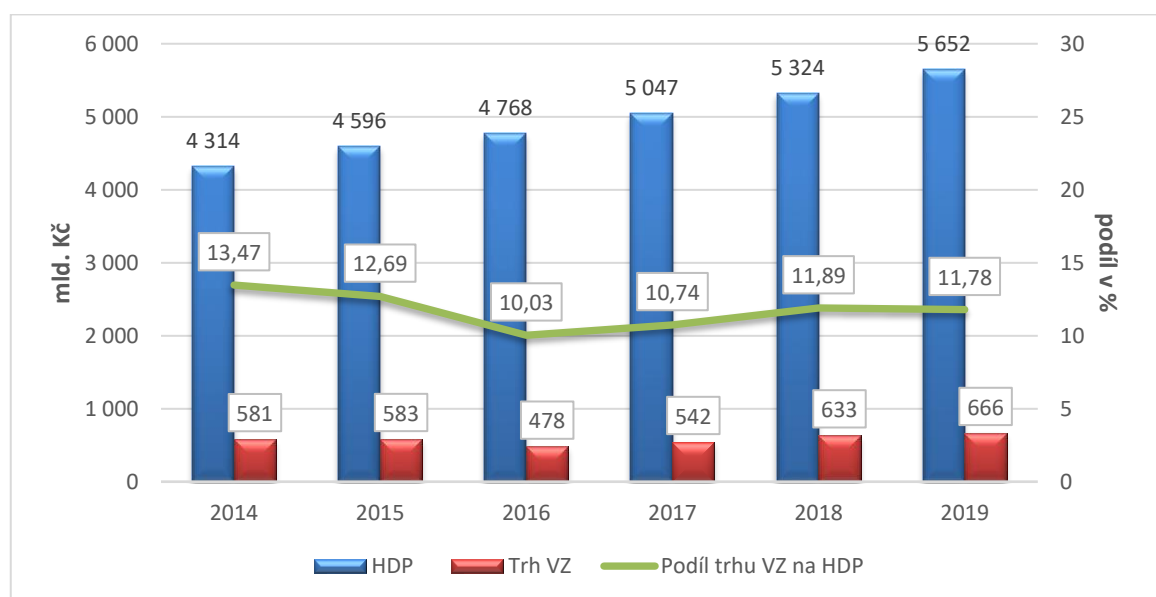
Praktická část je zaměřena na veřejné zakázky v segmentu zdravotnictví, s důrazem na přímo řízené organizace Ministerstva zdravotnictví. Kapitola je rozdělena na dvě části. První část se bude zabývat analýzou a zhodnocením veřejných zakázek v přímo řízených organizacích Ministerstva zdravotnictví a jiných zdravotnických zařízeních. Druhou částí bude vytvoření návrhu strategie rozvoje zadávání a administrace veřejných zakázek ve zdravotnictví.

Většina dat, která jsou v praktické části využita, jsou čerpána z ISVZ, modulu statistiky, kapitoly I. – „Informace o veřejných zakázkách evidovaných prostřednictvím Věstníku veřejných zakázek“. Obecně se v ISVZ nachází veřejné zakázky, které se zadávají v režimu zákona, tedy nadlimitní a podlimitní, zveřejňování VZMR do Věstníku veřejných zakázek, a tedy i do ISVZ je dobrovolné. Z tohoto důvodu nemohou být v praktické části VZMR naplno zohledněny a hodnoceny. Mimo ISVZ jsou dalšími zdroji dat výroční zprávy o stavu veřejných zakázek a výroční zprávy a profily zadavatelů jednotlivých zdravotnických zařízení.

4.1 Vývoj veřejných zakázek v ČR

V této kapitole se podíváme na vývoj trhu veřejných zakázek a jeho podílu na HDP. Zároveň také na podíl evidovaných zakázek v ISVZ na celkovém trhu VZ.

Graf č. 5 – Podíl VZ na HDP

Zdroj: vlastní zpracování na základě podkladů z výroční zprávy o stavu VZ 2019 od MMR

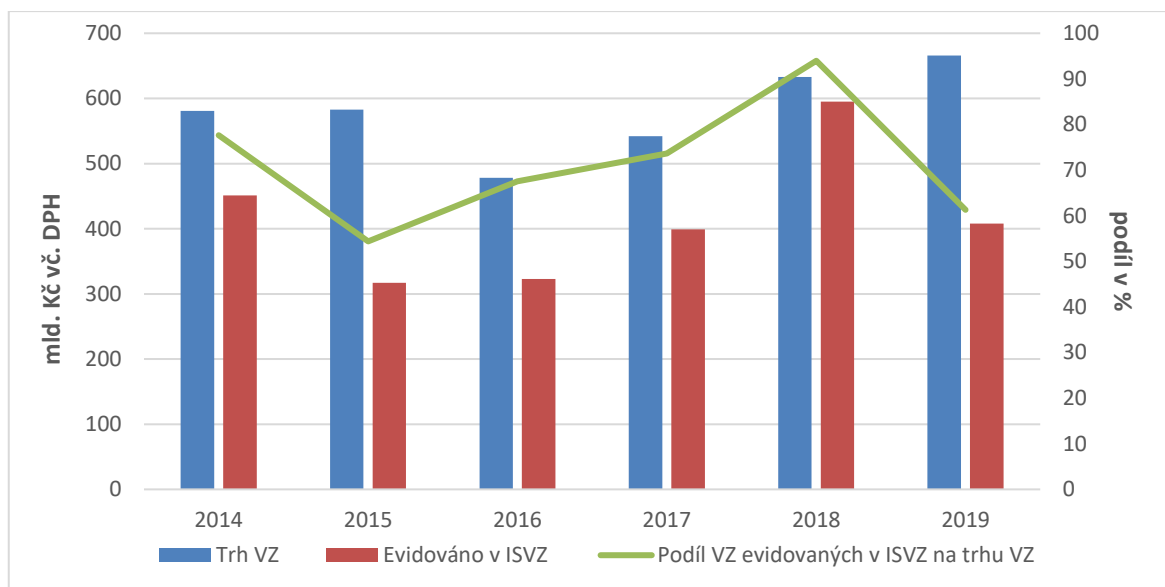
Graf č. 5 zachycuje vývoj podílu trhu veřejných zakázek na HDP. Je zřejmé, že jsou veřejné zakázky významnou položkou, kdy v období mezi lety 2014 – 2019 zaujímají průměrně 11,77 % HDP. Když se podíváme na tento graf blíže, tak uvidíme, že HDP se od roku 2014 neustále zvyšuje průměrným tempem +5,5 %. Oproti tomu trh VZ je více kolísavý, je velice náchylný na změny v legislativě, ale také např. na kroky vlády a samosprávných celků. Jednotlivé propady a jejich důvody tak není vždy jednoduché rozklíčovat, u propadu z roku 2016 ale lze říct, že svou roli jednoznačně sehrála novela zákona o zadávání veřejných zakázek. I do budoucna tak lze očekávat, že výrazné zvýšení podílu trhu VZ na HDP přijde spíše s propadem HDP, jinak je totiž trend vývoje HDP daleko dynamičtější, než zkonstatělou veřejnou správou spravovaný trh veřejných zakázek. Přesněji predikovat celková čísla trhu veřejných zakázek za rok 2020, dokud nejsou sečteny státní závěrečné účty, je velice náročné, avšak o vývoji HDP za rok 2020 již zprávy máme. Jak píše ČTK (2021), tak HDP se za rok 2020 propadlo o 7,2 %, pokud se tedy trh veřejných zakázek také výrazně nepropadne, můžeme očekávat výše zmiňované navýšení podílu VZ na HDP.

Jak již bylo zmíněno výše, pouze u podlimitních a nadlimitních zakázek, tedy v režimu zákona, mají zadavatelé povinnost zveřejnit informace na profilu zadavatele a ve Věstníku veřejných zakázek, pomocí kterého se data propíší do ISVZ. U většiny VZMR a dalších zakázek, které jsou realizovány v rámci výjimek ZZVZ, tato povinnost není, a tak v některých letech chybí data o více než třetině realizovaných zakázek. Tak aby bylo možné dopočítat celkovou velikost trhu VZ, musí pracovníci MMR, jakožto odpovědného orgánu, porovnat data z ISVZ s daty ze závěrečných státních účtů. Zároveň je potřeba navýšit hodnoty zakázek z ISVZ o tzv. efektivní sazbu DPH³, jelikož hodnoty ze závěrečných účtů jsou taktéž vč. DPH. Dále je ještě nutné dodat, že objem evidovaných zakázek v ISVZ se rovná objemu zadaných zakázek v daném roce, ne však zaplacených. Takové zakázky totiž mohou být klidně zaplacené až v dalších letech, proto dochází k porovnání s daty ze závěrečných státních účtů a následně ke korekci dle skutečně proplacených zakázek v daném roce.

---

³ Efektivní sazba DPH pro veřejné zadavatele je počítána jako 3/4 základní sazby DPH a 1/4 průměru snížených sazeb DPH v daném roce. Pro sektorové zadavatele efektivní sazba DPH odpovídá základní sazbě DPH.

Graf č. 6 – Podíl evidovaných VZ v ISVZ na celkovém trhu VZ

Zdroj: vlastní zpracování na základě podkladů z výroční zprávy o stavu VZ 2019 od MMR⁴

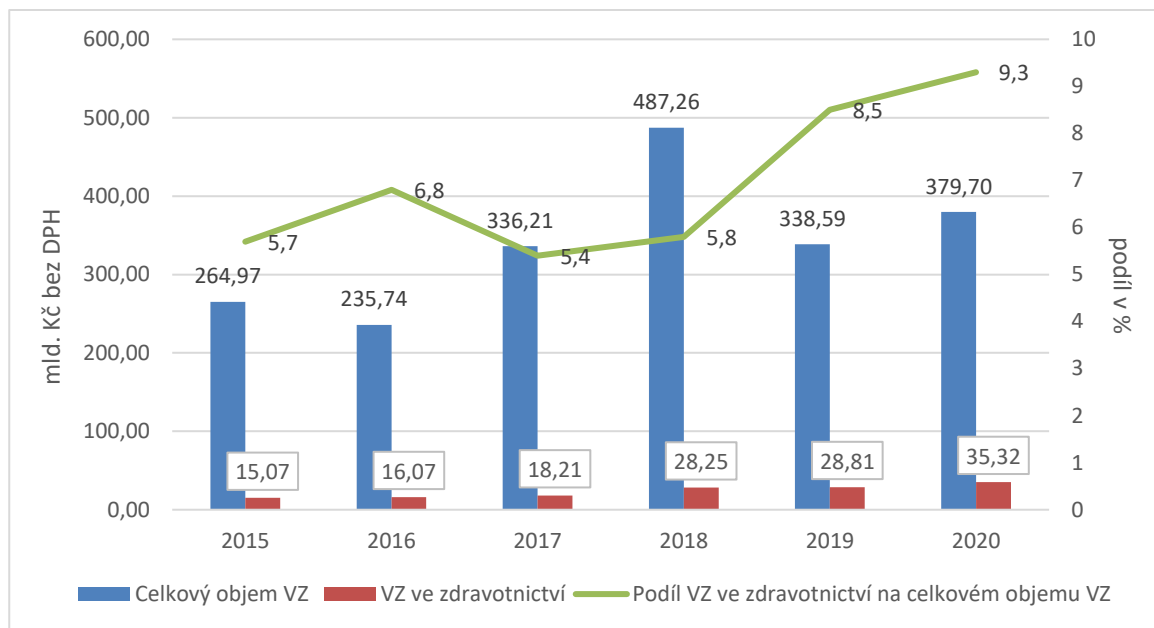
Právě problematikou podílu evidovaných zakázek v ISVZ na celkovém trhu VZ se zabývá graf č.6. Stejně jako celkový trh VZ, tak i objem zakázek evidovaných v ISVZ v čase kolísá. U zakázek evidovaných v ISVZ, je to ale způsobeno jinými faktory, např. prudký pokles v roce 2019 je způsoben zadáním více velkých zakázek v roce 2018 s délkou plnění větší než jeden rok, takže následně v roce 2019 muselo dojít ke korekci a snížení. Z grafu je také patrné, že od roku 2014 je průměrně 71,4 % z objemu všech zakázek evidováno v ISVZ. Když se ještě podíváme na vývoj obou ukazatelů, můžeme spatřit vztah mezi snížením evidovaných zakázek v jednom roce a snížením trhu v následujícím roce. V roce 2015 došlo ke snížení evidovaných zakázek a tomu odpovídalo snížení celkového trhu v roce 2016, oproti tomu navýšení evidovaných zakázek v letech 2016, 2017 a 2018 signalizovalo zvýšení trhu VZ v následných letech 2017, 2018 a 2019. Díky tomuto vývoji by bylo možné predikovat, když ne přímo snížení, tak minimálně stagnaci objemu trhu VZ pro rok 2020, ovšem vzhledem k situaci kolem pandemie covid-19, není predikce zcela možná. Veřejní zadavatelé i za současné situace nesnížili počty zadaných zakázek, naopak už nyní víme, že objem evidovaných zakázek se v roce 2020 mírně zvýšil. Zásadním problémem, kvůli kterému nelze predikovat vývoj trhu VZ, je zasažení dodavatelů nákazou, která může ovlivnit jejich produkční a personální kapacity. To může vést ke zpomalení plnění především objemově velkých a náročných zakázek.

⁴ Hodnota zakázek evidovaných v ISVZ byla navýšena o efektivní sazbu DPH

4.1.1 Vývoj veřejných zakázek ve zdravotnictví

Veřejné zakázky ve zdravotnictví jsou pro tuto práci souhrnem veřejných zakázek jednotlivých zdravotnických zařízení, kam především spadají: nemocnice, polikliniky, léčebny, ambulance, psychiatrie, lázeňské léčebny, zdravotní záchranné služby, ústavy apod.

Graf č. 7 – Vývoj podílu VZ ve zdravotnictví na celkovém objemu VZ

Zdroj: vlastní zpracování na základě podkladů z ISVZ, 2021⁵

Graf č. 7 zobrazuje vývoj celkového objemu VZ, objemu VZ ve zdravotnictví a podílu těchto dvou veličin. Až na propad v roce 2017 lze z tohoto grafu vyčíst, že podíl evidovaných zakázek ve zdravotnictví má vůči celkově evidovaným rostoucí tendenci, kdy v posledním roce 2020 se podíl blíží k 10 %, a celkově za posledních šest let činí průměrný podíl 6,9 %. Veřejné zakázky ve zdravotnictví tak tvoří stále významnější roli v celkovém zadávání VZ.

4.2 Analýza veřejných zakázek ve zdravotnictví

Ve zdravotnictví se soutěží velice široká škála předmětů plnění veřejných zakázek. Jednak tu máme běžné veřejné zakázky, které soutěží většina zadavatelů, a poté vysoce specifické předměty plnění, které v jiných odvětvích nejsou vůbec využívány. Díky primárnímu účelu zdravotnických zařízení, kterým jsou léčebná, ošetrovatelská a diagnostická péče, patří mezi specifické předměty plnění veřejných zakázek dodávky léčiv, zdravotnického materiálu nebo zdravotnických přístrojů, nástrojů a technologií. Kromě zakázek přímo spjatých se zdravotní péčí, tu máme další specifické zakázky pro zdravotnická zařízení, jako jsou

⁵ Jedná se o sumy evidovaných veřejných zakázek v ISVZ a zároveň jsou tyto částky bez DPH

dodávky medicínálních plynů a k tomu potřebných zařízení či vzduchotechnické systémy, které se instalují do místností vyžadujících sterilní prostředí. Díky takovým předmětům plnění jsou veřejné zakázky ve zdravotnictví naprosto jedinečné, a proto by jim měla být věnována speciální pozornost v aparátch veřejné správy.

Tato kapitola se bude věnovat analýze veřejných zakázek ve zdravotnictví. Dojde zde k porovnání konkrétních soutěžených komodit napříč zdravotnickými zařízeními, srovnání zvoleného druhu zadávacího řízení, režimu, způsobu hodnocení i soutěže nebo výsledné ceny.

Pro analýzu bylo vybráno 12 zadavatelů z řad zdravotnických zařízení, které dlouhodobě patří mezi top 20 největších zadavatelů podle finančního objemu zadaných zakázek, které jsou evidované v ISVZ, a které jsou vidět v tabulce č. 3. Tato zdravotnická zařízení byla vybrána proto, že soutěží podobné skupiny veřejných zakázek, které se v této práci analyzují. Jde tedy o takové nemocnice, u kterých lze očekávat podobné předměty plnění. V rámci každé konkrétní analýzy budou vybrána z těchto 12, taková zařízení, u kterých bude dostatek informací ke zkoumaným veřejným zakázkám, snahou však bude vždy analyzovat alespoň šest z nich.

Tabulka č. 3 – 12 vybraných zadavatelů seřazených dle finančního objemu zadaných VZ

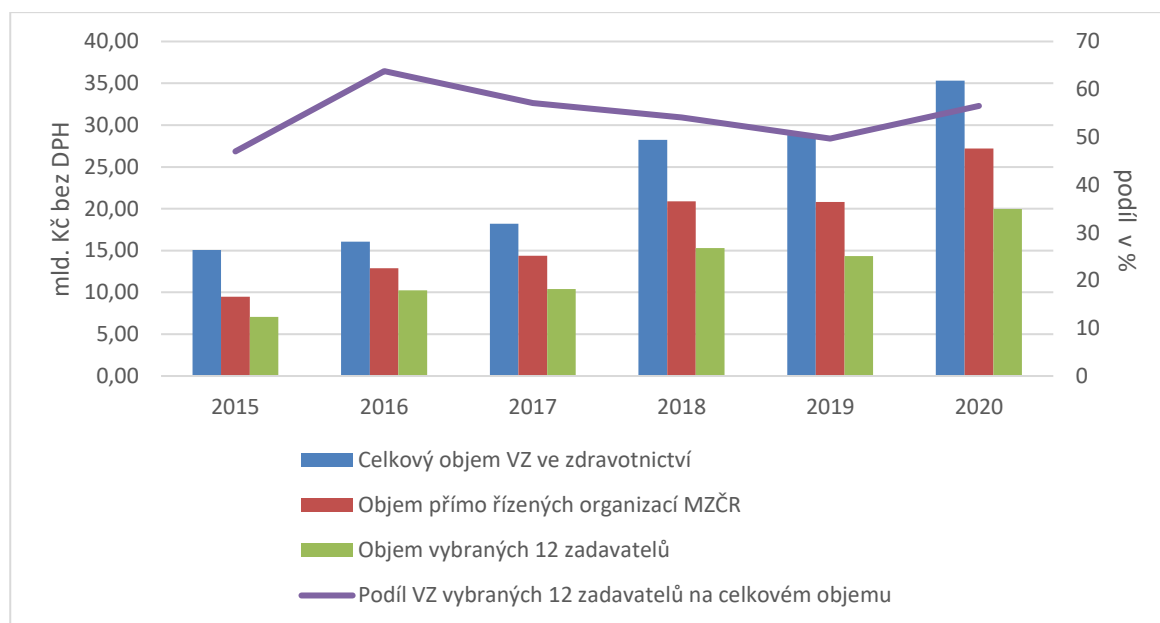
Pořadí	Název	Celkový objem VZ v mld. Kč bez DPH (2015-2020)
1.	Fakultní nemocnice v Motole	10,94
2.	Fakultní nemocnice Plzeň	10,51
3.	Institut klinické a experimentální medicíny	10,43
4.	Všeobecná fakultní nemocnice v Praze	9,09
5.	Fakultní nemocnice Olomouc	8,63
6.	Fakultní nemocnice Brno	6,50
7.	Fakultní nemocnice Ostrava	4,75
8.	Fakultní Thomayerova nemocnice	4,43
9.	Nemocnice Na Homolce	4,42
10.	Fakultní nemocnice Na Bulovce	4,21
11.	Fakultní nemocnice Královské Vinohrady	1,70
12.	Krajská nemocnice T. Bati, a.s.	1,68

Zdroj: vlastní zpracování na základě podkladů z ISVZ, 2021 (stav k 31. 01. 2021)

Jak lze vidět v tabulce č. 3, tak největším zadavatelem z vybraných zdravotnických zařízení, z hlediska objemu VZ evidovaných v ISVZ, je za posledních šest let Fakultní nemocnice v Motole, která je největší i do počtu zaměstnanců a počtu lůžek vůbec v zemi. Těchto

12 vybraných zdravotnických zařízení se nemalou měrou podílí na celkovém objemu zadávaných veřejných zakázek ve zdravotnictví, jak lze vidět v grafu č. 8. Do tohoto grafu byly taktéž přidány finanční objemy přímo řízených organizací Ministerstva zdravotnictví (dále též MZ). Od roku 2015 tvoří podíl vybraných dvanácti zařízení na celkovém objemu VZ ve zdravotnictví průměrně 54,7 %, přičemž nejvyšší podíl byl zaznamenán v roce 2016 a to 63,8 %. V posledním roce 2020 byl objem vybraných zařízení 19,96 z celkových 35,32 mld. Kč bez DPH. Zároveň z těchto 12 zařízení je hned 11 přímo řízených MZ a celkové objemy všech přímo řízených organizací, které lze také vidět v grafu níže, dosahují průměrně 74,2 % z celkového objemu ve zdravotnictví, což jen dokazuje, jak velký vliv má Ministerstvo zdravotnictví a jeho přímo řízené organizace na celkový trh VZ ve zdravotnictví. V neposlední řadě je s grafu na první pohled patrné, že celkový objem VZ ve zdravotnictví má od roku 2015 pouze stoupající tendenci a přímo řízené organizace a vybraní zadavatelé zaznamenali pouze mírný pokles v roce 2019. Rostoucí vývoj lze očekávat i v roce 2021.

Graf č. 8 – Vývoj podílu vybraných zadavatelů na celkovém objemu ve zdravotnictví

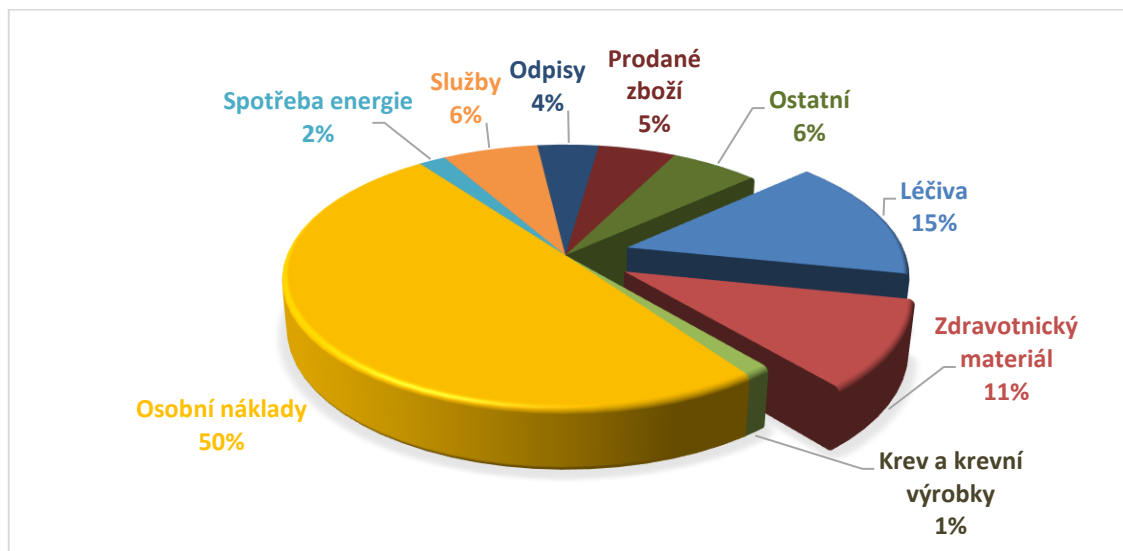

Zdroj: vlastní zpracování na základě podkladů z ISVZ, 2021

Nemocnice obecně, a samozřejmě i ty vybrané, mají spoustu nákladů, ty nejčastější a největší z nich vidíme v grafu č. 9. Největší podíl na nákladech nemocnice dlouhodobě drží osobní náklady, které v roce 2018 dosáhli na zhruba 50 %, druhým největším nákladem jsou léčiva a třetí je zdravotnický materiál. Na léčiva padne průměrně 22,79 mld. Kč ročně a na zdravotnický materiál 17,8 mld. za rok, část z těchto peněz se nakupuje prostřednictvím

veřejných zakázek, a tak právě léčiva a zdravotnický materiál projdou analýzou z hlediska zadávání veřejných zakázek v následujících kapitolách.

Graf č. 9 – Přehled nákladů nemocnic v roce 2018

Zdroj: vlastní zpracování na základě podkladů z Ekonomických výsledků nemocnic, ÚZIS 2019

Data o konkrétních veřejných zakázkách budou získávána z profilu zadavatele jednotlivých nemocnic. Jaký profil zadavatele jednotlivé nemocnice používají lze vidět v tabulce č. 4. Můžeme vidět, že hned 9 nemocnic používá profil na Tender Areně, dostupný z www.tenderarena.cz, 2 nemocnice používají NEN, dostupný z webové stránky <https://nen.nipez.cz/>, který by měl být do budoucna povinný pro všechny zadavatele a FN Brno jako jediná používá E-ZAK, dostupný z <https://ezak.fnbrno.cz/>.

Tabulka č. 4 – Seznam nemocnice a jejich profil zadavatele

Název nemocnice	Profil zadavatele
Fakultní nemocnice v Motole	Tender Arena
Fakultní nemocnice Plzeň	Tender Arena
Institut klinické a experimentální medicíny	NEN (dříve Tender Arena)
Všeobecná fakultní nemocnice v Praze	Tender Arena
Fakultní nemocnice Olomouc	Tender Arena
Fakultní nemocnice Brno	E-ZAK
Fakultní nemocnice Ostrava	Tender Arena
Fakultní Thomayerova nemocnice	Tender Arena
Nemocnice Na Homolce	Tender Arena
Fakultní nemocnice Na Bulovce	Tender Arena
Fakultní nemocnice Královské Vinohrady	Tender Arena
Krajská nemocnice T. Bati, a.s.	NEN

Zdroj: vlastní zpracování za základě dat z jednotlivých profilů zadavatele

4.2.1 Analýza léčiv

Léčiva mají vlastní zákon č. 378/2007 Sb. o léčivech, který nám říká, že léčiva jsou léčivým přípravkem, kterým je „*látka nebo kombinace látek prezentovaná s tím, že má léčebné nebo preventivní vlastnosti v případě onemocnění lidí nebo zvířat*“. (Zákon č. 378/2007 Sb. o léčivech) Podstatou léčivého přípravku je tedy léčivá látka, „*kterou se rozumí jakákoliv látka nebo směs látek určená k použití při výrobě nebo přípravě léčivého přípravku, která se po použití při této výrobě nebo přípravě stane účinnou složkou léčivého přípravku určenou k vyvinutí farmakologického, imunologického nebo metabolického účinku za účelem obnovy, úpravy nebo ovlivnění fyziologických funkcí anebo ke stanovení lékařské diagnózy*“. (Zákon č. 378/2007 Sb. o léčivech)

Ve zdravotnictví a ve farmaceutickém průmyslu se setkáváme především s názvem účinná látka, což znamená totéž, co látka léčivá. Všechny léčivé přípravky a účinné látky schvaluje pro český trh Státní ústav pro kontrolu léčiv⁶ (dále též SÚKL), kde se také nachází databáze léčivých přípravků.

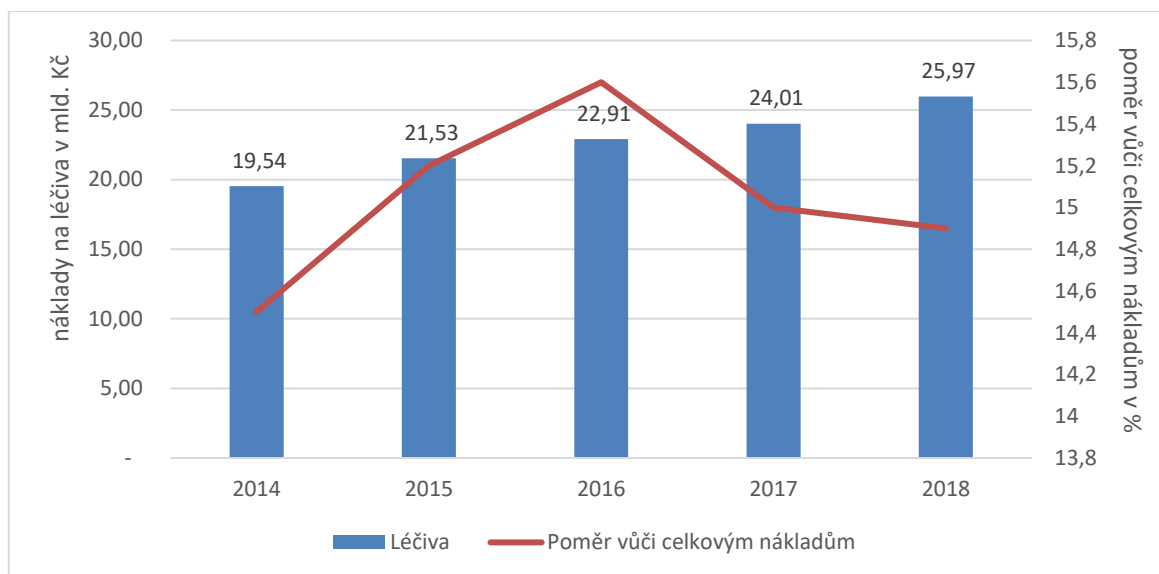
Dále je ještě potřeba zmínit, že rozlišujeme léčivé přípravky “originální” a “generické”. Originální léčivé přípravky obsahují takovou účinnou látku, která zatím nebyla obsažena v žádném jiném přípravku, takové originální přípravky jsou patentovány a chráněny ochranou lhůtou, během které je nikdo nesmí kopírovat. Ovšem po skončení ochranné lhůty mohou ostatní výrobci vytvořit kopie ze stejné účinné látky, dokonce ve stejné lékové formě, a tyto kopie se právě nazývají generické léčivé přípravky.

Z grafu č. 10 lze vidět vývoj počtu nákladů všech nemocnic na nákup léčiv a poměr vůči celkovým nákladům. Je patrné, že náklady na léčiva mají mezi lety 2014 až 2018 rostoucí trend, kdy v roce 2018 činily již 25,97 mld. Kč. Celkové náklady ovšem rostou ještě dynamičtěji, a tak poměr léčiv je kolísavý a průměrně se drží na 15,04 %. Jak bylo již zmíněno výše, tak náklady na léčiva mají druhý největší podíl na celkových nákladech. Zároveň je potřeba říci, že náklady nejsou tvořeny jen veřejnými zakázkami, ale také nákupy bez zadávacího řízení.

---

⁶ Státní ústav pro kontrolu léčiv je správní úřad České republiky, podřízený Ministerstvu zdravotnictví. Tento ústav v zájmu ochrany zdraví občanů, zajišťuje, aby v ČR byla dostupná pouze farmaceuticky jakostní, účinná a bezpečná humánní léčiva, a pouze bezpečné a funkční zdravotnické prostředky - <https://www.sukl.cz/sukl/informace-o-sukl>

Graf č. 10 – Vývoj nákladů nemocnic na léčiva

Zdroj: vlastní zpracování na základě podkladů z Ekonomických výsledků nemocnic, ÚZIS 2019

Jednotlivé účinné látky pro detailní analýzu VZ na dodávky léčiv jsou vybrány na základě těchto parametrů:

- látky, z kterých se tvoří přípravky pro akutní, intenzivní nebo vysoce specializovanou péči, nejde tedy o látky, které jsou volně dostupné (nakupují je především nemocnice)
- účinná látka je soutěžena ve formě injekčních lahviček (lepší porovnatelnost napříč trhem)
- velký objem spotřebovaných jednotek za rok (v řádu tisíců a výše) nebo velký finanční objem za roční spotřebu (v milionech Kč či více)
- látky, které se v rámci VZ soutěžily v posledních 4 letech (2017 a mladší)
- na profilu zadavatele jsou dostupné veškeré informace o VZ, včetně jednotkové ceny, potřebné pro samotnou analýzu (u mnoha látek jednotková cena chybí)

Analýza veřejných zakázek na dodávky účinné látky Alteplasa

Jedná se účinnou látku používanou například pro léčbu akutního infarktu myokardu, cévní mozkové příhody nebo plicní embolie. (Mediately, 2021) V našem případě jde o analýzu zakázek, které soutěží tuto látku ve formě injekčních lahviček o síle 50MG. Zkoumány byly zakázky ze šesti nemocnic dle tabulky č. 5. Všichni zadavatelé soutěžili stejnou účinnou látku o stejné síle a formě, zakázky se liší ve zvoleném režimu, způsobu podávání nabídek,

způsobu výběru dodavatele, stylu soutěže, objemu i rozsahu poptávky a celkové struktúře zadávací dokumentace. Bohužel nebylo možné srovnávat více nemocnic, jelikož většina dodavatelů léčiv nezveřejňuje jednotkové ceny kvůli obchodnímu tajemství.

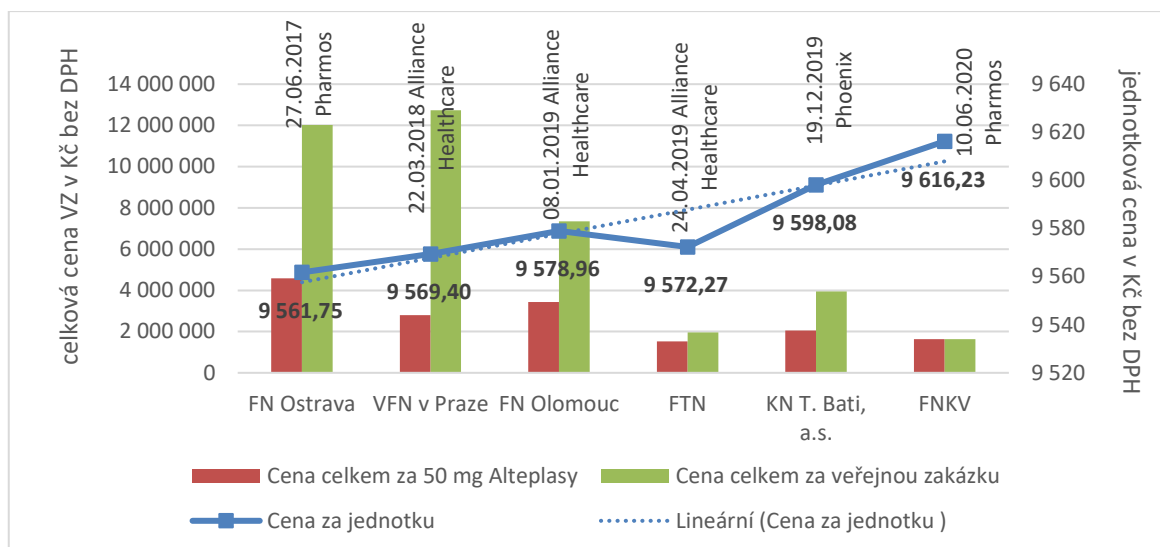
Tabulka č. 5 – Způsob soutěže veřejné zakázky na dodávky účinné látky Alteplasa

Název zadavatele	Režim VZ	Způsob podání nabídky	Místo výběru dodavatele
FN Ostrava	Nadlimitní	Elektronicky na profil zadavatele	DNS
VFN v Praze	Nadlimitní	Poštou/osobně	E-aukce
FN Olomouc	Nadlimitní	Elektronicky na profil zadavatele	V místě zadavatele
Krajská nemocnice T. Bati, a.s.	Podlimitní	Elektronicky na profil zadavatele	V místě zadavatele
Fakultní Thomayerova nemocnice	VZMR	Elektronicky – zasláním na email	V místě zadavatele
FN Královské Vinohrady	VZMR	Elektronicky na aukční portál	E-aukce

Zdroj: vlastní zpracování za základě dat z jednotlivých profilů zadavatele

FN Ostrava, VFN v Praze a FN Olomouc soutěžili tuto účinnou látku v rámci nadlimitního režimu, protože předpokládaná hodnota veřejné zakázky celkem překročila 3,568 mil. Kč bez DPH. V případě FN Ostrava by k nadlimitnímu režimu museli sáhnout i v případě nepřekročení limitu pro tento režim a to proto, že zakázku zadávali v rámci DNS, který zavedli v nadlimitním režimu. Krajská nemocnice T. Bati soutěžila s předpokládanou hodnotou 3 948 784,95 Kč bez DPH v podlimitním režimu, jelikož jejím jediným akcionářem je Zlínský kraj, a tak se na tuto nemocnici váží limity jako pro územně samosprávné celky. Fakultní Thomayerova nemocnice (dále též FTN) soutěžila účinnou látku jako veřejnou zakázku malého rozsahu, předpokládanou hodnotu ale v zadávací dokumentaci neměla, a tak se dalo jen předpokládat, že hodnota bude nižší než 2 mil. Kč bez DPH. Jak vidíme níže v grafu č. 11, tak předpoklad byl správný, ovšem pokud by nakonec výsledkem zadávacího řízení byla vyšší cena, šlo by o jednoznačné pochybení zadavatele a celou věc by musel přezkoumat ÚOHS. FN Královské Vinohrady (dále též FNKV) soutěžila též jako VZMR, ale zde byla předpokládaná hodnota stanovena a byla zároveň maximálně přípustná, tedy nemohlo dojít k pochybení.

Graf č. 11 – Výsledek veřejných zakázek na dodávky účinné látky Alteplasy

Zdroj: vlastní zpracování za základě dat z jednotlivých profilů zadavatele

Z grafu č. 11 lze vyčíst ceny účinné látky Alteplasy, které byly vysoutěženy ve výše zmíněných veřejných zakázkách. V grafu vidíme jednotkové ceny, tedy za 1 kus injekční lahvičky, ale také celkovou cenu za všechny poptávané kusy Alteplasy, a pak také celkovou sumu za celou veřejnou zakázku. Jen FNKV totiž soutěžila pouze jednu formu, jednu položku Alteplasy. Ostatní zadavatelé soutěžili dvě různé formy účinné látky Alteplasy, kromě zkoumané síly 50MG, ke které se vážou i jednotkové ceny v grafu, také sílu 20MG. Obě tyto formy byly soutěženy dohromady, nabídky musely být podány celkově. Tímto způsobem mohl být ale zamezen přístup firmám, které by jinak podaly nabídku jen na jednu formu.

V grafu jsou také zapsány datумы, které značí lhůtu pro podání nabídek, tedy okamžik, kterému zhruba odpovídají vysoutěžené jednotkové ceny a současně je u těchto datumů zapsaný vítězný dodavatel. Téměř lineární trend růstu ceny, který je naznačen i pomocí lineární přímky v grafu, jasně dokazuje, jak je účinná látka Alteplasy cenově stabilní a zároveň v čase rostoucí. Výjimkou je pouze Fakultní Thomayerova nemocnice, která v dubnu roku 2019 nakoupila o něco levněji než v lednu téhož roku FN Olomouc. Ani elektronické aukce, u kterých se předpokládá vyšší úspora než u klasicky soutěžené zakázky, nepomohly ve zvrácení trendu růstu. Tento trend dokládá i vypočtená hodnota korelačního koeficientu +0,9349, která hovoří o silné závislosti mezi datumem (lhůtou) pro podání nabídek a vysoutěženo cenou za jednotku, tedy čím novější zakázky tím vyšší výsledné ceny.

Ve stanoveném způsobu podání nabídky se vymykají VFN v Praze, která zvolila písemný způsob doručení, a to poštou nebo osobně a také FTN, která vyžadovala po účastnících zaslání nabídky na předem určenou emailovou adresu. V případě doručování nabídek poštou či osobně se jedná o velice zastaralý způsob, který jednak nekoresponduje se snahou státu o elektronizaci veřejné správy, a především je administrativně a časově náročný. Takový způsob mohl odradit několik potenciálních účastníků zadávacího řízení, kteří by mohli podat nabídku s nižší cenou. Odeslání nabídky emailem se může zdát na první pohled pro dodavatele jednodušší variantou než vkládání souborů na profil zadavatele, ale i takový způsob je poměrně administrativně náročný. Je totiž důležité postupovat dle zákona č. 110/2019 Sb. o zpracování osobních údajů a dodržovat tak nařízení GDPR a potom je také pro každou firmu důležité zachovávat obchodní tajemství, které může být v zadávací dokumentaci obsaženo. Takový email je tedy potřeba kvalitně zašifrovat, a i přesto hrozí únik informací. Nehledě na to, že zadávací dokumentace může mít větší velikost souboru než jakou podporuje program pro odesílání emailové pošty. Celkově lze tedy říci, že způsob podávání nabídek poštou/osobně nebo emailem není vhodný.

Kritériem pro hodnocení a výběr dodavatele byla u všech zadavatelů nejnižší nabídková cena, lišili se pouze v místě a nástroji, jak výběr provedli. V místě zadavatele provedli hodnocení a výběr FN Olomouc, Krajská nemocnice T. Bati a FTN, znamená to, že se standardně sešla hodnotící komise a vybrala nejvhodnější nabídku bez pomoci elektronických nástrojů a bez možnosti účastníků se svou nabídkou ještě hýbat. VFN v Praze a FNKV provedli, po obdržení vstupních nabídek, tzv. elektronickou aukci, v které účastníci, kteří podali nabídku a splnili veškeré požadavky, mohli své nabídkové ceny ještě snižovat a tím docílit ještě větší úspory zadavatele. Poslední zadavatel FN Ostrava vybírala nejlepší nabídku v dynamickém nákupním systému, přičemž nabídky, které byly podány na profil zadavatele, byly následně vloženy právě do DNS.

Ještě je potřeba zmínit důležitou věc, a to na jak dlouho byly uzavřeny smlouvy. FN Ostrava jako jediná podepisuje smlouvy na dobu neurčitou s tříměsíční výpovědní lhůtou, v grafu jsou znázorněny částky za 4 roky plnění. V případě, že dodavatel nevypoví smlouvu s FN Ostrava, tak tato smlouva může být tou nejvýhodnější, vzhledem k jednotkové ceně. VFN v Praze uzavřela smlouvu s firmou Alliance Healthcare, s.r.o. na 4 roky na celkovou sumu 2 794 264,80 Kč bez DPH. FN Olomouc, FTN a FNKV uzavřeli své smlouvy na 2 roky a pouze na 1 rok uzavřela smlouvu Krajská nemocnice T. Bati, která nakoupené množství dále

rozdělila do dalších nemocnic v kraji, které se k této zakázce připojily. U takovýchto účinných látek, které drží několik let rostoucí trend jednotkových cen se ukazuje lepší variantou uzavření smlouvy na více než jeden rok. Když by například VFN uzavíralo smlouvu vždy pouze na jeden rok, tak by byla, vzhledem k rostoucímu trendu Alteplasy, za 4 roky cena za jednotku o zhruba 46 Kč bez DPH vyšší.

Analýza veřejných zakázek na dodávky účinné látky Dexmedetomidine

Dexmedetomidine je látka, která se používá například k sedaci⁷ dospělých pacientů na JIP nebo sedaci dospělých pacientů před a během diagnostických či chirurgických zákroků. (Mediately, 2021) Pro analýzu byla vybrána forma injekční lahvičky o síle 100MCG/ML. Pro tuto analýzu bylo opět vybráno 6 různých nemocnic, když pouze jediná FNKV byla součástí předešlé analýzy látky Alteplasy.

Tabulka č. 6 – Výsledek veřejných zakázek na dodávky účinné látky Dexmedetomidine

Název zadavatele	Vítězná firma	Výsledná cena	Doba smlouvy
Nemocnice Na Homolce	Pharmos	646 000,00	2
FN Královské Vinohrady	Alliance Healthcare, s.r.o.	150 960,00	2
FN Brno	Phoenix	3 230 707,20	2
FN Motole	Alliance Healthcare, s.r.o.	1 388 520,00	4
FN Plzeň	Alliance Healthcare, s.r.o.	2 472 128,00	4
IKEM	Alliance Healthcare, s.r.o.	3 306 450,00	4

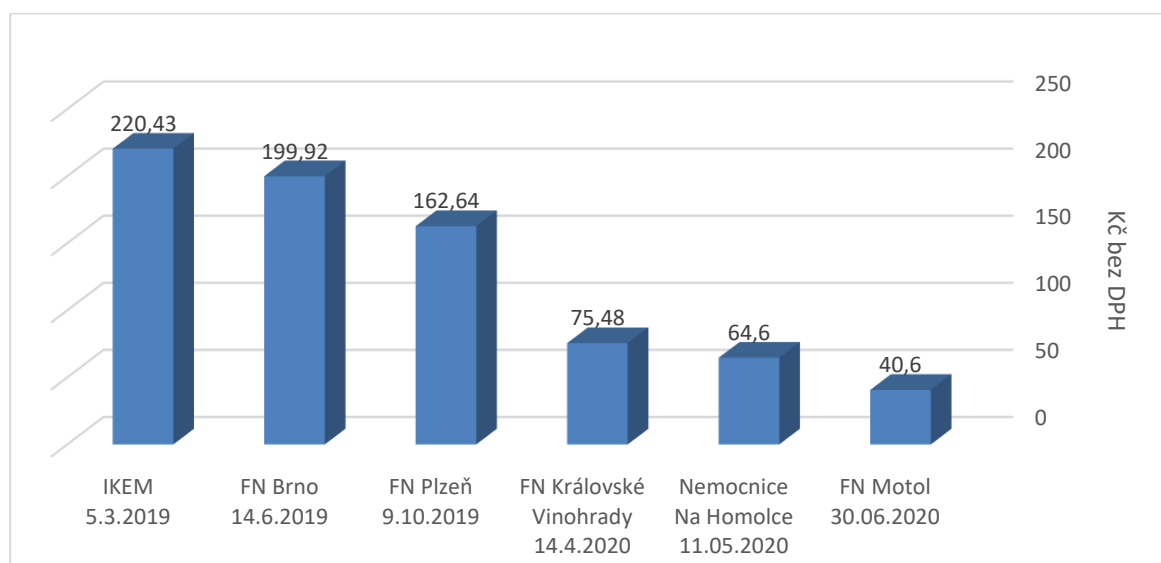
Zdroj: vlastní zpracování za základě dat z jednotlivých profilů zadavatele

Z tabulky č. 6 vyplývá, že nejčastějším vítězem veřejných zakázek na dodávky látky Dexmedetomidine je, stejně jako u Alteplasy, firma Alliance Healthcare, s.r.o., která zároveň patří mezi největší dodavatele léčivých přípravků do českých nemocnic. Objemy peněz, které nemocnice za tuto látku celkově utratí se výrazně liší, což není způsobené jen rozdílným počtem let trvání smlouvy, ale jak uvidíme v grafu č. 12, tak mezi hlavními důvody jsou rozdílné ceny za 1ks injekční lahvičky. Dalším důvodem je také rozdílný počet jednotek za rok. Největší množství 8 550 ks poptávala FN Motol, FN Brno požadovala 8 080 ks za rok, 5 000 ks Nemocnice na Homolce, podobný počet 3800 ks respektive 3 750 poptávali ve stejném pořadí FN Plzeň a IKEM, no a konečně, jak je už patrné z tabulky výše, o nejmenší počet ks injekčních lahviček soutěžila FN Královské Vinohrady, konkrétně o 1 000 ks za rok.

⁷ Sedace je navození psychického i pohybového klidu u pacienta, dochází při ní ke snížení stavu vědomí, avšak nevede k navození spánku.

Dále je ještě rozdíl v předmětech poptávaného plnění. FN Motol, FNKV, FN Brno a IKEM poptávali v rámci jedné veřejné zakázky pouze jednu účinnou látku o jedné položce. Oproti tomu Nemocnice Na Homolce poptávala v rámci jedné VZ více účinných látek, VZ tak rozdělila na více částí, aby mohli účastníci zadávacího řízení podat nabídku i jen na jednu účinnou látku, kdyby ostatní třeba neměli. FN Plzeň na to šla ještě jinak, VZ taktéž soutěžila na více částí, jednu polovinu těchto částí tvořily účinné látky, ovšem tu druhou konkrétní názvy léčivých přípravků. Taková veřejná zakázka, kdy v předmětu plnění jsou vyjmenovány konkrétní komerční přípravky, porušuje zásadu zákazu diskriminace. Zadavatel tím zamezuje možnosti dodavatelů zvolit jiný přípravek se stejnou účinnou látkou, ve stejné formě a se stejným léčivým účinkem jako poptávaný. Takovéto postupy jsou nezákonné a měl by se jimi zabývat ÚOHS, což se ale v případě této zakázky FN Plzeň nestalo.

Graf č. 12 – Ceny za 1 ks injekční lahvičky účinné látky Dexmedetomidine

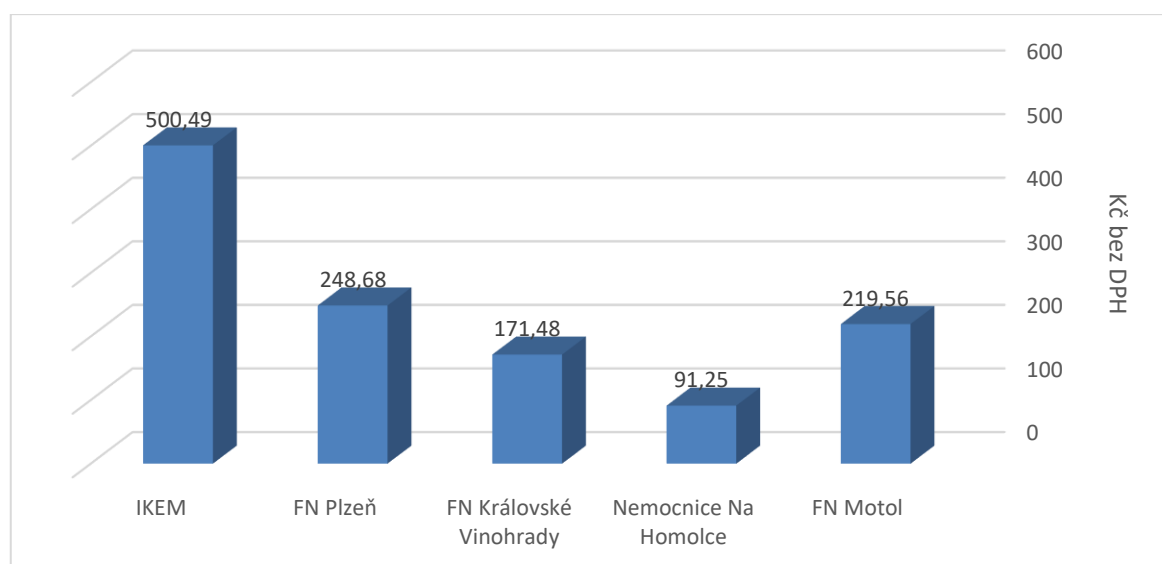

Zdroj: vlastní zpracování za základě dat z jednotlivých profilů zadavatele

V grafu č. 12 jsou jednotlivé nemocnice seřazeny dle jednotkových cen, a to od nejvyšší po nejnižší. Ze sledovaných subjektů v tuto chvíli nakupuje za nejvyšší cenu za kus IKEM, následovaný FN Brno a FN Plzeň, kdy právě tyto zadavatelé vysoutěžili výrazně vyšší ceny než zbylé tři nemocnice. FN Motol naopak vysoutěžila cenu 40,6 Kč bez DPH za 1 ks injekční lahvičky, což je cena nejnižší. IKEM tak nyní platí za účinnou látku Dexmedetomidine o výrazných 442,9 % více než FN Motol, a k tomu je ještě dobré podotknout, že oba zadavatelé nakupují od stejného dodavatele. Faktorů, které ovlivnily takový velký rozdíl je hned několik. Prvním je čas, IKEM soutěžil VZ na tuto látku v březnu

roku 2019, kdežto FN Motol o více než rok později v červnu 2020. Dalším faktorem může být způsob soutěže a výběr dodavatele. IKEM provedl standardní výběr nejlepšího dodavatele dle obdržených nabídek na profil zadavatele, kdežto FN Motol, ale také například FN Královské Vinohrady, po obdržení nabídek použili k ještě většímu snížení ceny elektronickou aukci. Ovšem taková Nemocnice Na Homolce také nevyužila e-aukci, a přesto dokázala vysoutěžít výrazně nižší cenu. Tím největším faktorem se tak může stát stanovená předpokládaná hodnota v zadávací dokumentaci, kterou vlastně zadavatel říká, že i za takovou maximální hodnotu je ochoten nakoupit danou účinnou látku. Je to faktor, který může ovlivnit dodavatele v určení výše nabídkové ceny, kterou odešle do veřejné soutěže.

Graf č. 13 - Předpokládaná hodnota VZ na dodávky úč. látky Dexmedetomidine přepočtena na 1 ks injekční lahvičky

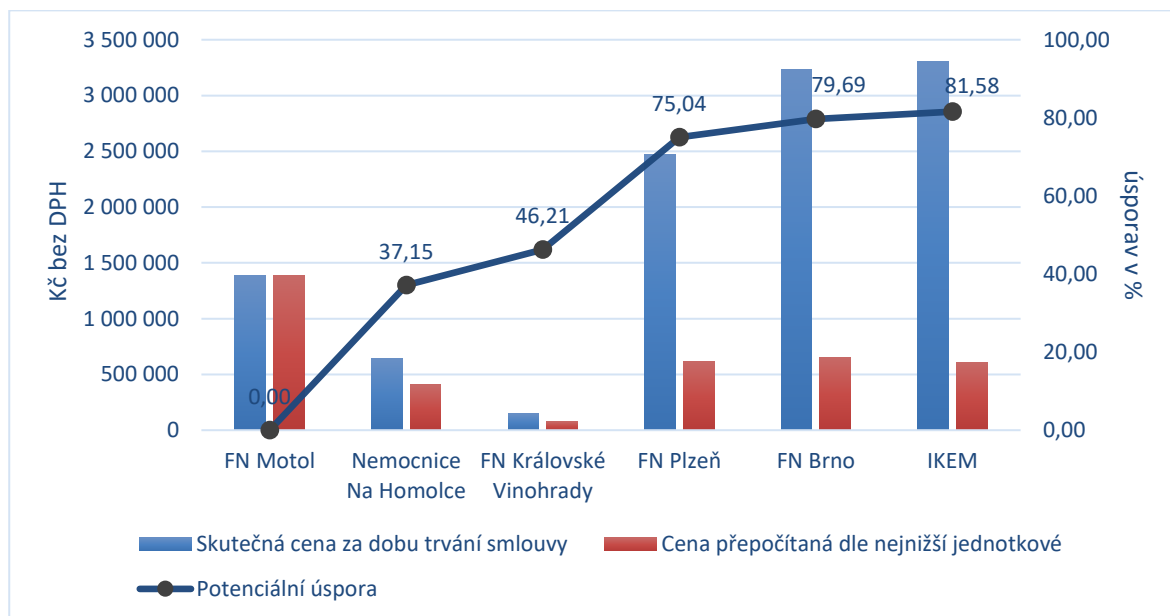

Zdroj: vlastní zpracování za základě dat z jednotlivých profilů zadavatele

Graf č. 13 znázorňuje cenu 1 ks injekční lahvičky vypočtenou z předpokládané hodnoty uvedené v zadávací dokumentaci, kdy tato hodnota byla vydělena poptávaným počtem ks injekčních lahviček za celou dobu trvání smlouvy. Tento graf navazuje na závěr předcházejícího odstavce, který naznačuje, že hodnota stanovená jako předpokládaná může ovlivnit výslednou cenu za veřejnou zakázku. Oproti grafu č. 12 zde chybí FN Brno, která v zadávací dokumentaci předpokládanou hodnotu nestanovila. I v tomto grafu můžeme vidět sestupnou tendenci, kdy IKEM, s nejvyšší vysoutěženou cenou za jednotku, má i zde nejvyšší předpokládanou hodnotu na jednotku. To samé FN Plzeň, FNKV a Nemocnice Na Homolce. Jedinou výjimkou je FN Motol, která má výrazně vyšší předpokládanou hodnotu než vysoutěženou cenu. Celkově to tak skutečně napovídá, že čím vyšší předpokládanou

hodnotu zadavatel stanoví, tak tím vyšší může očekávat vysoutěženou cenu. Kvůli ověření závislosti mezi předpokládanou hodnotou a výslednou cenou, byla vypočtena hodnota korelačního koeficientu +0,8489, což značí silnou závislost mezi těmito veličinami a částečně tím tak potvrzuje hypotézu výše.

Graf č. 14 – Potenciální celkové ceny úč. látky Dexmedetomidine při využití nejnižší jednotkové ceny FN Motol

Zdroj: vlastní zpracování za základě dat z jednotlivých profilů zadavatele

Graf č. 14 ukazuje teoretickou možnost snížení celkové ceny za dobu trvání smlouvy, pokud by každý zadavatel vysoutěžil stejnou jednotkovou cenu látky Dexmedetomidine jako FN Motol, která je rovna 40,6 Kč bez DPH a je nejnižší ze všech nemocnic. Provést by to šlo i tak, že by FN Motol centrálně zadala tuto zakázku pro všechny nemocnice dohromady.

Jak je tedy z grafu patrné, tak potenciální úspora by se přibližovala nebo dokonce přesáhla hranici 80 %. Nemocnice Na Homolce by za 2 roky ušetřila 240 tis., FNKV taktéž za 2 roky 69,76 tis., FN Plzeň by se dostala za 4 roky už na částku 1,855 mil., FN Brno by za stejnou dobu uspořila zhruba 2,574 mil. a IKEM by ušetřil dokonce 2,697 mil. (vše uvedeno v Kč bez DPH). Celková úspora by činila přesně 7 436 829,20 Kč bez DPH. To je více než skutečné ceny IKEM, FN Brno, FNKV a Nemocnice Na Homolce dohromady.

Jak již bylo zmíněno výše, tak podobnou částku by mohl pomoci ušetřit subjekt, který by zadal zakázku pro všechny nemocnice dohromady. Subjekt, jenž by měl přehled, o již

vysoutěžených cenách a mohl tedy stanovit odpovídající předpokládanou hodnotu. Subjekt, který by znal všechny potenciální dodavatele a jejich cenovou strategii.

Analýza veřejné zakázky na dodávky účinné látky Pantoprazol

Pantoprazol je účinná látka, která se například užívá při léčbě žaludečních vředů. (Mediatelly, 2021) Pro samotnou analýzu byla vybrána forma injekční lahvičky o síle 40MG. I pro tuto analýzu bylo vybráno 6 nemocnic.

Tabulka č. 7 – Veřejné zakázky na dodávky účinné látky Pantoprazol

Název zadavatele	Lhůta pro podání nabídek	Cena za jednotku v Kč bez DPH	Vítězná firma
FN Plzeň	20.06.2019	19,05	PHOENIX, lékárenský velkoobchod, s.r.o.
FN Na Bulovce	18.12.2019	18,66	Alliance Healthcare, s.r.o.
FN Královské Vinohrady	11.02.2020	19,19	Pharmos, a.s.
FN Ostrava	20.03.2020	21	Pharmos, a.s.
FN Motol	26.03.2020	25,38	Pharmos, a.s.
Fakultní Thomayerova nemocnice	21.07.2020	18,78	Alliance Healthcare, s.r.o.

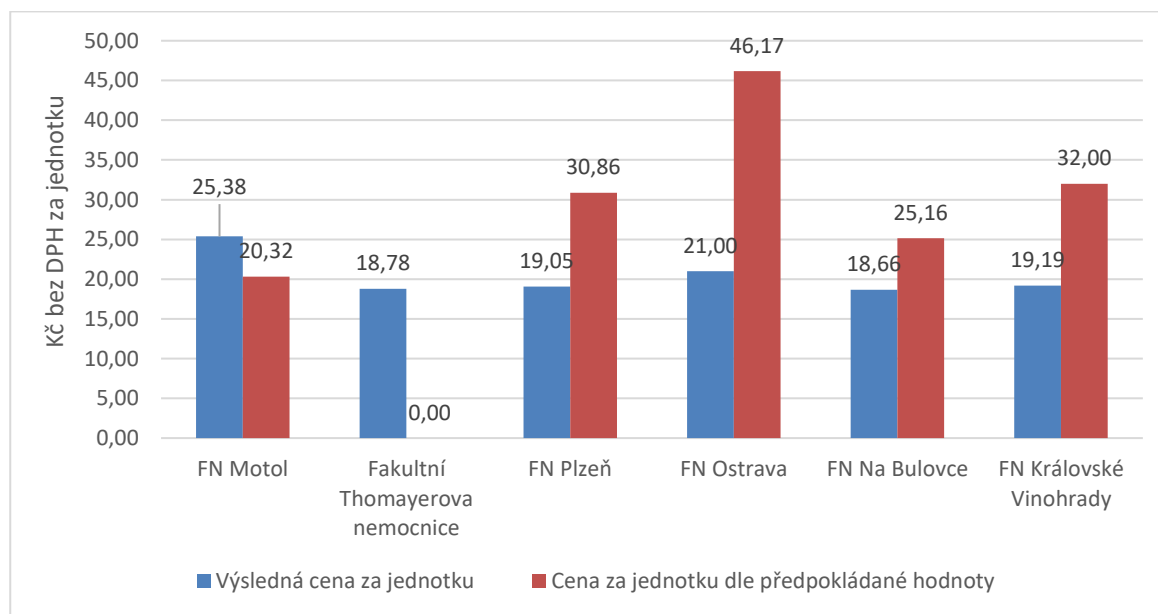
Zdroj: vlastní zpracování za základě dat z jednotlivých profilů zadavatele

V tabulce č. 7 jsou vidět veřejné zakázky, které se soutěžili v období cca 1 roku v šesti různých nemocnicích. Hned ve třech případech zakázku vysoutěžila firma Pharmos, a.s. Zajímavé jsou především ceny za jednotku u FN Ostrava a FN Motol, kdy v rozmezí jednoho týdne firma zvítězila v Ostravě s částkou 21 Kč za jednotku a v Motole za 25,38 Kč. Velice pravděpodobně to bude způsobeno tím, že se do zadávacího řízení nepřihlásil dostatečný počet účastníků, což bohužel u těchto dvou zakázek na profilu zadavatele nelze zjistit, jelikož nezveřejnili písemnou zprávu zadavatele. Svou roli, v případě FN Motol, mohl sehrát i fakt, že poptávala nejmenší množství injekčních lahviček s touto látkou. Můžeme také vidět, že o měsíc později dokázala Fakultní Thomayerova nemocnice stlačit cenu dokonce pod 19 Kč bez DPH za jednotku a o měsíc dříve zase FNKV výrazně pod 20 Kč bez DPH, a to v druhém případě šlo opět o dodavatele Pharmos, a.s. Je tedy patrné, že dodavatele v nabídnutých cenách spíše ovlivňuje to, kdo zakázku vyhlašuje, jaký má rating a jestli včas platí faktury, než že by měli sami snahu nabídnout nejnižší cenu nebo alespoň cenu obvyklou v místě i čase. Toto jim ale nejde zazlívat, cílem dodavatele je prodat své zboží či služby za co nejvyšší cenu, naopak zadavatelé by měli být ti, kteří nastaví takové podmínky, aby vysoutěžená cena byla nejvýhodnější a zároveň obvyklá v místě i čase.

Přípravky s účinnou látkou Pantoprazol se nakupují běžně ve velkém množství, v řádu desítek tisíc kusů ročně, nejnakupuje se v případě vybraných nemocnic. Výjimku tvoří jen FN Motol se 4000 ks, oproti tomu nejvíce poptávala FN Na Bulovce 36 000 ks, následovaná FN Plzeň s 35 000 ks, FTN s 26 666,67 ks, FNKV 20 000 ks a FN Ostrava 15 000 ks, vše je bráno za rok. Když se podíváme na vztah mezi počtem poptávaných jednotek a výslednou cenou za jednotku, zjistíme, že čím větší množství nemocnice poptávají, tím nižší je výsledná cena za jednotku. Toto tvrzení dokazuje i vypočítaná hodnota korelačního koeficientu, která je -0,8737, jde tak o poměrně silnou závislost mezi poptávaným počtem jednotek za rok a výslednou cenou za jednotku.

Pokud by i u této účinné látky došlo k vysoutěžení všech zkoumaných zakázek za stejnou cenu jako FN Na Bulovce, tedy tou nejnižší zjištěnou na trhu, pak by došlo k průměrné úspoře 7,18 %, tedy 46 593 Kč bez DPH na zadavatele.

Graf č. 15 – Rozdíl mezi cenou předpokládanou a výslednou

Zdroj: vlastní zpracování za základě dat z jednotlivých profilů zadavatele a z registru smluv

Graf č. 15 porovnává předpokládané a výsledné ceny přepočtené na jednotku. Předpokládaná cena byla vypočtena dle předpokládané hodnoty a počtu poptávaného množství uvedeného v zadávací dokumentaci a cena výsledná je zjištěna na základě zveřejněné smlouvy v registru smluv. U Fakultní Thomayerovy nemocnice předpokládaná hodnota nebyla zveřejněna.

FN Motol jako jediná nemocnice vysoutěžila zakázku za vyšší cenu, než jakou předpokládala, a to i přesto, že bylo výslovně v zadávací dokumentaci napsáno: „*Zadavatel nepřipouští překročení nabídkové ceny*“. Zadavatel ovšem toto v konečném důsledku připustil a porušil tím sám své podmínky v zadávání. FN Motol soutěžila celkem tři formy účinné látky Pantoprazol a u dvou z nich byla ve smlouvě překročena předpokládaná hodnota. Celková předpokládaná hodnota veřejné zakázky s názvem „FN Motol – Pantoprazol“ byla 198 821 Kč bez DPH, následně byla ve smlouvě podepsána celková částka 240 878 Kč bez DPH, tedy o 21,15 % více.

Ostatní nemocnice dokázali výslednou cenu, oproti té předpokládané, vždy snížit. O největší snížení se postarala FN Ostrava, konkrétně o 54,52 %. Pokud vynecháme FN Motol, která porušením svého pravidla sama připustila vyšší cenu než předpokládanou, tak je u ostatních čtyřech nemocnic patrný vztah mezi předpokládanou a výslednou cenou. Hodnota korelačního koeficientu totiž v tomto případě je +0,9919 a říká, že čím vyšší předpokládanou cenu zadavatel stanoví, tím vyšší bude i cena výsledná.

4.2.2 Analýza zdravotnického materiálu a prostředků

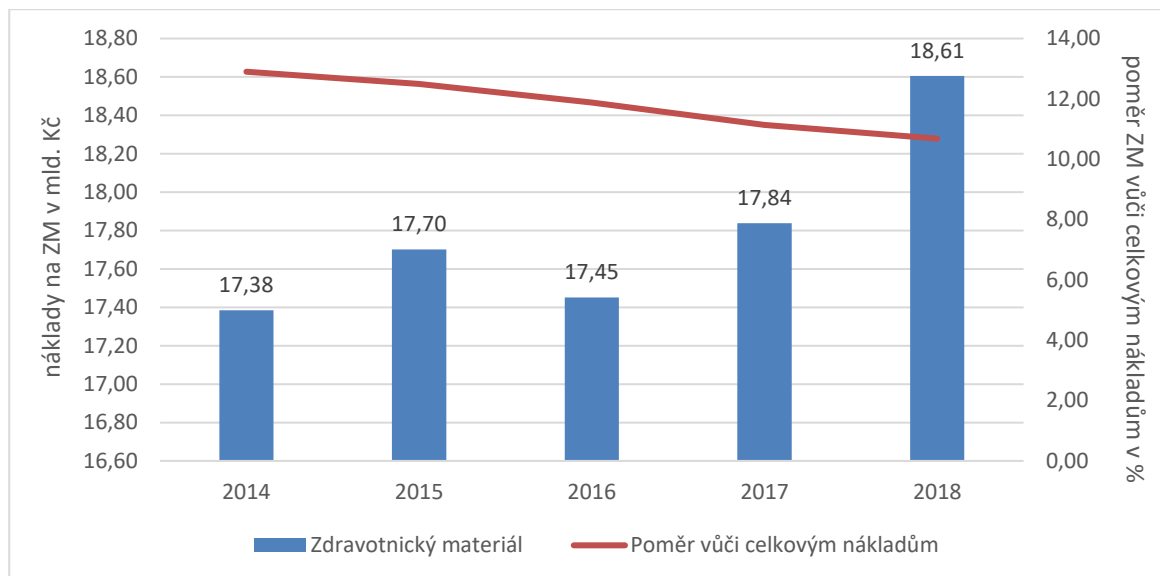
Oblast zdravotnického materiálu a prostředků je poměrně dosti obsáhlá a výčet všech předmětů, které sem patří by vydal na několik stránek. Obecně můžeme říci, že jde o produkty, které jsou určeny ke specifickému užití ve zdravotnictví pro diagnostické, léčebné, terapeutické, laboratorní, pomocné či jiné účely, přičemž nejde o výše zmíněná léčiva, transplantáty, výrobky z krve, doplňky stravy nebo kosmetické výrobky. Tato oblast je upravována zákonem č. 268/2014 Sb. o zdravotnických prostředcích.

Když se přeci jen podíváme blíže, tak kupříkladu sem patří veškerá operační technika včetně vybavení operačních sálů, diagnostická technika jako magnetická rezonance, CT nebo ultrazvuk, laboratorní technika – analyzátory, mrazící a chladící zařízení, veškeré vybavení lůžkových oddělení od postelí přes měřicí technik, zobrazovací přístroje až po infuzní techniku. Dále sem také patří různý zdravotnický materiál, který může být vázán k technice výše zmíněné nebo samostatný materiál, který z hlediska nákladů tvoří asi největší položku z této oblasti a sem patří například: ústenky, respirátory, pláště, návleky, čepice, šicí materiál, hadičky, filtry nebo rukavice.

Vývoj nákladů poskytnutých všemi nemocnicemi na zdravotnický materiál (dále též ZM) můžeme vidět v grafu č. 16. Ačkoli mají náklady na zdravotnický materiál relativně rostoucí

tendenci, především od roku 2016, tak poměr vůči celkovým nákladům se téměř lineárně rok od roku snižuje. Je to dáno především dynamičtějším nárůstem celkových nákladů.

Graf č. 16 – Vývoj nákladů nemocnic na zdravotnický materiál

Zdroj: vlastní zpracování na základě podkladů z Ekonomických výsledků nemocnic, ÚZIS 2019

Analýza VZ na dodávky nitrilových jednorázových vyšetřovacích rukavic

Rukavice, zvláště ty jednorázové, se vyrábějí z několika různých materiálů. Pro účely této analýzy byl vybrán nitril, konkrétně jde o předmět plnění „vyšetřovací rukavice nitrilové nesterilní, bezprašné. Pro analýzu bylo vybráno 6 nemocnic, které v nedávné době takový předmět plnění poptávaly, a zároveň k jejich zakázkám byly na profilu zadavatele zveřejněny veškeré potřebné informace.

Tabulka č. 8 – Veřejné zakázky na dodávky nitrilových vyšetřovacích rukavic

Název zadavatele	Minimální síla při protržení (v newtonech)	Lhůta pro podání nabídek	Cena za roční objem ks v Kč bez DPH	Vítězná firma
FN Plzeň	9N	19.10.2017	3 276 000	Promedica Praha Group, a.s.
VFN v Praze	9N	30.07.2015	3 999 296	Promedica Praha Group, a.s.
FN Na Bulovce	9N	07.02.2020	1 222 000	Hartmann - Rico, a.s.
FN Olomouc	6N	19.01.2021	30 000 000	CareMed, s.r.o.
Krajská nemocnice T. Bati, a.s.	6N	23.11.2018	1 155 000	Promedica Praha Group, a.s.
Nemocnice Na Homolce	6N	07.02.2017	665 000	Hartmann - Rico, a.s.

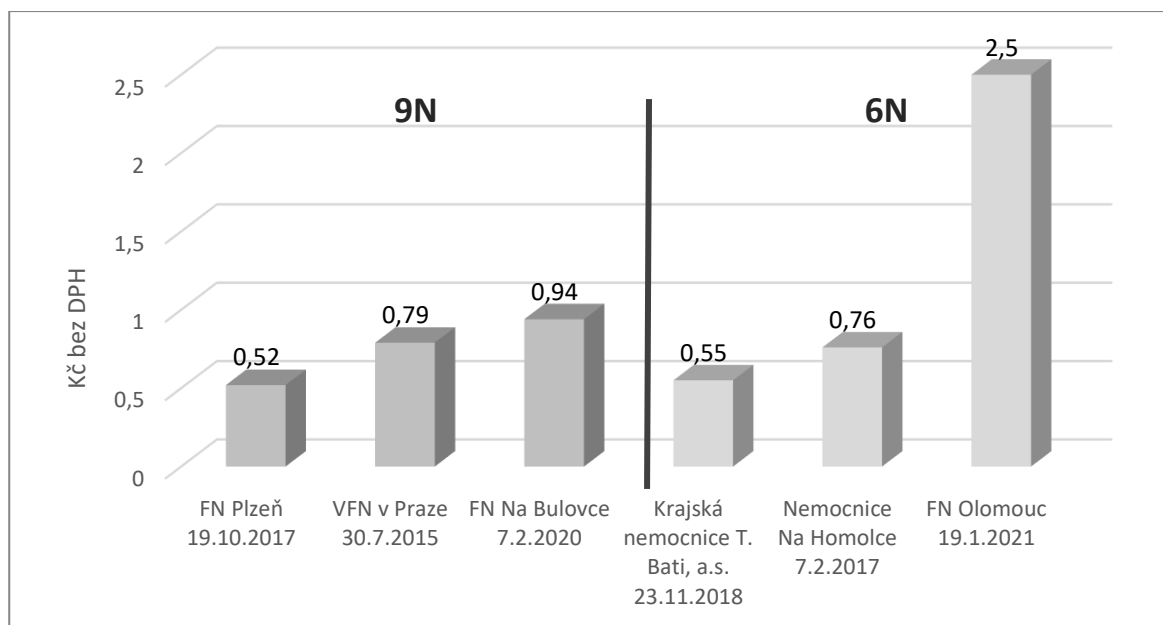
Zdroj: vlastní zpracování za základě dat z jednotlivých profilů zadavatele

Jak můžeme vidět v tabulce č. 8, tak v rámci této analýzy byly zakázky rozděleny podle síly, kterou zadavatelé poptávali. Jde o minimální sílu, která je potřebná při protržení rukavice a tato síla se udává v newtonech, přičemž čím vyšší číslo, tím pevnější a lepší rukavice jsou. FN Olomouc má výrazně vyšší cenu za roční objem rukavic než ostatní nemocnice, což je způsobené částečně nejvyšším poptávaným počtem ks na rok a také nejvyšší cenou za 1 ks, jak můžeme vidět v grafu č. 17 níže. Téměř všechny nemocnice soutěžily veřejné zakázky v nadlimitním režimu. Jen Krajská nemocnice T. Bati vyhlásila zakázku v podlimitním režimu, jelikož se na ni vztahují limity pro územně samosprávné celky. Dále vidíme, že hned třikrát zvítězila firma Promedica Praha Group, a.s., která tak dodává rukavice do FN Plzeň, VFN v Praze a do Krajské nemocnice T. Bati, a.s. Následuje ji s dvojnásobným vítězstvím firma Hartmann – Rico, a.s., která dodává do Nemocnice na Homolce a FN Na Bulovce. A pouze jedno vítězství získala firma CareMed, s.r.o., ovšem do objemu kusů i financí to největší u FN Olomouc.

Oproti léčivům se u rukavic objevuje širší škála použitých hodnotících kritérií, kdy se zadavatel nespokojí jen s nejnižší nabídkovou cenou, ale přidá také kvalitativní metody. Ze šesti výše analyzovaných nemocnic, hned pět využilo kombinaci ceny a kvality. Nejvyšší procentuální váhu dala ceně FN Plzeň, kdy zvolila poměr 80 % cena a 20 % kvalita. Kritérium kvality v podání právě FN Plzeň znamená testování vzorků zdravotnickými pracovníky zejména s ohledem na kvalitu zpracování, citlivost při manipulaci v rukavicích a celkový uživatelský komfort. Velice podobné kvalitativní kritérium zvolila i Krajská nemocnice T. Bati, pouze upravila poměr na 70 % cena a 30 % kvalita. Se stejným poměrem 70 ku 30 poptávala rukavice i Nemocnice Na Homolce, která v kvalitativní části volila technické vlastnosti rukavic, konkrétně rezistence proti proniknutí virů a rezistence proti protržení. Téměř totožné vlastnosti rukavic hledala i FN Na Bulovce, jen přidala povinnost doložení protokolu o zkoušce rezistence z nezávislé laboratoře a upravila poměr na 60 % cena, 40 % kvalita. A konečně FN Olomouc, ta zvolila znovu poměr 70 ku 30 pro cenu, ale v kvalitativní části se zaměřila opět na cenu, ovšem trochu jinak. Kvalitativní část byla zastoupena nabídkovou cenou po uplatnění zvýhodnění náhradního plnění, což jednoduše znamenalo, že 15 % získal slevu ten účastník, který zaměstnává zdravotně postižené osoby z více než 50 % vůči celkovému počtu zaměstnanců. Takové kritérium velice dobře koresponduje s novelou ZZVZ, tedy se zásadou sociálně odpovědného zadávání.

Graf č. 17 – Cena jedné rukavice

Zdroj: vlastní zpracování za základě dat z jednotlivých profilů zadavatele

Z grafu č. 17 je jednoznačně patrné, jak moc se cena FN Olomouc vymyká. Ovšem nenechme se zmást, FN Olomouc vysoutěžila svou zakázku v úplně jiné době, kdy na trhu rukavic je mnohem vyšší rovnovážná cena než například před rokem. Taková cena je důsledkem pandemie covid-19, kdy především v jarních měsících roku 2020 byl velký nedostatek rukavic nejen v České republice, ale vůbec v celé Evropě. Například FN Na Bulovce stihla v únoru 2020 vysoutěžít zakázku ještě za 0,94 Kč bez DPH při síle 9N, ale hned od přelomu března a dubna vystoupala cena nad 2 Kč bez DPH za kus, ani ne za dva měsíce tak došlo k navýšení cen rukavic více jak dvojnásobně.

Obecně jsou nyní ceny rukavic velice vysoké, v době před pandemií stála jedna rukavice průměrně 0,62 Kč bez DPH, nyní v únoru 2021 je průměr 3,21 Kč bez DPH, cena se tedy zvýšila více než pětinašobně. I kvůli tomuto faktu spousta nemocnic ruší zakázky, protože účastníci nabízejí vyšší ceny, než jaké jsou předpokládány. Nemocnice se snaží držet cen, za které nakupovali před pandemií, ale které jsou výrazně nižší, než jaké dnes dodavatelé nabízejí. Například FN Motol v roce 2020 hned dvakrát vyhlášovala zakázku na nitrilové rukavice, ale pokaždé ji zrušila, v prvním případě nebyl dodavatel schopen zajistit dodávky všech druhů rukavic, které byly součástí veřejné zakázky a v druhém případě nabízené ceny výrazně převyšovaly předpokládanou hodnotu. FN Motol stanovila předběžnou cenu na 0,56 Kč bez DPH, za kterou nakupovala rukavice před pandemií covid-19, ale jediný dodavatel,

který se do zadávacího řízení přihlásil, nabídl cenu vyšší. Obdobně tomu také bylo u Fakultní Thomayerovy nemocnice, která také dvakrát zrušila zadávací řízení na nitrilové rukavice v roce 2020. Nejprve se nikdo ze šesti oslovených dodavatelů nepřihlásil a podruhé dva ze tří podali vyšší nabídku, než jaká odpovídala režimu VZMR, v němž FTN veřejnou zakázku soutěžila. Konkrétně musely být nabídky cenově vyšší než 2,56 Kč bez DPH, což byla hranice pro VZMR. Důvody rušení zadávacích řízení shrnuje tabulka č. 9.

Tabulka č. 9 – Důvody rušení zadávacího řízení na dodávky nitrilových rukavic

Název zadavatele	Lhůta pro podání nabídek	Výsledek	Důvod zrušení
FN Motol	18.08.2020	Zrušeno	Dodavatel nebyl schopen poskytnout plnění na celou zakázku
	04.12.2020	Zrušeno	Nabídky převyšovaly předpokládanou hodnotu
Fakultní Thomayerova nemocnice	22.07.2020	Zrušeno	Nikdo nepodal nabídku
	01.10.2020	Zrušeno	Překročen limit VZMR / nedodány vzorky

Zdroj: vlastní zpracování za základě dat z jednotlivých profilů zadavatele

Z dlouhodobého hlediska je svým způsobem skutečně rozumné počkat na konec pandemie, zda se ceny nevrátí do doby před covidem-19, a mezitím objednávat nejnutnější množství na kratší období.

4.2.3 Analýza medicínálních plynů

Medicínální plyny jsou pro nemocnice stejně důležité a objemově náročné jako dodávky léčiv či zdravotnického materiálu. Co se týče klasifikace, tak vlastně spadají pod oblast léčiv, ale jejich forma a způsob uchování i distribuce jsou natolik specifické, že je lépe je v analýze od léčiv oddělit.

Nemocnice nakupují pět druhů těchto plynů: kyslík, dusík, oxid uhličitý, helium a medicínální vzduch.

Analýza veřejných zakázek na dodávky kyslíku

Analýza dodávek kyslíku byla vybrána, protože jsou jeho nákupy objemově největší ze všech medicínálních plynů, a také kvůli jeho důležitosti pro nemocnice, což platí obzvláště nyní na počátku roku 2021, kdy jsou v nemocnicích ČR tisíce pacientů hospitalizovaných s covidem-19, kteří potřebují kyslíkovou podporu. Například ve FNKV byla průměrná denní

spotřeba kyslíku před pandemií 1 500 kg, nyní v březnu 2021 je více než trojnásobná a blíží se k 5 000 kg za den.

Pro analýzu bylo vybráno 6 nemocnic a byly porovnávány různé parametry veřejných zakázek na dodávky kyslíku medicijnálního kapalného. Nemocnice často soutěží více různých kyslíkových produktů, pro tuto analýzu byl ale vybrán kyslík kapalný, který se plní z cisteren do velkých zásobníků, kterými každá větší nemocnice disponuje.

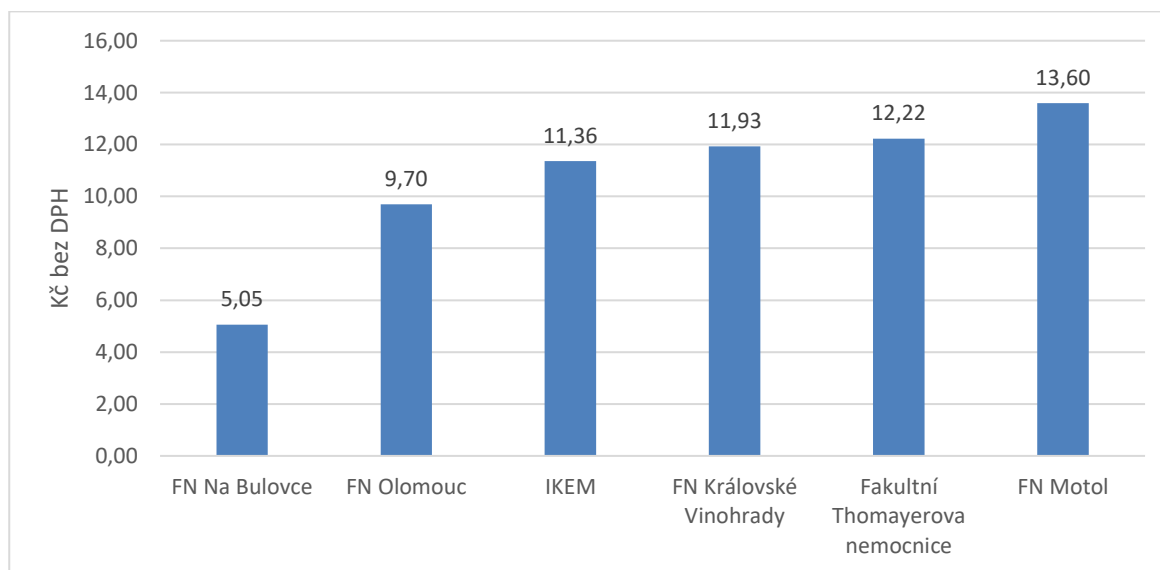
Tabulka č. 10 – Veřejné zakázky na dodávky kyslíku – vybraní zadavatelé

Název zadavatele	Lhůta podání nabídek	Vítězná firma
FN Na Bulovce	11.12.2017	AIR PRODUCTS spol. s r.o
FN Motol	12.03.2015	Linde Gas, a.s..
FN Královské Vinohrady	15.05.2020	Messer Technogas s.r.o.
FN Olomouc	21.06.2019	Messer Technogas s.r.o.
Fakultní Thomayerova nemocnice	18.12.2018	SIAD Czech spol. s r.o.
IKEM	12.08.2019	SIAD Czech spol. s r.o.

Zdroj: vlastní zpracování za základě dat z jednotlivých profilů zadavatele

Jak lze vidět v tabulce č. 10, tak firmy Messer Technogas, s.r.o. a SIAD Czech spol. s r.o. získaly shodně dvě zakázky, zároveň ještě s firmou Linde Gas, a.s. to jsou 3 nejčastější firmy, které se účastní zadávacích řízení na dodávky plynů do nemocnic. AIR PRODUCTS spol. s r.o. má však výhodnější ceny.

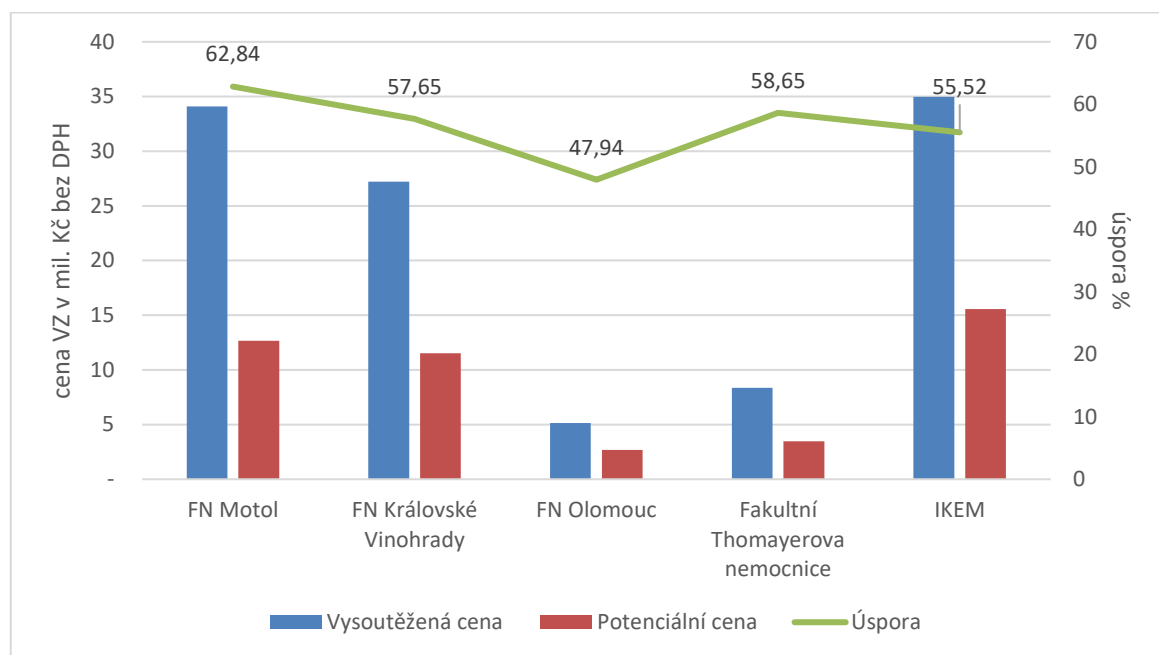
Graf č. 18 – Cena za 1 kg kyslíku v rámci vybraných veřejných zakázek

Zdroj: vlastní zpracování za základě dat z jednotlivých profilů zadavatele

Graf č. 18 znázorňuje jednotkové ceny za 1 kg kapalného kyslíku ve sledovaných nemocnicích. Zdaleka nejlevnější je FN Na Bulovce, která platí 5,05 Kč bez DPH za kg. Další v pořadí je FN Olomouc s cenou o 92 % vyšší než FN Na Bulovce. Nejdražší cenu vysoutěžila FN Motol, která zároveň vyhlásila zakázku ze všech nejdříve, již v roce 2015. Vliv na cenu může mít opět výše předpokládané hodnoty, FN Na Bulovce stanovila jako maximálně přípustnou cenu 5,08 Kč bez DPH, IKEM zase 11,57 Kč bez DPH a vzhledem k tomu, že ani jeden zadavatel nesoutěžil zakázku v e-aukci, tak se nedalo očekávat nějaké významné snížení předpokládané hodnoty. Když se ještě vrátíme na začátek této kapitoly, kde se píše o denní spotřebě ve FNKV, tak v přepočtu na cenu nyní FNKV platí za kapalný kyslík denně až 59 650 Kč bez DPH, oproti předpandemické situaci, kdy byla denní spotřeba 17 895 Kč bez DPH.

Graf č. 19 – Potenciální úspora při snížení jednotkové ceny na nejnižší vysoutěženou

Zdroj: vlastní zpracování za základě dat z jednotlivých profilů zadavatele

Graf č. 19 ukazuje potenciální úsporu, pokud by se všechny analyzované zakázky na dodávky kyslíku vysoutěžily za nejnižší cenu 5,05 Kč bez DPH, kterou vysoutěžila FN Na Bulovce. Nejvíce by ušetřila FN Motol, přes 62 % a celkový průměr úspory jednotlivých nemocnic by byl 56,52 %. Je nutné dodat, že v sloupcích v grafu znázorňují vysoutěženou a potenciální cenu za celou dobu trvání smlouvy.

Jednotlivé i celkové úspory v korunách jsou vidět v tabulce č. 11 níže. Tím že by jeden centrální zadavatel zadal zakázku na dodávky kyslíku s předpokládanou hodnotou lehce přes

5 Kč bez DPH za kg a zahrnul by do této zakázky všech 6 nemocnic, mohlo by dojít k úspoře 63 885 844,60 Kč bez DPH.

Tabulka č. 11 – Potenciální úspora při centrálním zadání veřejných zakázek

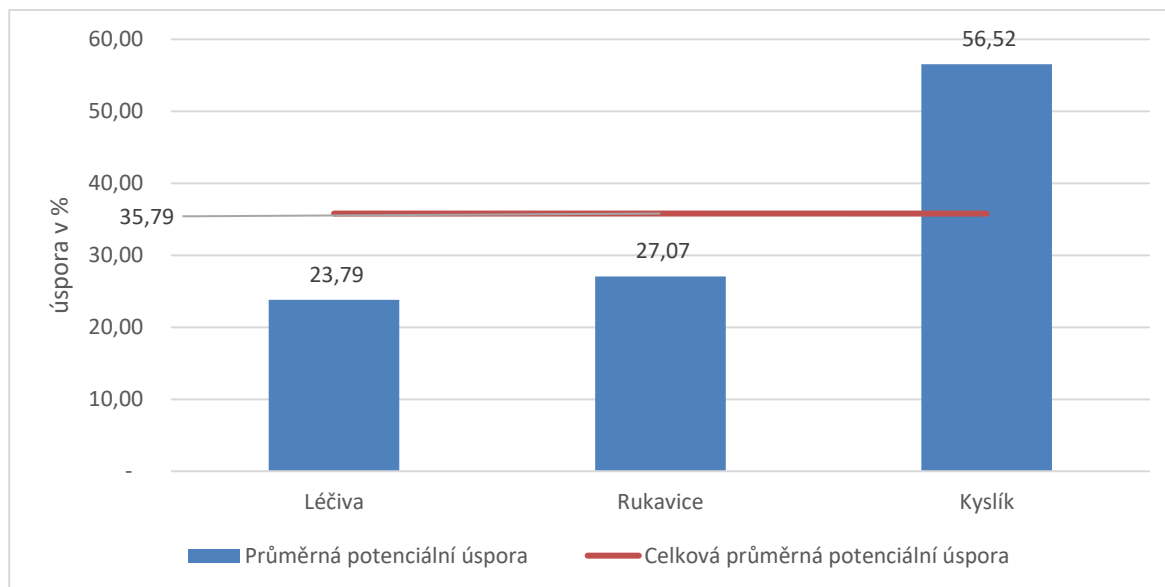
Název zadavatele	Úspora v Kč bez DPH
FN Motol	21 428 000,00
FN Královské Vinohrady	15 680 000,00
FN Olomouc	2 462 844,60
Fakultní Thomayerova nemocnice	4 902 000,00
IKEM	19 413 000,00
Celkem	63 885 844,60

Zdroj: vlastní zpracování za základě dat z jednotlivých profilů zadavatele

4.2.4 Celková potenciální úspora

Potenciální úspora vznikne rozdílem mezi skutečně vysoutěženou cenou za jednotku a nejnižší vysoutěženou cenou za jednotku u stejného předmětu plnění na trhu. Pokud sečteme jednotlivé průměrné potenciální úspory u analyzovaných léčiv, rukavic a dodávek kyslíku a aplikujeme je na celkové náklady těchto komodit v nemocnicích, tak zjistíme, že potenciál snížit tyto náklady je dosti značný.

Graf č. 20 – Průměrné potenciální úspory v jednotlivých oblastech analýzy

Zdroj: vlastní zpracování za základě dat z jednotlivých profilů zadavatele

Jak vidíme v grafu č. 20, tak na základě provedených analýz v předchozích kapitolách, je nejvyšší průměrná potenciální úspora, s 56,52 %, u zakázek na dodávky kyslíku, následují zakázky na rukavice, u který je průměrná potenciální úspora 27,07 % a konečně zakázky na dodávky léčiv s průměrem 23,79 %. Celkově byla provedena analýza 30 veřejných zakázek

u 12 různých zadavatelů z řad nemocnic, a díky této analýze byla zjištěna celková průměrná potenciální úspora 35,79 %.

Náklady na léčiva a zdravotnický materiál, kam fakticky spadají veřejné zakázky na dodávky léčiv, rukavic a kyslíku, byly za rok 2018 dohromady 40,59 mld. Kč. Když si tedy vypočteme možnou úsporu 35,79 % z těchto nákladů, dojdeme k potenciální úspoře 14,53 mld. Kč v cenách roku 2018. Za roky 2019 a 2020 ještě oficiální ekonomické statistiky nemocnic nemáme, ovšem dá se očekávat pokračování v růstu nákladů nemocnic, který byl do roku 2018 průměrně 6,6 %, což znamená, že potenciální úspora v dalších letech může být vyšší než zmiňovaných 14,53 mld. Kč. Tyto náklady samozřejmě netvoří jen nákupy skrze veřejné zakázky, respektive zadávací řízení, ale co není může být. Nic nebrání tomu, aby se většina léčiv, zdravotnického materiálu a medicínálních plynů soutěžila v rámci několika větších zakázek.

5 Výsledky a návrh strategie

Praktická část diplomové práce byla zaměřena na veřejné zakázky ve zdravotnictví. Nejprve byla oblast VZ ve zdravotnictví konfrontována s celým segmentem veřejných zakázek v ČR, poté proběhla analýza vývoje VZ jen ve zdravotnictví. Následně došlo k analyzování veřejných zakázek na konkrétní předměty plnění, které byly rozděleny do třech oblastí na léčiva, zdravotnický materiál a medicínální plyny. A na závěr došlo k analýze potenciální úspory v nákladech na nákupy léčiv a zdravotnického materiálu. Celkově došlo k analýze 30 veřejných zakázek u 12 různých zadavatelů. Výsledky z těchto analýz jsou shrnuty v kapitole 5.1 a následně je v kapitole 5.2 popsán návrh strategie rozvoje zadávání veřejných zakázek ve zdravotnictví.

5.1 Výsledky

Analýza veřejných zakázek ve zdravotnictví

Bylo zjištěno, že podíl veřejných zakázek ve zdravotnictví na celkový trh VZ je průměrně za posledních šest let 6,9 %, přičemž tento podíl má poslední čtyři roky pouze rostoucí tendenci. Za rok 2020 vystoupal až na 9,3 %. Ovšem neroste pouze podíl na celkovém trhu VZ, ale každým rokem, již od roku 2015, rostou také finanční objemy zadaných VZ ve zdravotnictví. V posledním sledovaném roce 2020 činil celkový objem veřejných zakázek ve zdravotnictví 35,32 mld. Kč bez DPH. Tím se jen dokazuje, že zadavatelé ve zdravotnictví mají čím dál tím větší vliv na trh veřejných zakázek, a to nejen těch přímo souvisejících se zdravotní péčí.

Pokud půjdeme ještě hlouběji do této analýzy, pak zjistíme, že se 12 vybraných zadavatelů v této práci podílí na zakázkách ve zdravotnictví z 54,7 % a u přímo řízených organizací Ministerstva zdravotnictví je to dokonce 74,2 %. Toto tedy zase dokazuje fakt, že Ministerstvo zdravotnictví, i skrze přímo řízené organizace, má značný vliv na zadávání veřejných zakázek v segmentu zdravotnictví.

V poslední části této analýzy bylo popsáno, kde nemocnice zveřejňují své zakázky, respektive kde se nachází jejich profil zadavatele. Z 12 vybraných používá hned 9 profil na Tender Areně, jen 2 v NEN a poslední v E-ZAK. Ukázalo to tak na menší roztržitost a těžší vyhledávání zakázek napříč nemocnicemi.

Analýza léčiv

Nejprve bylo analýzou léčiv zjištěno, že se léčiva podílejí na celkových nákladech nemocnic průměrně 15 procenty a v roce 2018 činily pouze náklady na léčiva 25,97 mld. Kč. Následně byly analyzovány veřejné zakázky na dodávky účinných látek v nemocnicích. Byly vybrány tři konkrétní účinné látky, na kterých byla provedena analýza zadávání a celkové soutěže veřejných zakázek v šesti vybraných nemocnicích.

Analýza první účinné látky Alteplasy mimo jiné naznačila, že existují takové druhy látek, které jsou poměrně cenově stabilní a nereagují na různé druhy a režimy zadávacího řízení, ani na způsob výběru dodavatele či poptávané množství. Cena za jednotku této účinné látky v čase lineárně rostla, nehledě na faktory výše zmíněné. Jednotliví zadavatelé použili různé druhy režimu VZ, 3x byl použit nadlimitní, 2x VZMR a jednou podlimitní režim. Také ve způsobu výběru a hodnocení byli různorodí, 2x se hodnotilo pomocí elektronické aukce, 1x pomocí DNS a 3x na základě nabídek tzv. „od stolu“. A přesto se cena výrazně neodchýlila od svého trendu. Nutné je ale podotknout, že takových látek je minimum, naopak více je takových, které jsou citlivější na způsob zadání veřejné zakázky.

U Alteplasy byly také shledány dvě nevyhovující části zadávacího procesu. První nevyhovující částí byl způsob podání nabídek. VFN v Praze zvolila podání nabídek zasláním poštou či předání osobně. Tento způsob je administrativně i finančně náročnější než například elektronické podání, a navíc odporuje snaze o elektronizaci veřejné správy. Fakultní Thomayerova nemocnice zase požadovala zaslání nabídky na email, což může být také administrativně náročnější, také potenciálně nebezpečné při úniku informací nebo může být soubor s nabídkou větší než jaký lze z emailu odeslat. Druhou nevyhovující částí je nemožnost podat nabídku pouze na jednu položku předmětu plnění, když se soutěží dvě. Zadavatelé požadovali podání nabídky na obě položky dohromady. Všechny tyto výše zmíněné případy mohly odradit nebo dokonce zamezit přístupu některých potenciálních účastníků zadávacího řízení.

Analýza druhé účinné látky Dexmedetomidine oproti Alteplase ukázala, že ceny účinných látek mohou být v různých nemocnicích velice rozdílné, a že je to částečně ovlivněno způsobem zadání veřejné zakázky. Například bylo prokázáno, že výše předpokládané hodnoty má vliv na výslednou cenu. Čím vyšší předpokládanou hodnotu převedenou na jednotku zadavatelé stanovili, tím vyšší jednotkovou cenu následně vysoutěžili. Rozdíl mezi

nejvyšší a nejnižší vysoutěženou cenou byl u této látky závratných 442 %. Celkově bylo spočítáno, že kdyby nemocnice vysoutěžily tuto účinnou látku za cenu, která odpovídá té nejnižší, tak by za celou dobu trvání smluv dohromady mohly ušetřit přes 7,4 mil. Kč bez DPH, což je úspora přes 70 % z původní ceny.

Také u látky Dexmedetomidine byly zaznamenány určité problémy v procesu zadávání, zde ale jde o daleko závažnější pochybení. FN Plzeň mimo jiné poptávala v rámci zkoumané zakázky v předmětu plnění konkrétní názvy komerčních přípravků a porušila tím zásadu zákazu diskriminace, a tím pádem porušila i ZZVZ. Zamezila totiž možnosti dodavatelů zvolit jiný přípravek se stejnou účinnou látkou, ve stejné formě a se stejným léčivým účinkem jako poptávaný.

Poslední účinnou látkou Pantoprazol byl mimo jiné zkoumán vztah mezi poptávaným množstvím jednotek v zadávací dokumentaci a výslednou cenou za jednotku. Výsledkem bylo zjištění, že čím větší množství nemocnice poptávali, tím nižší cenu za jednotku vysoutěžili. I zde bylo poukázáno na značné rozdíly ve vysoutěžených cenách mezi nemocnicemi, a to i přesto, že byla smlouva podepsána se stejným dodavatelem v rozmezí několika dnů, maximálně týdnů. Dodavatele totiž ve stanovení cen ovlivňuje také faktor zadavatele, kdo zakázku vyhlašuje, jaký má rating, tedy například jestli včas platí za své závazky. Také zde byla vypočítána potenciální úspora v případě vysoutěžení účinné látky za nejnižší cenu na trhu, která činila průměrně 7,18 %. Nakonec byl potvrzen vztah mezi předpokládanou hodnotou a výslednou cenou, kdy vyšší předpokládaná hodnota opět znamenala vyšší vysoutěženou výslednou cenu.

Analýza zdravotnického materiálu a prostředků

Analýza poukázala na fakt, že se zdravotnický materiál a prostředky podílí na celkových nákladech nemocnic ze zhruba 11,8 %, a jsou tak třetí největší nákladovou položkou nemocnic. Pro analýzu konkrétního předmětu plnění byly vybrány dodávky vyšetřovacích rukavic, které jsou objemově jedny z největších položek ze zdravotnického materiálu.

Analýzou veřejných zakázek na dodávky vyšetřovacích nitrilových rukavic bylo mimo jiné zjišťováno, čím se liší od dodávek léčiv. Výsledkem nebyl rozdíl mezi rozložením cen na trhu, i zde byly ceny za jednotku u jednotlivých nemocnic poměrně odlišné. Veřejné zakázky na rukavice se lišily ve škále nastavených hodnotících kritérií. Rukavice totiž na rozdíl od léčiv lze objektivně hodnotit na základě technického provedení. Pět ze šesti analyzovaných

zadavatelů použilo k hodnocení kombinaci kritérií cena + kvalita. V kvalitativních kritériích zkoumali především vlastnosti rukavic, jako jsou: rezistence proti proniknutí virů a proti protržení nebo uživatelský komfort. FN Olomouc zvolila ještě jiný druh kvalitativního kritéria, kdy využila zásady sociálně odpovědného zadávání, která je od počátku roku 2020 součástí ZZVZ. Konkrétně se jednalo o zvýhodnění toho zadavatele, který zaměstnával více než 50 % ze všech zaměstnanců zdravotně postiženými osobami.

Analýzou se také srovnávaly ceny rukavic před pandemií a během pandemie covid-19. Bylo vypočteno, že průměrně stála nitrilová vyšetřovací rukavice před pandemií 0,62 Kč bez DPH a během ní vystoupala průměrně až na 3,21 Kč bez DPH, což je navýšení o 417 %. Spousta nemocnic nebyla na tuto situaci připravena a dále se snažila soutěžit zakázky na rukavice za původní ceny před pandemií. To mělo za následek rušení zadávacího řízení, především z důvodů vysoké nabídkové ceny ze strany dodavatelů nebo se do zadávacího řízení, s tak nízkou cenou, nikdo ani nepřihlásil. Konečným důsledkem je situace, kdy některé nemocnice neuzavřeli s nikým smlouvu a zatím pouze objednávají nejnutnější množství, a čekají tak na vývoj trhu rukavic.

Analýza medicínálních plynů

Z medicínálních plynů byl pro analýzu vybrán konkrétně kapalným kyslík medicínální. Analýzou bylo zjištěno, že jednotkové ceny kyslíku jsou opět napříč nemocnicemi dosti diferencované. Rozdíl mezi nejnižší a nejvyšší jednotkovou cenou je 169 %. A opět, kdyby každá nemocnice vysoutěžila veřejnou zakázku za nejnižší cenu, kterou má FN Na Bulovce, pak by došlo k průměrné úspoře 56,52 %, respektive přes 63 mil. Kč bez DPH. V rámci této analýzy byla také popsána situace ve FNKV, kde se denní spotřeba kyslíku zvýšila, oproti době před pandemií, o více než trojnásobek a podobné navýšení se dá očekávat ve většině nemocnic s covid pacienty. Z toho vyplývá, že nyní by potenciální úspora výše zmíněná, mnohonásobně narůstala.

Celková potenciální úspora

Po přečtení řádků o výsledcích jednotlivých analýz je jednoznačné, že potenciál na snížení celkových nákladů je velký. V rámci analýzy bylo vypočteno, že napříč zkoumanými oblastmi je potenciál úspory 35,79 %, což znamená zhruba 14,5 mld. Kč úsporu v celkových nákladech nemocnic v cenách roku 2018.

5.2 Návrh strategie

Na základě výsledků provedených analýz, především zjištění velkých rozdílů v jednotkových cenách napříč nemocnicemi, a s tím spojené potenciální celkové úspory v nákladech nemocnic, je navržena tato strategie v zadávání veřejných zakázek v nemocnicích. Návrh strategie je rozdělen do pěti hlavních bodů, které jsou blíže specifikovány v následujících řádcích. Jednotlivé body se mohou časově prolínat.

1. Vytvoření centrálního zadavatele

Základní myšlenkou tohoto návrhu je vytvoření centrálního zadavatele, který by soutěžil vybrané druhy léčiv, zdravotnického materiálu a medicínálních plynů pro všechny nemocnice dohromady. Mělo by se tak zamezit velkým rozdílům v jednotkových cenách mezi nemocnicemi, které jsou dnes naprosto běžné. Jak z provedené analýzy vyplývá, tak existuje určitá závislost mezi objemem poptávaného množství a výslednou vysoutěženou cenou. Čím větší objem jednotek zadavatel poptával, tím nižší výslednou cenu vysoutěžil. Což je také základní premisa pro tvorbu centrálního zadavatele, budou poptávány součtové objemy za několik nemocnic. Tímto krokem dojde rovněž ke smazání rozdílů v ratingu určitých nemocnic, který měl taktéž vliv na vysoutěženou cenu, jelikož bude pouze jediný zadavatel, který bude ručit za své závazky vůči dodavatelům. Tento jediný zadavatel by rovněž právně odpovídal za zadávání jednotlivých veřejných zakázek, nesl by plnou odpovědnost.

Centrálním zadavatelem by se mělo stát Ministerstvo zdravotnictví, jelikož má přímý vliv na své přímo řízené organizace, které tvoří více než 70 % všech veřejných zakázek zadaných ve zdravotnictví. Těmto organizacím může ministerstvo přikázat, aby určité nákupy prováděly pouze přes něj. Ostatním nemocnicím, které spadají pod jiné zřizovatele, MZ nic takového přikázat nemůže, ovšem samy tyto nemocnice by se mohly ke každé jednotlivé zakázce připojit a soutěžit ji skrze ministerstvo, bylo by to pouze na nich. Principy takového počínání jsou vcelku jednoduché – v první řadě ulevit již tak přetíženým nemocnicím, které se budou moci plně soustředit na zdravotní péči, a v druhé řadě také zlevnit a sjednotit zadávání veřejných zakázek ve zdravotnictví napříč republikou.

Pro úspěšné provozování centrálního zadavatele, by se mělo na MZ vytvořit speciální oddělení či odbor, který by odpovídal za veškeré procesy spojené se zadáváním VZ, komunikací s nemocnicemi nebo dodavateli. Muselo by se jednat o pracovníky se

zkušenostmi ze zadávání VZ ve zdravotnictví, odborníky na oblast léčiv, zdravotnického materiálu i medicínálních plynů. Dále by bylo potřebné stanovit odpovědné osoby v každé nemocnici, včetně jejich zástupců, které by komunikovaly s MZ, a především by na počátku pomáhaly s tvorbou celého systému centrálního zadávání.

2. Novela zákona č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek

V ZZVZ pojednává o centrálním zadavateli § 9, v němž se píše, že „*Okruh zadavatelů, pro které je centralizované zadávání prováděno, musí být vymezen v zadávací dokumentaci*“.

Pro efektivnější zadávání veřejných zakázek bude nutná úprava tohoto paragrafu, a to především výše citované věty. Cílem je, aby mohli i po uzavření rámcové dohody přistupovat další zadavatelé k této dohodě a objednávat předmětné plnění. Oprava této věty by mohla vypadat takto: „*V zadávací dokumentaci musí být vymezen pouze centrální zadavatel; okruh ostatních zadavatelů, pro které je centralizované zadávání prováděno, bude připojen v příloze zadávací dokumentace, přičemž tento okruh může být rozšířen, a to i po ukončení zadávacího řízení a uzavření smlouvy s dodavatelem, ovšem pouze po předchozí domluvě mezi centrálním zadavatelem a dodavatelem předmětné veřejné zakázky.*“

3. Provedení průzkumu trhu

Ministerstvo zdravotnictví, jako centrální zadavatel, přikáže všem přímo řízeným organizacím a zároveň požádá i všechny ostatní nemocnice o zaslání seznamů léčiv, zdravotnického materiálu a medicínálních plynů s údaji o jednotkové ceně, spotřebě v počtu jednotek za rok, názvu dodavatele, datumu uzavření a době trvání smlouvy, pokud mají rámcovou smlouvu s někým uzavřenu, pokud daný předmět nakupují pouze na základě objednávek, tak od koho.

Na základě toho průzkumu by vytvořené oddělení na MZ ve spolupráci s odpovědnými osobami v nemocnicích vybrali jednotlivé druhy účinných látek, zdravotnického materiálu a medicínálních plynů, které jsou vhodné pro centrální nákup.

4. Vytvoření softwaru

Pro samotné zadávání veřejných zakázek se vytvoří zcela nový software, který bude fungovat jako profil zadavatele, modul pro elektronické aukce, objednávkový systém a statistický modul.

Profil zadavatele

Na tomto místě bude centrální zadavatel soutěžit všechny veřejné zakázky, jak pro centrální nákup, tak pro sebe. Bude zde přesně určeno, které všechny dokumenty musí být před i po ukončení zadávacího řízení zveřejněny. V analýze bylo například zjištěno, že zadavatelé občas zapomenou zveřejnit písemnou zprávu zadavatele o výsledku řízení nebo smlouvu uzavřenou s vítězným dodavatelem. Stejná pravidla by platila pro všechny typy a režimy VZ, tedy i u zakázek v režimu VZMR, by byla povinnost zveřejnit všechny dokumenty. Ovšem nepředpokládá se, že v objemu všech nemocnic, by se nějaká zakázka v režimu VZRM vůbec vyhlašovala.

Zjednodušeně řečeno by se především jednalo o zveřejňování těchto dokumentů: Výzva k podání nabídek/zadávací dokumentace, technická specifikace, přílohy pro správné podání nabídek, a po vysoutěžení pak výsledek veřejné zakázky a uzavřenou smlouvu.

Modul pro elektronické aukce

Tento modul by sloužil k soutěži a hodnocení veřejných zakázek, u kterých by byla zvolena jako nejvhodnější varianta e-aukce. Z „profilu zadavatele“ by se vždy automaticky nahrály údaje o zakázce i jednotlivých nabídkách. Následně by došlo také automaticky k oslovení účastníků zadávacího řízení v určitý termín by proběhla aukce. Po ukončení aukce by došlo k vygenerování protokolu o aukci a obě strany by zde rovnou mohly podepsat smlouvu. Modul e-aukce by automaticky zohlednil režim VZ a přizpůsobil tomu aukční místnost.

Objednávkový systém

Tento systém by se dále dělil na dva moduly. Modul „nemocnice“ a modul „dodavatel“.

Modul „nemocnice“ by sloužil všem nemocnicím pro objednání konkrétního množství a připojení do připravované zakázky či již vysoutěžené. Prakticky by tedy šlo o dva druhy akcí, nemocnice by se buď připojily do přípravy veřejné zakázky a součástí dokumentace by bylo i jejich poptávané plnění nebo by potřebovaly předmět, který je již vysoutěžen, v takovém případě by vyplnily objednávku, centrální zadavatel by požádal dodavatele o schválení navýšení počtu účastníků, a po tomto schválení by se vyplněná objednávka automaticky odeslala přímo dodavateli. Následně vždy, když nemocnice, která je již součástí vysoutěžené zakázky, bude potřebovat objednat určité zboží, pouze vyplní objednávku, která se automaticky odešle dodavateli ke schválení a zpracování.

Modul „dodavatel“ by sloužil, jak již napovídá název, dodavatelům, kteří zvítězili v jedné či více veřejných zakázkách. Dodavatel by zde schvaloval navyšování počtu účastníků konkrétní zakázky, a především objednávky ze stran nemocnic.

Nad oběma moduly by měl dohled centrální zadavatel, tedy ministerstvo.

Statistický modul

Ten by sloužil celé veřejnosti pro vyhledávání konkrétních zakázek, stejně jako pro souhrny z určitých oblastí zakázek. Byl by provázán se všemi moduly a součástí celého softwaru. Lidé by si mohli prohlédnout konkrétní zakázku se všemi dokumenty včetně výsledku a smlouvy. Také by fungovalo parametrické vyhledávání a generování sestava, například by šla vygenerovat sestava nákupu léčiv za rok 2020 a to i u konkrétního zadavatele (nemocnice). Vždy by v takové sestavě byla, kromě spousty dalších parametrů, vidět i jednotková cena, která je v systému, tak jak je nastaven dnes, často začerněna z důvodu obchodního tajemství.

5. Nastavení základních pravidel pro zadávání VZ

Pro všechny veřejné zakázky by měla platit stejná pravidla, kromě již zmíněných v modulu „Profil zadavatele“ nového softwaru, by tato pravidla mohla vypadat následovně:

- a) **elektronické podání nabídky** – jediný možný způsob podání nabídky by byl elektronicky na profil zadavatele (je to administrativně nejméně náročné)
- b) **elektronické aukce** – maximální využití e-aukcí ve všech typech zakázek, kde je to možné (jednoduchý a efektivní způsob soutěže, u kterého je předpoklad velké úspory)
- c) **identifikovatelný název nebo klíčová slova** – pokud je to možné, tak do názvu zakázky vepsat název samotné účinné látky nebo materiálu a zároveň vypsát do odpovídajících kolonek klíčová slova, která budou součástí profilu zadavatele (velice zjednoduší vyhledávání)
- d) **vyplňovat CPV kódy** – podle těchto kódů se dá nejlépe vyhledat určitá kategorie VZ, ovšem v tuto chvíli na profilech jako je Tender Arena zadavatelé často na vyplnění kódu zapomenou

- e) **možnost podání nabídky jen na jednu položku** – pokud se soutěží více položek v jedné zakázce, tak umožnit účastníkovi podat nabídku jen na jednu položku, tím se zvyšuje okruh potenciálních dodavatelů a může se tak snížit výsledná cena
- f) **soutěžit účinné látky - ne názvy komerčních přípravků** – ve většině případů je popsání předmětu plnění pomocí názvu konkrétního komerčního přípravku protizákonné a v rozporu se zásadou zákazu diskriminace, také může zmenšit okruh účastníků v zadávacím řízení.
- g) **průzkum trhu** – pokud dochází k přípravě veřejné zakázky, která ještě nebyla zadavatelem soutěžena nebo byla soutěžena historicky před více lety, je vždy potřeba provést průzkum trhu, případně oslovit v rámci předběžných tržních konzultací některého z dodavatelů, aby byla zjištěna aktuální jednotková cena na trhu
- h) **sociálně a environmentálně odpovědné zadávání** – pokud je to jen trochu možné a nezvýší to příliš cenu, je žádoucí postupovat dle zásady sociálně environmentální odpovědnosti a držet se jí při výběru dodavatele i předmětu plnění.

Tato pravidla jsou využitelná i mimo tuto strategii. Tedy pro všechny nemocnice, které si nyní zadávají veřejné zakázky samy.

6 Závěr

Hlavním cílem této diplomové práce bylo vytvoření návrhu strategie rozvoje zadávání veřejných zakázek ve zdravotnictví. Aby mohlo vůbec dojít k tvorbě této strategie, musely být v teoretické části práce nejdříve představeny základní pojmy a procesy spojené s veřejnými zakázkami a následně v praktické části provedena analýza veřejných zakázek ve zdravotnictví.

V analýze VZ ve zdravotnictví bylo nejprve zjištěno, že význam zdravotnictví v oblasti zadávání veřejných zakázek má v posledních letech vzrůstající tendenci, kdy v roce 2020 dosahovaly zakázky ve zdravotnictví 9,3 % z celkového trhu VZ, přičemž se na tom nejvíce podílely přímo řízené organizace Ministerstva zdravotnictví. Následně byla analýza zúžena na 12 vybraných zadavatelů z řad nemocnic, v rámci kterých bylo zkoumáno celkově 30 veřejných zakázek rozdělených do 3 oblastí. Ty oblasti byly – léčiva, zdravotnický materiál a medicínální plyny. V každé oblasti byl vybrán konkrétní předmět plnění a veřejné zakázky, respektive nemocnice, které tento předmět soutěžily. Veřejné zakázky byly mezi sebou porovnávány v několika základních parametrech v procesu zadávání s důrazem na konečný výsledek, tj. vysoutěženou jednotkovou cenu.

Z výsledků provedených analýz jsou zřejmá čtyři zásadní zjištění. Prvním je, že většina nemocnic využívá takový druh soutěže, kdy se nevědomky může připravit o potenciální účastníky zadávacího řízení, a snížit si tím šance na výhodněji vysoutěženou zakázku. Příkladem je nemožnost podat nabídku jen na jednu položku v zakázce při soutěžení více položek dohromady. Druhým zásadním zjištěním je fakt, že výsledná cena za jednotku přímo nebo částečně závisí na poptávaném množství jednotek, tedy že čím větší množství jednotek nemocnice poptává, tím menší je výsledná vysoutěžená cena za jednotku. Třetí zjištění spočívá ve velkých rozdílech v jednotkových cenách mezi jednotlivými nemocnicemi. Například účinnou látku Dexmedetomidine vysoutěžila, v přepočtu na jednotkovou cenu, FN Motol o 442 % levněji než IKEM. A konečně čtvrté zjištění je, že právě díky velkým rozdílům v jednotkových cenách existuje velká potenciální úspora, ke které by mohlo dojít, pokud by všechny nemocnice vysoutěžily předmětné plnění za stejnou jednotkovou cenu, respektive za tu nejnižší, která je již na trhu vysoutěžena. Dokonce bylo zjištěno, že průměrná potenciální úspora činí 35,79 %, což by znamenalo snížení celkových nákladů nemocnic o 14,5 mld. Kč.

Snahou navržené strategie je tedy především využití potenciální úspory a sjednocení pravidel zadávání a druhů soutěže veřejných zakázek ve zdravotnictví. Toto vše by měl splňovat statut centrálního zadavatele, který by byl vytvořen pro segment zdravotnictví. Tento centrální zadavatel by soutěžil vybrané druhy léčiv, zdravotnického materiálu a medicijních plynů pro všechny nemocnice dohromady. Mělo by se tak zamezit velkým rozdílům v jednotkových cenách mezi nemocnicemi a zároveň se sjednotí pravidla v zadávání, jelikož bude soutěžit jediný zadavatel. Návrh strategie počítá, že by se centrálním zadavatelem stalo Ministerstvo zdravotnictví, jelikož má přímý vliv na své přímo řízené organizace, které tvoří více než 70 % všech veřejných zakázek zadaných ve zdravotnictví, s tím, že ostatní nemocnice by se k centrálně zadaným zakázkám mohly také přidat. Kromě celkové úspory nákladů je další princip zřízení centrálního zadavatele, a to přímo na Ministerstvu zdravotnictví, vcelku jednoduchý – je důležité ulevit již tak přetíženým nemocnicím, které se budou moci plně soustředit na zdravotní péči.

Návrh strategie počítá i s dalšími body, které by bylo vhodné udělat, a které by napomohly efektivnějšímu a transparentnějšímu zadávání veřejných zakázek ve zdravotnictví. Po vytvoření centrálního zadavatele je dalším bodem novela zákona č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek, kde by došlo k takové úpravě, aby se mohly nemocnice, i po vysoutěžení zakázky a uzavření rámcové smlouvy, k této smlouvě ještě přidat ex-post. Dalším důležitým bodem je průzkum trhu a určení vybraných komodit, které se budou centrálně soutěžit. A posledním bodem je vytvoření softwaru, který by v sobě ukrýval jednak profil zadavatele pro centrální zadávání, dále modul elektronické aukce, kde by se hodnotily jednotlivé zakázky, objednávkový systém pro zadávání objednávek ze strany nemocnic a statistický modul pro informování široké veřejnosti.

7 Seznam použitých zdrojů

ARROWSMITH, Sue, 2014. *The law of public and utilities procurement: regulation in the EU and UK*. 3rd ed. London: Sweet & Maxwell. 1449 p. ISBN 978-0-421-96690-1.

BALÝOVÁ, Lucie, 2020. *Veřejné zakázky. 2. vydání*. Praha: C.H. Beck. 175 s. ISBN 978-80-7400-805-4.

BOGOJEVIĆ, Sanja, Xavier GROUSSOT a Jörgen HETTNE, et al. *Discretion in EU public procurement law*. Oxford: Hart Publishing, 2019. Studies of the Oxford Institute of European and Comparative Law. ISBN 978-1-5099-1948-2.

CARANTA, Roberto, EDELSTAM, Gunilla, TRYBUS, Martin, 2013. *EU Public Contract Law: Public Procurement and Beyond*. [online]. Bruylant. 1011 p. [cit. 2021-02-22]. ISBN 9782802741671. Dostupné z: <https://search.proquest.com/docview/2134232490/bookReader?accountid=26997>

ČTK (Česká tisková kancelář), 2021. *Deloitte: HDP ČR po propadu o sedm procent letos stoupne o 2,8 %*. [online]. 16. ledna 2021 [cit. 2021-02-28]. Dostupné z: <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/deloitte-hdp-cr-po-propadu-o-sedm-procent-letos-stoupne-o-2-8-/1983218>

Deník veřejné správy, 2020. *MPSV poskytne zadavatelům maximální podporu při implementaci nové zákonné povinnosti odpovědného veřejného zadávání*. [online]. 7. prosince 2020. [cit. 2021-01-08]. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6805311>.

DOLEČEK, Marek, 2020. *Veřejné zakázky*. [online]. 28. září 2020. [cit. 2020-11-19]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/navody/verejne-zakazky-ppbi/6/>

DVOŘÁK, David, a kolektiv, 2017. *Zákon o zadávání veřejných zakázek: komentář*. Praha: C. H. Beck. 1320 s. ISBN 978-80-7400-651-7.

GALÁŘ, Jan, 2019. *Limity povinnosti zadavatele k prodloužení lhůty pro podání nabídek dle ZZVZ*. [online]. 20. března 2019. [cit. 2021-02-10]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/limity-povinnosti-zadavatele-k-prodlouzeni-lhuty-pro-podani-nabidek-dle-zzvz-109030.html?mail>

GRAELLS, Albert Sánchez, 2011. *Public Procurement and the EU Competition Rules*. Oxford: Hart Publishing, 480 p. ISBN 978-1-8494-6066-8.

HALONEN, Kirsi-Maria, CARANTA Roberto, GRAELLS, Albert Sánchez, 2019. *Transparency in EU procurements: Disclosure within public procurement and during contract execution*. Northampton: Edward Elgar Publishing. 352 p. ISBN 978-1-78897-567-4.

Havel & Partners, 2020. *Nová pravidla odpovědného zadávání od 01. 01. 2021*, [online]. 17. prosince 2020 [cit. 2021-01-08]. Dostupné z: <https://www.havelpartners.cz/nova-pravidla-odpovedneho-zadavani-od-1-1-2021/>

JURČÍK, Radek, 2011. *Zákon o veřejných zakázkách: komentář*. Praha: C.H. Beck. 700 s. ISBN 978-80-7400-329-5.

KAMENÍK, Martin, PLHOŇ, Tomáš, ŠANC, Filip, 2012. *More than public procurement act: economy, transparency and accountability in public purchases*. Oživení, o.s.. 69 s. ISBN: 978-80-904829-4-4.

KOUŘILOVÁ, Klára, 2017. *K zásadě přiměřenosti při postupu zadavatele v zadávacím řízení* [online]. 04. dubna 2017 [cit. 2021-01-08]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/k-zasadeprimerenosti-pri-postupu-zadavatele-v-zadavacim-rizeni-105563.html>

KRČ, Robert, 2018. *Přezkum veřejných zakázek*. Praha: C.H. Beck. 160 s. ISBN 978-80-7400-694-4.

KRČ, Robert, DOVOLIL Petr, 2017. *Jak uspět při výběrovém řízení podle nového zákona o zadávání veřejných zakázek*. Praha: Leges. 207 s. ISBN 978-80-7502-182-3.

LARIONOVA, Alena, 2018. *Vliv na výběr dodavatele neboli skryté 3E v zákoně o zadávání veřejných zakázek* [online]. 14. listopadu 2018 [cit. 2021-01-15]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/vliv-na-vyber-dodavatele-neboliskryte-3e-v-zakone-o-zadavani-verejnych-zakazek-108377.html>

MAAYTOVÁ, Alena, OCHRANA, František, PAVEL, Jan, a kolektiv, 2015. *Veřejné finance v teorii a praxi*. Praha: Grada Publishing, a.s. 208 s. ISBN 978-80-247-9949-0.

MACEK, Ivo, a kolektiv, 2017. *Zákon o zadávání veřejných zakázek: praktický komentář s judikaturou*. Praha: Leges. 848 s. ISBN 978-80-7502-171-7.

Mediatelly, 2021. *Kompletní databáze léčivých přípravků dostupných v České republice*. [online]. [cit. 2021-03-04]. Dostupné z: <https://mediatelly.co/cz/drugs>

Metodika veřejného nakupování, 2016. *Naplňování principů 3E v praxi veřejného nakupování* [online]. [cit. 2021-01-15]. Dostupné z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/SMART_Metodika_2016_Metodika-uplatnovani3E-v-praxi-Pracovni-verze.pdf.

Národní elektronický nástroj (NEN). *Elektronický nástroj pro administraci a zadávání veřejných zakázek*. Dostupné z: <https://nen.nipez.cz/>

Nařízení vlády č. 172/2016 Sb. o stanovení finančních limitů a částek pro účely zákona o zadávání veřejných zakázek. [cit. 2020-10-10]. Dostupné on-line na: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-172>.

Nařízení vlády č. 173/2016 Sb. o stanovení závazných zadávacích podmínek pro veřejné zakázky na pořízení silničních vozidel. [cit. 2020-10-10]. Dostupné on-line na: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-173>.

Nařízení vlády č. 471/2017 Sb. kterým se mění nařízení vlády č. 172/2016 Sb., o stanovení finančních limitů a částek pro účely zákona o zadávání veřejných zakázek. [cit. 2020-10-10]. Dostupné on-line na: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2017-471>.

NEMEC, Juraj, OCHRANA, František, PAVEL, Jan, ŠAGÁT, Vladimír, 2010. *Kontrola ve veřejné správě*. Praha: Wolters Kluwer. 160 s. ISBN 978-80-7357-558-8.

NOVÁK, David, 2018. *Společenská odpovědnost a veřejné zakázky*. Praha: Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR. 52 s. ISBN 978-80-7421-148-5.

OCHRANA, František, 2008. *Zadávání, hodnocení a kontrola veřejných zakázek (ekonomická analýza)*. Praha: Ekopress. 153 s. ISBN 978-80-86929-46-0.

PAVEL, Jan, 2009. *Veřejné zakázky v České republice*. Praha: Národohospodářský ústav Josefa Hlávky. 105 s. ISBN 80-86729-47-8.

PAVEL, Jan, 2013. *Veřejné zakázky a efektivnost*. Praha: Ekopress. 123 s. ISBN 978-80-87865-04-0.

PODEŠVA, Vilém, a kolektiv, 2016. *Zákon o zadávání veřejných zakázek. Zákon o registru smluv – komentář*. Praha: Wolters Kluwer. 1108 s. ISBN 978-80-7552-290-0.

POREMSKÁ, Michaela, 2013. *Elektronické zadávání veřejných zakázek*. Praha: Wolters Kluwer. 180 s. ISBN 978-80-7357-760-5.

POREMSKÁ, Michaela, 2017. *Veřejné zakázky stručně a prakticky*. Praha: Wolters Kluwer. 328 s. ISBN 978-80-7552-698-4.

Portál o veřejných zakázkách. [cit. 2021-01-25]. Dostupný z: <https://portal-vz.cz/uvod/>

Portál o veřejných zakázkách. *Národní infrastruktura pro elektronické zadávání veřejných zakázek (NIPEZ)* [online]. [cit. 2021-01-25]. Dostupné z: <https://portal-vz.cz/nipez/>

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 6. 2008, sp. zn. 1 Afs 20/2008. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 2021-02-01]. [ASPI ID: JUD133782CZ].

Státní ústav pro kontrolu léčiv, *Informace o SÚKL*. [online]. [cit. 2021-03-01]. Dostupné z: <https://www.sukl.cz/sukl/informace-o-sukl>

Tenderarena. Elektronický nástroj pro zadávání veřejných zakázek. Dostupné z: <https://tenderarena.cz>

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS), 2019. *Stručný průvodce zadavatele světem veřejných zakázek: Informační list 2/2019* [online]. 1. díl. 5. listopadu 2019. 44 s. (PDF). [cit. 2020-10-10]. Dostupné z: <https://www.uohs.cz/cs/informacni-centrum/informacni-listy.html#2019>.

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS), 2019. *Stručný průvodce zadavatele světem veřejných zakázek: Informační list 3/2019* [online]. 2. díl. 5. prosince 2019. 44 s. (PDF). [cit. 2020-10-10]. Dostupné z: <https://www.uohs.cz/cs/informacni-centrum/informacni-listy.html#2019>.

Usnesení vlády ze dne 21. června 2017 č. 467 o uložení povinnosti využívat Národní elektronický nástroj při zadávání veřejných zakázek. [cit. 2020-10-12]. Dostupné on-line na https://portal-vz.cz/wp-content/uploads/2019/06/UV-c-467_2017.pdf.

Ústav zdravotnických informací a statistiky (ÚZIS), 2017. *Ekonomické výsledky nemocnic 2016*. [online]. Ústav zdravotnických informací a statistiky. [cit. 2021-03-02]. ISBN 978-80-7472-164-9. Dostupné z: <https://www.uzis.cz/index.php?pg=vystupy--statistika-vybranych-ekonomickych-temat--ekonomicke-vysledky>

Ústav zdravotnických informací a statistiky (ÚZIS), 2018. *Ekonomické výsledky nemocnic 2017*. [online]. Ústav zdravotnických informací a statistiky. [cit. 2021-03-02]. ISSN 1213-4104 Dostupné z: <https://www.uzis.cz/index.php?pg=vystupy--statistika-vybranych-ekonomickych-temat--ekonomicke-vysledky>

Ústav zdravotnických informací a statistiky (ÚZIS), 2020. *Ekonomické výsledky nemocnic 2018*. [online]. Ústav zdravotnických informací a statistiky. [cit. 2021-03-02]. ISSN 1213-4104 Dostupné z: <https://www.uzis.cz/index.php?pg=vystupy--statistika-vybranych-ekonomickych-temat--ekonomicke-vysledky>

Vyhláška č. 168/2016 Sb. o uveřejňování formulářů pro účely zákona o zadávání veřejných zakázek a náležitostech profilu zadavatele. [cit. 2020-10-10]. Dostupné on-line na: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-168>.

Vyhláška č. 169/2016 Sb. o stanovení rozsahu dokumentace veřejné zakázky na stavební práce a soupisu stavebních prací, dodávek a služeb s výkazem výměr. [cit. 2020-10-10]. Dostupné on-line na: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-169>.

Vyhláška č. 170/2016 Sb. o stanovení paušální částky nákladů řízení o přezkoumání úkonů zadavatele při zadávání veřejných zakázek. [cit. 2020-10-10]. Dostupné on-line na: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-170>.

Vyhláška č. 171/2015 Sb. o uveřejňování vyhlášení pro účely zákona o veřejných zakázkách a náležitostech profilu zadavatele, ve znění pozdějších předpisů. [cit. 2020-10-10]. Dostupné online na: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2015-171>.

Vyhláška č. 248/2016 Sb. o náležitostech obsahu žádosti o předchozí stanovisko k uzavření smlouvy a ke změně závazku ze smlouvy podle zákona o zadávání veřejných zakázek. [cit. 2020-10-10]. Dostupné on-line na: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-248>.

Vyhláška č. 260/2016 Sb. o stanovení podrobnějších podmínek týkajících se elektronických nástrojů, elektronických úkonů při zadávání veřejných zakázek a certifikátu shody. [cit. 2020-10-10]. Dostupné on-line na: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-260>.

Vyhláška č. 405/2017 Sb. kterou se mění vyhláška č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb, ve znění vyhlášky č. 62/2013 Sb., a vyhláška č. 169/2016 Sb., o stanovení rozsahu dokumentace veřejné zakázky na stavební práce a soupisu stavebních prací, dodávek a služeb s výkazem výměr. [cit. 2020-10-10]. Dostupné on-line na: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2017-405>.

Zákon č. 110/2019 Sb. o zpracování osobních údajů. [cit. 2021-03-03]. Dostupné on-line na: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2019-110>

Zákon č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů. [cit. 2020-10-10]. Dostupné on-line na: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-134>.

Zákon č. 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů. [cit. 2020-10-10]. Dostupné on-line na: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-137>.

Zákon č. 268/2014 Sb. o zdravotnických prostředcích, ve znění pozdějších předpisů. [cit. 2020-03-10]. Dostupné on-line na: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2014-268#cast1>

Zákon č. 320/2001 Sb. o finanční kontrole, ve znění pozdějších předpisů. [cit. 2020-10-12]. Dostupné on-line na: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-320>.

Zákon č. 340/2015 Sb., o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, ve znění pozdějších předpisů, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv. [cit. 2021-01-10]. Dostupné on-line na: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2015-340>.

Zákon č. 378/2007 Sb. o léčivech a o změnách některých souvisejících zákonů. [cit. 2021-02-25]. Dostupné on-line na: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2007-378#cast1>

ZÁRYBNICKÝ, Lukáš, 2017. *Předběžná tržní konzultace dle nového zákona o zadávání veřejných zakázek* [online]. 31. května 2017. [cit. 2021-01-16]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/predbezna-trzni-konzultace-dle-noveho-zakona-o-zadavani-verejnych-zakazek-105930.html>

8 Přílohy

Příloha č. 1 - Výpočet vztahu těsnosti mezi lhůtou pro podání nabídek a vysoutěženou cenou za jednotku u účinné látky Alteplasa

Název	Lhůta pro podání nabídek	Cena za jednotku bez DPH (započtena inflace)
Fakultní nemocnice Ostrava	27.06.2017	9657,37
Všeobecná fakultní nemocnice v Praze	22.03.2018	9818,20
Fakultní nemocnice Olomouc	08.01.2019	9952,54
Fakultní Thomayerova nemocnice	24.04.2019	9945,59
Krajská nemocnice T. Bati, a.s.	19.12.2019	9953,21
Fakultní nemocnice Královské Vinohrady	10.06.2020	10020,11

Korelační koeficient **0,934929134**

Zdroj: vlastní zpracování za základě dat z jednotlivých profilů zadavatelů

Příloha č. 2 - Výpočet vztahu těsnosti mezi předpokládanou a vysoutěženou cenou u účinné látky Dexmedetomidine

Zadavatel	Předpokládaná cena	Vysoutěžená cena
FN Motol	219,56	40,6
Nemocnice Na Homolce	91,25	64,6
FN Královské Vinohrady	171,48	75,48
FN Plzeň	248,68	162,64
IKEM	500,49	220,43

Korelační koeficient **0,848922**

Zdroj: vlastní zpracování za základě dat z jednotlivých profilů zadavatelů

Příloha č. 3 - Výpočet vztahu těsnosti mezi poptávaným počtem jednotek za rok a cenou za jednotku u účinné látky Pantoprazol

Název zadavatele	Počet jednotek za rok	Cena za jednotku bez DPH v Kč
FN Plzeň	35000,00	19,05
FN Na Bulovce	36000,00	18,66
FN Královské Vinohrady	20000,00	19,19
FN Ostrava	15000,00	21,00
FN Motol	4000,00	25,38
Fakultní Thomayerova nemocnice	26666,67	18,78

Korelační koeficient **-0,8737095**

Zdroj: vlastní zpracování za základě dat z jednotlivých profilů zadavatelů

Příloha č. 4 - Výpočet vztahu těsnosti mezi předpokládanou a výslednou cenou za jednotku u účinné látky Pantoprazol

Název zadavatele	Cena za jednotku dle předpokládané hodnoty	Výsledná cena za jednotku
FN Plzeň	30,86	19,05
FN Ostrava	46,17	21,00
FN Na Bulovce	25,16	18,66
FN Královské Vinohrady	32,00	19,19

Korelační koeficient

0,99189629

Zdroj: vlastní zpracování za základě dat z jednotlivých profilů zadavatelů